

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v razširjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEJAD - Ul. Retori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVNI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

DARILA!

HOINKO

HRANILNA KNJIZICA SAMO ZA MLAJŠE OD 14 LET!

DARILA!

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

TOREK, 5. DECEMBRA 1995

Ko je politika gluha in nema

VOJMR TAVCAR

Z današnjim poročilom premiera Lamberta Dinija poslanski zbornici o smernicah italijanske politike v polletju, ko bo Rim za krnilom Evropske unije, se bo verjetno začelo tisto preverjanje, ki naj bi ob koncu tega leta ali v začetku prihodnjega predsedniku republike Scalfaru omogočilo, da odloči o usodi sedanje zakonodajne dobe in o morebitnih predcasnih parlamentarnih volitvah.

V prihodnjih tednih bo torej os politične razprave še vedno dilema, ali naj gre Italija (in kdaj naj gre) na predcasne volitve. Svojanje med strankami že dolgo mesecev polni časopisne strani, očito pa ni še zelo jasno, kaj res hoče parlament, če je še v soboto predsednik republike Scalfaro iz Firenc zahteval od strank »jasne besede«. To je dokaz, kako se politične sile ne znajo izvit iz začaranega kroga strankarstva, v katerem vse gledajo samo skozi prizmo lastne ozke koristi.

Ni čudno torej - kot dokazuje zadnja raziskava Censisa - da se Italijani vse bolj oddaljujejo od politike in da je v nekaj letih zaupanje v parlament padlo s 17 na 7 odstotkov in v vlado s 14 na 4, medtem ko je krepko zraslo zaupanje v druge družbene dejavnike, od Cerkve do sodstva. Dokaz več, kot jih je bilo tudi v preteklosti veliko, konfliktnega odnosa med civilno družbo in politiko. Toda v preteklosti je ta konflikt spodbujal politiko in jo silil, da vsaj delno popravi napake, danes pa samo vse več odtuja civilno družbo od politične. In kako je tudi ne bi, saj, kot je poudaril vodja Censisa Giuseppe De Rita, je Italija »v bistvu zdravo telo, ki ga politika hromi«. In kako ga tudi ne bi, ko je problem predcasnih volitev glavna tema razprave, medtem ko bi moral parlament reševati povsem drugačne, za italijansko družbo in državo veliko pomembnejše in nujnejše probleme.

Referendum o volilnem sistemu je pred nekaj leti spodbudil sodelovanje ljudi in upanje, da se bodo stvari spremenile. Ostalo je v bistvu vse pri starem, kar je v ljudeh povzročilo veliko razočaranje, ki je tem hujše, saj so politiki, kot ugotavlja De Rita, celo nesposobni stvarnega komuniciranja z ljudmi, če izvezamo pogoste televizijske nastope.

Kam vse to vodi? Kakšne so lahko posledice vse večje razdalje med politiko in civilno družbo? Do kdaj bodo ljudje trpeli, da politika hromi Italijo? Na ta in druga vprašanja bi morala odgovoriti politika, a kaj, ko je nema in gluha.

Veleposlanik Spinetti predal Kučanu poverilna pisma

LJUBLJANA - Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je včeraj sprejel poverilna pisma novoimenovanega veleposlanika Italije v Sloveniji Massima Spinettija. Ob tej priložnosti sta izmenjala poglede na dvostransko sodelovanje med Slovenijo in Italijo, posebej v okviru prizadevanj Slovenije pri njenem približevanju Evropski uniji, ki že nekaj časa obremenjuje te odnose in so v ospredju pozornosti na obeh straneh skupne meje, so sporočili iz urada predsednika repu-

blike.

Veleposlanik Spinetti je zagotovil, da si bo sam prizadeval za uspešno reševanje tudi tistih se odprtih vprašanj, ki mečejo senco na sicer tradicionalno dobro in vsestransko sodelovanje med državama, predsednik Kučan pa je poudaril, da je to tudi interes Slovenije, manjšin in nena- zadnje tudi perspektiva skupne prihodnosti v Evropi.

Veleposlanika Spinettija je sprejel tudi slovenski zunanji minister Zoran Thaler.

BOSNA IN HERCEGOVINA / IZVAJANJE MIROVNEGA NAČRTA

Predhodnica Natovih sil že prispela v Sarajevo

V srbskem predelu Sarajeva bo 12. decembra referendum

SARAJEVO - Včeraj je v Sarajevo in Split prispelo prvih 122 britanskih vojakov, ki so del predhodnice Natovih sil. Pripadniki britanskega regimenta za zvezo bodo od torka naprej v Sarajevo, Gornjem Vakufu in Mostaru vzpostavljali infrastrukturo za Natova poveljstva v Bosni. Za danes in jutri je načrtovanih še nadaljnjih stinalet letov britanskih letal v Sarajevo. Glavnina predhodnice bo danes z Natovega poveljstva v Neaplju s tovornjaki odpotovala v Bosno. Prebivalci tiste- ga dela Sarajeva, ki je pod srbsko kontrolo, bodo na referendumu glasovali o sprej- mu določil sporazuma iz Dayton. Kot je sporočil zup- an »srbskega Sarajeva« Voji- slav Maksimov je včeraj izja- vil, da bo referendum potekal 12. decembra.

Na 17. strani

FRANCIJA / JUPPE V TEŽAVAH

Stavkovni val se v vsej državi nevzdržno širi

PARIZ - Francoski premier Alain Juppe si s cakanjem in neukrepanjem ob sedanjem stavkov- nem valu ustvarja čedalje več nasprotnikov, tako da ga bo moral predsednik Chirac prej ali slej za- menjati. Stavkovni val se namreč širi, po prevo- zih je zajel postjo (na sliki AP), stavki pa bi se lahko pridružili tudi učitelji in zdravniki, ki so prav tako nezadovoljni s pokojninsko reformo.

Na 2. strani

Dinijev program za »evropsko polletje«

RIM - Predsednik vlade Lamberto Dini bo danes v poslanski zbornici predstavil vladni pro- gram za šestmesečno italijansko predsedovanje Evropski uniji. Po njegovem poročilu bo na spo- redju razprava, ki se bo očito vrtela okrog vprašanja, ali naj Dini ostane na čelu vlade se do junija, ali naj bodo predcasne volitve se v ča- su, ko bo Italija vodila EU.

Na 2. strani

Piloti in strojevodje preklicali stavko V mestih pa javnih prevozov ne bo

RIM - Italija danes ne bo oh- romljena. Po srečanju z mini- strom za prevoze Giovannijem Caravalejem so piloti in stroje- vodje preklicali za danes napo- vedano stavko, s katero so hote- li protestirati proti poteku po- gajanj o določilih, ki naj bi urejala pravico do stavke v jav- nih službah. Minister Caravale pa je z odlokom premaknil na poznbejši datum napovedano 4- urno stavko kontrolorjev le- tenja.

V vsedravnem merilu si pot- niki lahko oddahnejo. Razen manjših nevsečnosti težav v medmestnem prevozu ne bo.

V mestnem prometu pa bodo verjetno hude težave. Po dolgem pogajanju na ministrstvu so kon- federalni sindikati potrdili 8-ur- no stavko mestnih prevozov. Danes bo stavka v vseh mestih Severne Italije, jutri v Srednje Italiji, pojutrišnjem pa v Južni.

TRST / DELOVNA SKUPINA SREDNJEVROPSKE POBUDE

Trst in FJK se že vneta pripravljata na obnovo nekdanje Jugoslavije

Na srečanju tudi predsednik Dežele Cecotti in župan Riccardo Illy

TRST - Furlanija-Julij- ska krajina se mora aktiv- no angazirati pri gospo- darski obnovi nekdanje Jugoslavije. To je zelo ja- sno prislo do izraza na včerajšnji seji delovne ko- misije Srednjeevropske pobude (na sliki-FOTO KROMA), ki se izrecno ukvarja z obnovo Bosne in Hercegovine ter Hrvaške.

Na seji sta sodelovala med drugimi tudi pred- sednik deželne odbora Cecotti in tržaški župan Illy. Slednji je izpostavil posebno in pomembno vlogo Trsta pri vsestranski obnovi bivše SFRJ. Nav- zoc je bil tudi predsednik Trgovinske zbornice Do- naggio.

Na 3. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Di Pietro ne bo ustanovil stranke

Antonio Di Pietro se ne misli podati na politično are- no, še najmanj pa namerava ustanoviti novo stranko.

Stran 2

Trst: 900 prizivov k SRN

Tržaški občinski svet bo obravnaval kar devetsto pri- zivov k splošnemu regulacijskemu načrtu.

Stran 5

V kratkem omejitve prometa

Onesnaženi zrak povzroča v Trstu 15 primerov raka- stih obolenj na leto: občina bo posegla z drastičnimi ukrepi za omejitev zasebnega prometa v sredisu.

Stran 6

Prenovljena Posoška knjižnica

Po sedmih letih se je končala temeljita prenova državne knjižnice - pogovor z dr. Silvestrijem.

Stran 10

DFS o težavah v manjšini

Analiza težav in razlogov, ki rusijo enotno nasto- panje manjšinske skupnosti.

Stran 11

Sodobnost Taborijevega Mein Kampfa

Taborijev smeh je smeh iz obupa in tudi Kobalova postavitev je izzenela v smeh in grozo ob absurdu nasilja. O zadnji predstavi SSG piše Ivanka Hergold.

Stran 12

RIM / DINI BO DANES PREDSTAVIL PROGRAM PARLAMENTU

Kako bo Italija predsedovala EU

Vse širše soglasje okrog D'Alemovega predloga

RIM - Predsednik vlade Lamberto Dini bo danes predstavil v poslanski zbornici program italijanskega predsedovanja Evropski uniji. Italija bo prevzela predsedstvo EU 1. januarja, ko bo zapadel mandat Španije, ter ga bo ohranila do konca junija, ko bo predala stafetno palico Irski.

Dinijevemu poročilu bo sledila razprava, glede katere pa ni težko predvideti, da se ne bo dotaknila samo evropskih tem, ki bodo predmet italijanske akcije med šestmesečnim predsedovanjem, ampak bo v prvi vrsti obravnavala vprašanje, ki je dejansko že nekaj mesecev v ospredju italijanske politične razprave: kdo naj vodi italijansko vlado v evropskem polletju, oziroma, ali je mogoče, da bi v tem šestmesečju sklicali volitve in torej vlado nadomestili prav v trenutku, ko predseduje Evropski uniji.

Ze spet smo torej pri starem vprašanju datuma volitev. Izhodišče razprave je zdaj predlog, ki ga je v soboto dal tajnik DSL Massimo D'Alema. Po tem predlogu naj bi se sestali načelniki parlamentarnih skupin vseh strank, ki naj bi končno jasno povedali, kaj hočejo, kot je že javno zahteval tudi predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro. To pa naj bi storili v najkrajšem času, saj bo 15. in 16. decembra, se pravi že prihodnji teden, v Madridu evropski vrh, takrat pa naj bi Italija evropskim partnerjem jasno povedala, ali namerava na volitve že med obdobjem predsedovanja Evropski uniji.

Zelo zgovorno je dejstvo, da je D'Alemove pred-

log včeraj podprla tudi zunanja ministrica Susanna Agnelli. »Zares bi bilo zelo nerodno, ko bi morali našim partnerjem razlagati, da ne vemo, kdaj bodo pri nas volitve, da ne vemo, ali bo sedanja vlada trajala, da ne vemo, ali se bomo na medvladni konferenci za revizijo Maastrichta postavili s to vlado ali z drugo, ali pa bodo prav na dan konference v Italiji volitve.«

D'Alemove predlog je vsekakor včeraj zabeležil več odobravanj kot nasprotovanj, in to ne samo v levosredinskem taboru. Progresisti jo seveda podpirajo, že danes se bodo zbrali načelniki parlamentarnih skupin, ki sestavljajo Oljko, kot je povedal načelnik progresističnih senatorjev Cesare Salvi. Tako

nato bodo na vrsti srečanja s predstavniki SL in SKP, nato pa seveda se s Polom svoboscin, na programu pa imajo tudi srečanje z Lambertom Dinijem. Glede vsebine tega preverjanja pa je Salvi mnenja, da je evropsko polletje sicer pomemben argument v prid nadaljevanja Dinijeve vlade, da pa se ne zadostuje. »Da bo lahko Dini nadaljeval,« je dejal Salvi, »sta potrebna večina, ki bi ga podprla, in program, ki se ne more omejiti na upravljanje predsedstva UE.«

Pozitivno sta predlog tajnika Hrasta ocenila tudi predsednik parlamentarne skupine Demokratov Willy Bordon in član tajništva DSL Gavino Angius, samo na pol pa ga je podprl tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco, po katerem bo

najbolj primeren forum za razčiscenje parlamentarne razprave takoj po odločitvi (ali zavrnitvi) finančnega zakona. Vsekakor pa Bianco soglasja, da je treba na madridskem vrhu partnerjem jasno povedati, ali volitve bodo, ali ne.

Toda tudi v desnem taboru marsikdo soglasja z D'Alema: v prvi vrsti Buttiglionejeva CDU in Casinijeva KDC, ki se obe ogrevata, da bi bile volitve šele po zaključku evropskega polletja. Toda tudi nacisten senatorjev Forza Italia Enrico La Loggia je včeraj podprl D'Alemove predlog, medtem ko bi za koordinatorja iste stranke Cesareja Previtijsa srečanje med strankami lahko služilo le za to, da bi uradno potrdili konec sedanje zakonodajne dobe.

PREVOZI / POSREDOVANJE MINISTRA CARAVALEJA

Delno preklicane stavke v prevozi

Piloti in strojevodje bodo redno delali
Stavka mestnih prevozov v Severni Italiji

RIM - Vse kaže, da napovedane stavke v prevozi danes ne bodo ohromile Italije. Po srečanjih z ministrom za delo Tizianom Treuom in ministrom za prevoze Giovannijem Caravalejem so avtonomni sindikati pilotov Appl, strojevodij Comu in osebja letalske družbe Alitalia Sulta preklicali napovedane stavke. Protestne akcije so bile usmerjene predvsem proti določilom zakona 146, ki ureja možnost stavke v javnih službah. Do poznih ur so trajala tudi pogajanja s sindikati železničarjev in voznikov, ki so napovedali za danes v Severni Italiji 8-urno stavko mestnih prevozov.

Sindikalne organizacije Appl, Comu in Sulta so preklicale enourno stavko, ki bi okoli opoldneva ohromila letalski in železniški promet, potem ko je minister Caravale obljubil, da bodo anticipirali srečanje o novih pravilih za oklic stavk in zaščito pravic uporabnikov. Minister Caravale je z zadovoljstvom ugotovil, da je soočanje obrodilo po-

zitivne rezultate.

Caravale je bil včeraj skupaj z nekaterimi vladnimi kolegi angažiran tudi v pogajanjih s kontrolorji letenja. Kaže, da tudi te, za danes napovedane stavke ne bo.

Letalski in železniški polet ne bo ohromljen, čeprav zlasti na letališčih nekaterih težav ne izključujejo. Veliko večja verjetnost pa je, da Caravaleju ne bo uspelo odgoditi 8-urne stavke mestnih prevozov, ki so jo sindikati napovedali za danes v vseh občinah Severne Italije. Konfederalni sindikati so bili včeraj zvečer do poznega na pogajanjih z ministrom. V času, ko poročamo, se pogajanja zapustili predstavniki avtonomnih sindikatov Rdb-Cub in Cnl, ki so potrdili za danes napovedano protestno sindikalno akcijo.

Zelo verjetno bo zato promet v mestih Severne Italije danes kaotičen. Podobne 8-urne stavke so napovedane za jutri v Srednji Italiji, za pojutrisnjem pa v Južni.

IZ TOKIA JE BIVŠI MILANSKI TOŽILEC SPET ODLOČNO DEMANTIRAL

Di Pietro ne namerava v politično areno

Še najmanj pa misli na ustanovitev stranke - Tako Oljka kot Pol bi se morala prenoviti

TOKIO - »V tem trenutku si sploh ne postavljam problema, da bi vstopil v politično areno,« je iz Japonske, kjer je gost dnevnika Asahi, potrdil bivši sodnik »cistih rok« Antonio Di Pietro in dodal: »Ne mudi se mi, in zato je preuranjeno razpravljati o tem, na kakšno stran se bom opredelil.« Bivši milanski tožilec je prav tako zanikal, da bi nameraval ustanoviti svojo stranko: »Moj edini zanesljivi sklep je, da ne bom ustanovil neke stranke. Na to sploh nisem pomislil. Ko bi to storil, bi na prihodnjih volitvah prav gotovo izgubil.«

Di Pietro je tudi potrdil, da mu tako Oljka kot Pol svoboscin ne ugajata takšna, kakršna sta: »Ce se bosta reformirala, bom ocenil po-

lozaj.« Po njegovem mnenju mora Pol svoboscin razrešiti vprašanje Berlusconijevih imovin, Oljka pa problem odnosov s SKP. Sicer pa se je bivši sodnik zatekel h kmečkim prispodobam: »Obstaja čas za gnojenje, nato čas za oranje, potem za sejanje, in končno, ce je sreča naklonjena, tudi za nabiranje. Tudi oljke se morajo podvreči tem naravnim zakonitostim, preden končajo v torkli.«

Mimo prispodob iz Daljnega vzhoda pa je bil včeraj v središču polemik intervju z bivšim šefom milanskega sodišca Adolfom Berio d'Argentinejem, ki ga je objavil dnevnik Berlusconijevega brata Paola Il Giornale. V intervjuju je med drugim rečeno, da je Di Pietro užival »sponzorstvo« social-

stov. Po objavi intervjuja je Beria zagotovil, da Di Pietra zelo spoštuje in da ni nikdar rekel kaj takega, poddirektor dnevnika Maurizio Belpietro pa mu je ponudil v poslušanje posnetek pogovora z novinarjem. Bivši milanski župan Paolo Pilliteri pa je hudomušno komentiral, da niso bili samo socialisti tisti, ki so »sponzorizirali« bivšega milanskega tožilca.

Ob Di Petrovi odsotnosti pa je njegov odvetnik Massimo Dinoia ugotavljal, da pisanje Giornaleja o domnevnih Di Petrovih vezeh s socialisti ni potrebno komentirati, saj je javno mnenje dovolj obveščeno o deležu bivšega tožilca pri odpravljanju korupcije in podkupnin v italijanskem političnem sistemu.

TRGOVINA Z OROŽJEM

Neapeljski preiskovalci prosili Slovenijo za pomoč

NEAPELJ - Neapeljski preiskovalci, ki so odkrili mrežo mednarodnih prekupčevalcev z orožjem, so se obrnili na pristojne slovenske organe in prosili za pomoč v preiskavi. Hoteli bi zaslišati slovenske udeležence srečanja, ki je bilo marca lani na Bledu in na katerem naj bi se dogovarjali o prodaji orožja, ki je bilo baje namenjeno mafijskim tolпам. Orožje naj bi »uvozili« v Italijo po Fernetih.

O blejskem srečanju je italijanskim preiskovalcem govoril podjetnik Francesco Elmo, ki je bil aretiran pred časom in ki se je odločil, da sodeluje s preiskovalci. Pricenjanje Francesca Elma, italijanskega poročnika Pierangela Quintija in njegove žene Elisabette Vannelli ter mednarodnih mesetarjev Enrica Urso in Riccarda Marocca je omogočilo aretacijo bivšega funkcionarja ameriške obveščevalne službe Rogerja D'Onofria, ki je bil po oceni mnogih glavni režiser mednarodne mreže prekupčevalcev. D'Onofrio je bil včeraj zaslišan v kaznilnici v Beneventu. Kaže, da je bivši funkcionar priznal, da se je občasno ukvarjal s posredovanjem pri mednarodnih prodajah valute, zavrnil pa je obtožbo, da je vpleten v pranje »narkodolarjev«, sad prekupčevanja z mamili.

Mreža prekupčevalcev z orožjem je bila razpredena v številnih državah. D'Onofrio, ki je bil upokojen pred dvema letoma, naj bi bil pravi režiser tudi

zaradi stikov, ki si jih je nabral med poklicno izkušnjo. Ohranil naj bi stike z ameriško mafijo, računal pa naj bi lahko tudi na podporov nekaterih krogov ali funkcionarjev vatikanske banke Ior.

V ta okvir mednarodne trgovine sodi tudi že omenjeno blejsko srečanje, o katerem je neapeljskim preiskovalcem pripovedoval Francesco Elmo. Srečanja, na katerem naj bi se dogovarjali o prodaji orožja italijanskim mafijskim tolпам, naj bi se udeležili tudi nekateri slovenski castniki. Kaže, da je Elmo povedal preiskovalcem imena udeležencev, ki pa jih neapeljski preiskovalci skrbno čuvajo. Karabinjerski polkovnik Ilio Ciceri, ki sodeluje v preiskavi, naj bi že poslal pristojnim slovenskim oblastem prošjo za sodelovanje v tej preiskavi.

Aretacija bivšega funkcionarja ameriške obveščevalne službe vzbuja kopico vprašanj o se nepojasnjeni smrti polkovnika italijanske vojske obveščevalne službe Sismi Maria Ferrara. Oficirja so julija letos našli obešenega v kopalnici njegovega stanovanja. Umril je le nekaj dni potem, ko je narobil Elmu (ta je bil obveščevalec Sismi), naj nadrozuje D'Onofria. Bivši funkcionar Cie včeraj sodnikom ni hotel odgovoriti na vprašanja o odnosih med ameriško in italijanskimi obveščevalnimi službami. Dejal naj bi tudi, da »se ne spominja«, ali se je kdaj srečal s Ferraro.

NOVICE

Preprečili posilstvo

RIM - S pogumnim posegom je skupinica mladih Rimljanov v nedeljo zvečer preprečila posilstvo na postaji Rebibbia rimske podzemne železnice. Okoli 21. ure sta mlada nasilneža J.G (star 15 let) in M.B. (17) let napadla 15-letno dekle, ki je čakalo na vlak. Eden od napadalcev je dekletu masil usta, drugi ji je skušal sleci hlače. Kljub temu pa je dekletu uspelo priklicati pozornost nekaterih mimoidočih, ki so onesposobili mlada nasilneža in ju izročili karabinjerjem.

Oče in sin umrla v nesreči na delu

MILAN - Oče in sin sta umrla v vasi Cuggiono pri Milanu, medtem ko sta pregledovala cevi plinske napeljave v podjetju Iluna. Nesrečneza, ki sta bila po poklicu instalaterja, sta se spustila v jašek, kjer so bili ventili. Čeprav je bila napeljava prenovljena pred nedavnim, je iz ventilov očitno uhajal plin. Delavca sta omahnila in reševalci, ki so ju priklicali uslužbenci podjetja, jima niso mogli več pomagati, ko so ju potehnil iz jaska.

Prostitutka umorjena pri Pordenonu

PORDENON - Na bregu reke Meduna je včeraj dopoldne kmet odkril truplo mlade zenske. Gre za 34-letno Caterino Britt, ki je bila že dalj časa znana karabinjerjem kot narkomanka, razpečevalka mamil in prostitutka. Morilec jo je večkrat udaril po tilniku, najbrž v avtomobilu, nato pa njeno truplo prenesel na breg Medune. Preiskovalci so zaslišali moskega, ki je občasno živel z Brittovo in ki je v soboto prijavil, da je izginila.

RIM / NEVARNOST OSVOBODITVE MAFIJCEV

Siclari snuje protiukrepe

Novi zakon krepko skrčil obdobje preventivnega pripora

RIM - Načelnik vsedravnega protimafijskega tožilstva Bruno Siclari je za prihodnje dni sklical srečanje okrajnih šefov protimafijskih tožilstev. Na srečanju, kot je povedal Siclari novinarjem, bodo preucili težave, ki jih ustvarja novi zakon o preventivnem priporu, in predlagali morebitne popravke. Nevarno je namreč, kot je opozoril Paolo Giordano, drugi clovek na državnem tožilstvu v Caltanissetti, da bi zaradi zapadlosti roka preventivnega pripora izpustili na prostost številne mafijce, zlasti tiste, ki jih sodišče se ni obsodilo.

Siclari je povedal, da zamisel o srečanju zori že dalj časa. Medtem so okrajna protimafijska tožilstva zbrala podatke o zapadlosti preventivnega pripora. Na tej osnovi bodo na srečanju izoblikovali predloge, ki jih bodo dali v razmislek vladi.

Siclari ni hotel biti točnejši, povedal pa je, da je nevarnost, na katero je opozoril Paolo Giordano, resnična. Dejal je, da zaenkrat se ne ve točno, kolikšno število mafijskih osumljencev bi morali izpustiti na prostost zaradi zapadlosti preventivnega pripora, vendar je menil, da gre za nekaj stotin.

Problemi so posledica novega zakona, ki ga je parlament odobril z veliko večino glasov avgusta in ki je začel veljati z novembrom. Novi normativ dopušta največ

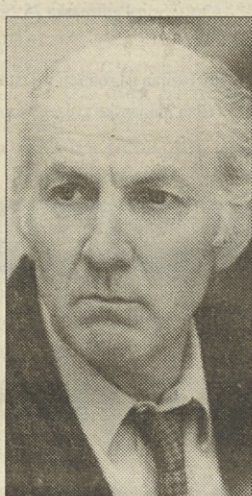
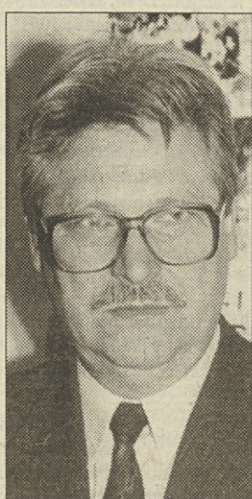
tri leta preventivnega pripora vključno s prvostopenjskim procesom. Samo ce je v prvi stopnji obtoženec obsojen, se rok pripora podaljša. Rok pripora je morda zadosten v normalnih sodnih preiskavah, medtem ko je odločno prekratek v primeru preiskav o mafiji, ki so dolge in veliko zahtevnejše. K temu je treba dodati, da hitrost procesov omejuje skromno število javnih tožilcev sodnih senatov. Poleg tega pa so tudi mafijski obtoženci domueli, da se jim zavlačevanje splaca. Kot dokazujejo posnetki prisluškovanj pogovorov med zaprtimi mafijskimi veljaki, so predstavniki Cose nostre naročili svojim odvetnikom, naj zavlačujejo s procesi za vsako ceno, sami pa tudi dosledno uveljavljajo pravico, da so prisotni na vseh sodnih obravnavah. To ustvarja sodiščem velike organizacijske probleme, se zlasti ce komu od mafijskih veljakov sodijo istocasno na dveh ali več procesih.

Opozorilo sodnika Giordana je izzvalo ostro polemiko. Vzdušje je skušalo nekoliko pomiriti pravosodno ministstvo, ki je sporočilo, da je odredilo preiskavo. Na osnovi zbranih rezultatov bo preucilo možnost novih zakonskih in organizacijskih prijemov. Ministrtvo je priznalo, da je nevarnost resnična. Toda dodalo je, da preventivni pripori ne zapadejo v teh dneh, ampak ima država vendarle se nekaj mesecev časa za protiukrepe.

OBJAVA V URADNEM LISTU

Imenovanje članov komisije za slovensko kulturo v FJK

Slovenski člani deželne komisije za kulturo: od zgoraj z leve Marija Ferletič, Edvin Svab, Igor Komel, Marij Maver, Viljem Černo in Ferruccio Clavara

TRST - Uradni vestnik Dežele Furlanije-Juljske krajin je objavil uradni odlok, s katerim je predsednica deželne odbora Alessandra Guerra imenovala posvetovalno komisijo za kulturne in umetniške pobude slovenske manjšine. Dekret predsednice Dežele nosi datum 30. oktober 1995, na seji deželne vlade je novo sestavo komisije predlagal tedanji odbornik za kulturo Alberto Tomat.

Komisija bo formalno delovala pod okriljem deželne odbornosti za solstvo in kulturo, ki ga vodi bivša predsednica Dežele Guerova. Komisiji predseduje predsednik deželne vlade Sergio Cecotti ali na njegovo pooblastilo odbornica za kulturo. Člani komisije so Edvin Svab in Igor Komel v predstavništvu Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Marija Ferletič in Mario Maver v zastopstvu Sveta slovenskih organizacij, Aldo Zanini (ravnatelj oddelka za

sportne in rekreacijske dejavnosti), Nicolò Molea (ravnatelj oddelka za kulturo in izobraževanje) ter Ferruccio Clavara in Viljem Černo kot izvedenca. Tajniske posle bo se dalje opravljala Adriana Janžič, funkcionarka odbornosti za kulturo in izobraževanje.

Posvetovalna komisija bo svojo funkcijo opravljala tri leta. Ustanovljena je bila na osnovi deželne zakona št. 46 iz leta 1991, na osnovi katerega deželna uprava deli slovenskim ustanovam in organizacijam državna sredstva. V tem zakonu izrecno piše, da imata SKGZ in SSO pravico do imenovanja vsaka po dva člana te komisije.

SSO je v komisijo potrdila Ferletičevo in Maverja, SKGZ pa je namesto Suadana Kapica imenovala bivšega dolinskega župana Edvina Svaba. Veliko novost predstavlja imenovanje Benecanov Černa in Clavore.

TRST / DELOVNA SKUPINA SREDNJEVROPSKE POBUDE

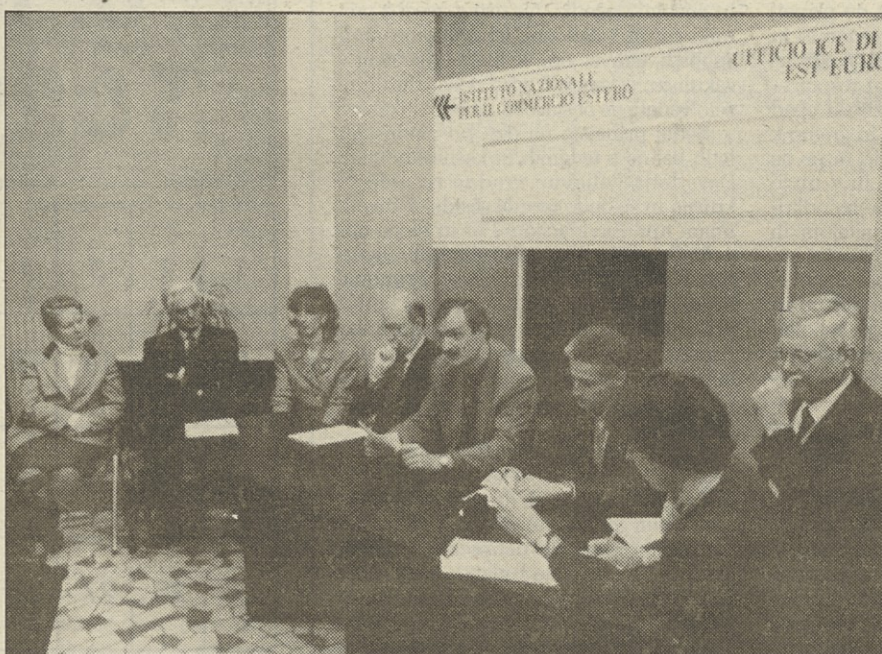
Že prvi stvarni koraki za obnovitev Bosne

Na seji Cecotti, Illy, upravitelji in gospodarstveniki

TRST - Trst in tudi Furlanija-Juljska krajina se že pripravljata na gospodarsko obnovo Bosne in Hercegovine ter Hrvaške, s katero se je na včerajšnjem sestanku ukvarjala posebna delovna skupina Srednjeevropske pobude. Delovna skupina naj bi postala sestavni del permanentnega sekretariata Srednjeevropske pobude (INCE), ki bo s prvim januarjem imel stalni in uradni sedež prav v Trstu. To sta tudi potrdila italijanska koordinatorja v tem mednarodnem telesu, ki združuje deset držav, Alessandro Grafini in Giuseppe Cipolloni.

Delovna skupina za BiH in Hrvaško je zasedala za zaprtimi vrati, odprtega dela zasedanja pa so se udeležili predsednik Dežele Sergio Cecotti, deželna odbornica za zunanje zadeve Alessandra Guerra, prefekt Mario Moscatelli, zupan Riccardo Illy ter predsednik Trgovinske zbornice Adalberto Donaggio. Vsi so poudarili izredno zanimanje in pripravljenost Trsta ter Furlanije-Juljske krajin za vsestransko, predvsem pa gospodarsko obnovo od vojne opustošene bivše Jugoslavije.

O obnovi in hudih ekonomskih težavah Bosne in Hercegovine je spregovoril bosanski predstav-

Včerajšnje zasedanje delovne komisije Srednjeevropske pobude (FOTO KROMA)

nik, ambasador Mahir Hadziahmetović, ki je pravkar dospel iz Londona, kjer je imel pogovore z visokimi zastopniki Evropske banke za razvoj (BERS). Sarajevski diplomat je potrdil veliko zanimanje BERS za obnovo BiH in njeno vsestransko pripravljenost za tesno sodelovanje s Srednjeevropsko pobudo. S tem v zvezi je ugledna evropska banka povedala, da smatra kot prioriteto nalogo financiranje prometnic, telekomunikacij, energetskih virov ter preporoda malih in srednjih podjetij.

Predsednik deželne

odbornice Cecotti je poudaril, da sodi sodelovanje s sosedi med prioritete naloge nove deželne vlade ter politične koalicije, ki jo podpira. V ta sklop sodijo tudi prizadevanja za obnovo bivše Jugoslavije. O tem je spregovorila tudi odbornica za zunanje stike Guerova, medtem ko je Illy izpostavil zgodovinsko vlogo in poslanstvo Trsta v odnosih s slovenskim zaledjem. Trst je pred veliko in pomembno priložnostjo, je poudaril zupan, ki je ne sme na noben način zamuditi.

Trst bo torej, kot reče-

no, postal sedež permanentnega sekretariata Srednjeevropske pobude. V tem sklopu bo delovna skupina za Bosno in Hrvaško, ki je zasedala včeraj, dobila institucionalno oziroma trajno organizacijsko strukturo. Sekretariat bo posloval v sodelovanju z mednarodno komisijo CETIR, ki nadzoruje prevozne tokove, ter z informacijskim centrom CECTIC. Trst pa kandidira tudi za sedež stalnega sekretariata trgovinskih zbornic v okviru INCE. O tem bo tekla beseda na bližnjem političnem vrhu Srednjeevropske pobude, ki bo v Varšavi.

GORSKA SKUPNOST NADIŠKIH DOLIN

Slovenci nekaterim še vedno trn v peti

Statut GS vrednoti prisotnost Slovencev

SPETER - Provokacija, ki jo je pred nekaj tedni dozivel matajurski župnik Pasquale Gujon, postaja jasnejša, če vemo, da v Beneciji niso povsem prenehali s svojo protislovensko dejavnostjo nekateri politični krogi, ki so bili poraženi na zadnjih upravnih volitvah, ko so skoraj v vseh upravah Nadiških dolin zmagale napredne, levo-sredinske liste.

Da je temu tako, dokazuje zadnja seja gorske skupnosti za Nadiške doline, na kateri je tekla beseda o statutu skupnosti.

Z večino glasov (25 za in 10 proti) je skupščina gorske skupnosti, ki ji predseduje Firmo Marinič, odobrila pravilnik, v katerem je izrecno omenjena prisotnost slovenske narodnostne skupnosti in srčb, ki jo mora gorska skupnost izkazovati tej skupnosti pri vrednotenju njenega jezika in kulture.

Po odobritvi statuta, se je predsednik Marinič zahvalil zastopnikom večine, ki so s sprejemom tega dokumenta »dokončno zaprli poglavje hladne vojne« in izkazali pozornost vsem tistim, ki želijo

izpostaviti in vrednotiti slovensko kulturo in jezik. S tem so dokazali, da njihovo dejanje pomeni tudi odraz tolerantnosti in solidarnosti, kar dela ponos tej državi.

Manjsina, ki jo predstavljajo nekateri bivši predstavniki Krščanske demokracije ter zastopniki Berlusconijskega in Finijevega gibanja, je ostro nasprotovala statutu gorske skupnosti in se posebno tistim členom, ki zadevajo vrednotenje slovenskega in furlanskega jezika. Predstavniki manjšine so sli tako dakec in predstavili dokument, ki je bil zavrnjen, v katerem primerjajo zdajšnjo večino v gorski skupnosti nekdanji komunistični partiji, ki je delala za priključitev Nadiških dolin Jugoslaviji. Na ta stališča je odločno odgovoril zupan iz Cedada Giuseppe Bernardi, ki je predstavnikom manjšine zabrusil, da ne sprejema lekcij od ljudi, ki niso najmanj poučeni o pomenu jezikovnega bogastva in dodal, »da italijanski državljani slovenske narodnostni predstavljajo vrednoto, za katero moramo biti vsi ponosni«.

Rudi Pavšič

PISMO PREDSEDNIKA DOLNIČARJA

Solidarnost ZB z matajurskim župnikom Gujonom

Zveza združenj borcev nam je poslala v objavo pismo, ki ga je njen predsednik Ivan Dolničar poslal matajurskemu župniku Pasquale Gujonu.

Castiti!

Z ogorčenjem smo sprejeli vesti o zadnjih neljubih dogodkih v vaši župniji, ki kažejo na necivilizacijsko in oholo ter slepo sovražstvo določenih krogov v sosednji državi od vsega, kar je slovensko. Žal je to zajelo celo uradne predstavnike oblasti.

Vsa ta nasilna dejanja ne kažejo samo na pomanjkanje razsodnosti ob anonimnih prijavih zlobnežev, ampak tudi na vsakršno odsotnost spoštovanja Vase plemenite službe in položaja, Vase starosti in Vas osebno.

Obenem je demokratična javnost ob nezakonitem, nepravilnem in celo iz varnostnih razlogov nerazumnem dejanju dela oblasti v tem spoznala pokus ustrahovanja vseh pokončnih nosilcev narodne zavesti v Videmski pokrajini in vseh, ki sledijo Vašemu prizadevanju in ravnanjem pri tem, da bi se slovenski jezik ohranil tudi kot posoda vere in duhovnosti.

V teh, za Vas zalostnih casih se pridružujemo vsem, ki so z

Vami solidarni - od Vašega castitega Skofa, do zvestih in vdanih faranov, ki jih je oskrumba njihovega verskega hrama in zatočišča domače besede globoko prizadela. Zarek upanja, da je mrznja do Vas in Vam podobnim osamljena, vzbuja odmev v javnosti in v sočustvovanju z Vami, ki so ga izrazile številne organizacije in posamezniki v Italiji, pa tudi to stran meje.

Tako kot deželno vodstvo ANPI-a, tudi slovenski protifastični borci vidimo v grobem posegu v Vašo cerkev in Vašo zasebnost napad na vrednote protifastične boja in obujanje vzdušja, ki naj bi bilo z zmaganjem nad silami mravnostnega in s koncem druge svetovne vojne pred petdesetimi leti, za vselej izbrisano iz odnosov med ljudmi, skupnostmi in narodi.

Spoštovani, prejmite kljub žalosti in razočaranju, ki Vas prevevata, izraze našega iskrenega spoštovanja in zahvale za vse, kar ste kot Slovenec in duhovnik naredili za svoje ljudi, za slovenski narod in za spoštovanje ter ugled tudi nas borcev.

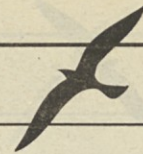
Bodite zdravi, držite se, mnogo jih je, ki so z Vami!

Predsednik
Ivan Dolničar

V deželni skupščini zakonski osnutek o osebju

TRST - Uvedba »omizja pravil«, ki naj bi, tudi s spremembo pravilnika, omogočila boljše odnose med večino in manjšino, je že ugodno vplivala na potek sej deželne skupščine. Ostre polemike, ki so označevale tri seje prejšnjega tedna, so se zdaj polegile in je skupščina lahko brez težav opravila svoje delo. Prva točka dnevnega reda včerajšnje seje, ki je zadevala odpravo nekaterih členov notranjega pravilnika v zvezi s skrbstveno blagajno deželnih svetovalcev, je bila s soglasnim glasovanjem kmalu opravljena. Nato se je skupščina lotila bolj zahtevnega zakonskega osnutka o osebju deželne uprave, o čemer sta poročala Gianluigi Orlandi za večino in Adriano Ritossa za manjšino. Po splošni razpravi, repliki poročevalcev in posegu podpredsednika deželne odbora Cristiana Degana, so obravnavo odložili na danesno sejo, ko se bodo svetovalci lotili posameznih členov osnutka.

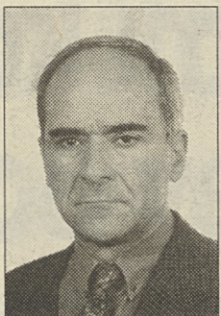

POGLEDI

Ko se račun ne izide

ALDO RUPEL

Takšni pač smo. Dokler se ne pripeti nekaj odmevnega, kar zaboli, vznemiri in nas ogorči, se ne zmenimo za vsakodnevne drobne pritisk, ki na dolgi rok utrudijo in zagrenijo pocutje. Orožniški vpad nas predrami, da se zganemo in gremo k masi na Matajur. Prej pa leta nič, razen na izletih s taborniki, planinci in z nizjo srednjo solo Trinko. Kdo ve, če bo odkrivanje narave in razgledov z matajurskih pobočij muha enodnevnica ob koncu novembra, ali pa si bomo dlje časa dopovedovali, da običajno Nadiške doline in okoliške grebene tudi ob ostalih sobotah ali nedeljah. Ne sfanatizirano in osebno ponosno, da zadostimo, ne vem kateri narodni dolžnosti, temveč sproščeno izletniško brez bučnega vsiljevanja, ki ga gorjani upravičeno odklanjajo, medtem ko jim navadni obiski gotovo prijaajo kljub temu, da tega preocitno ne pokažejo.

Kako pa bi se mi pogledali, če bi v cerkvi na Matajurju res bilo nekaj kosov strelnega orožja, kakšen meter zažigalne vrvice, dva zarjavela detonatorja z nekaj palicami rudarskega dinamita? Vse podtaknjeno in pripravljenost za televizijsko snemanje. Slovence bi obtožili prevratništva tam, kjer nas ni toliko, da bi množično protestirali, kjer živimo razpršeni po vaseh in zaselkih in je mogoče nad pešicami ljudi zganjati ustrahovanje; predsednika Kucana bi obtožili, da nagrajuje prevratne osebe v sosednji državi, skritizirane strukture tajne organizacije Gladio, ki so sedaj pod udarom preiskav in sodnikov, bi imele alibi za svoje (preteklo) početje in obstoj.

Kako bi se pogledali, če bi zvedeli, da je kakšna druga več ali manj tajna struktura, ki ji ni do obmejnega zaostrovanja, tisti »arsenal« umaknila in škodoželjno pustila, da se prenapetosti spečejo? Če ni tako, potem šale o orožnikih ne nastajajo v prazno in je res, da nasedajo vsaki potegavščini, čeprav je spet res, da jih je tokrat poslalo sodstvo. Na Matajurju verjetno nekaj ni stimalo, nekaj se ni izšlo. K takšnemu razmišljanju me navajajo medvojni

in povojni dogodki. Ne tisti v zvezi z premiki čet in bataljonov ali z oboroženimi spopadi, temveč oni, ki so se odigrali v zakulisju, o katerem smo nekaj slutili ali celo vedeli, da obstaja, ni pa bilo dokazov.

Sedaj prihajajo na dan po petdesetih letih listine o tedanjih in kasnejših igrar. Desetletja veljavne uradne resnice se krusijo in se bodo morda sesule. V mislih imam npr. likvidacijo v Por in vlogu brigade Osoppo v strategiji zahodnih Zaveznikov na ozemlju Jadranskega Primorja. Sicer pa so nas tudi svinčena leta v prejšnjem in pred dvema desetletjima naučila, da se ne smemo čuditi niti najbolj zapletenim razlagam o atentatih, čeprav se je spocetka zdelo, da gre za bujno domisljijo.

Kako to, da so potegnili v smir priletnege zupnika, kot ce bi se sel matajurskega Ramba? In kako to, da so v zvezi s Petoveljskim atentatom potegnili v godljo pet morda nekoliko netipičnih gorških občanov? Ni nam slo v glavo, zakaj naj bi ravno oni zvabili v past orožnike, toda vsi začetni sumi so kazali v tisto smer. Sedaj vemo vsaj približno, kaj je bilo v ozadju in se se sprašujemo, kaj je botrovalo dejstvu, da niso tedaj naprtili smrti treh orožnikov petim pripadnikom manjšine oziroma ljudem iz »slavokomunističnega« okolja. Si že predstavljam gonjo, ki bi nastala! Kriminalizirali bi vse po vrsti: od slovenskih otroških vrtcev do SLORlja, od slovenskih gostilničarjev do SAFTTija.

Kaj pa porecemo, ce spoznamo, da je igra bolj zapletena in dolgorocnejša? Tudi obtožba iz Ljubljane, da smo pri ZSSDI trgovali z orožjem, je bila tako nemogoča in iz trte izvita, da so se smejali tudi vrabci na strehi. Tako smo menili mi, a posledice so bile takšne, da je zamejski sport prejel vsedrjavno priznanje s stiri letno zamudo. Kaj ce bodo pred miklavzevanju našli tri AK-47 v kakšni jami pod Matajurjem in bo dezelo, Slovenijo in tja do Bruslja prejadrala vest, da je to tisto, kar so iskali na Matajurju? Ena masa bo premalo za uravnovesiti stanje.

Zemljevid občine Trst iz leta 1829 - 7

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propaganda: Publist SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

IZPOSJOJENI KOMENTAR

Špansko posredovanje

SASA VIDMAJER, DELO

Različnost pogledov je bila sprva omejena na smer Ljubljana-Rim. Po začetku slovenskih pogajanj z Evropsko unijo o pridruženem članstvu je postala cedalje bolj razpoznavna v dialogu z Brusljem. Nedavno je postala aktualna se med Slovenijo in Spanijo. Neusklajenost se nanasa na znano, obrabljeno temo: potem ko je dobil bilateralni problem vrnitve »nedefiniranega števila nepremičnin nedefiniranemu številu optantov« evropski okvir, prihajajo opozorila o nujnosti uskladitve slovenske nepremičninske zakonodaje z evropskimi merili kot pogoju za nadaljnje približevanje Uniji iz vseh smeri.

Slovenska politika glede osrednje zunanjepolitične teme, možnosti, ki obstajajo za podpis asociacijskega sporazuma z Evropsko unijo, zadnje čase poudarja predvsem formule, ki jih ponuja predsedujoča Spanija. Premier Drnovšek je te dni zagotovil, da so se slovensko-španska stališča glede vseh odprtih vprašanj, povezanih z EU, precej uskladila. Vendar na današnjem dnevnem redu sestanka zunanjih ministrov Unije vnovic in evropskega sporazuma s Slovenijo, s suho razlago, da je španski predlog »se vedno na mizi«. Tudi napovedano srečanje italijanske, španske in slovenske diplomacije je odpadlo. Kaj torej lahko pričakujemo od španskega posredovanja, s pomočjo katerega naj bi dosegli podpis že poleti parafriranega pridruženega sporazuma?

Potem ko je pred tedni zunanji minister Javier Solana, predlagal posredovanje med Italijo in Slovenijo in se zavzel za tristransko srečanje diplomatov iz Rima, Madrida in Ljubljane, sefa naše diplomacije na sestanku v Palermu zaradi italijanskega nasprotovanja ni bilo. Morda je časovna skladnost te odsotnosti z izjavo stalnega španskega predstavnika na sedežu EU Carlosa Westendorfa naključna, a vendar očitna. Ko je imenovani dejal, da mora Slovenija za podpis sporazuma o pridruženem članstvu Uniji prilagoditi svoje zakone evropskim, je ponovil že znano in nickolikokrat slisano. Povedali smo že večkrat, a ne bo odveč vnovic: z enako dikcijo je Slovenijo julija, ob španskem prevzemu predsedovanja ministrskemu svetu EU,

nagovoril zunanji minister Solana. Prav tako kot je obveznost prilagajanja nepremičninske zakonodaje s standardi, kakršne ima Evropa, pred tem poudaril njen komisar Hans van den Broek.

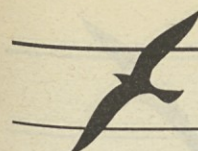
Španska diplomacija je v okviru poskusov reševanja nastalega zastoja pri podpisu pridruženega sporazuma Ljubljani ponudila kompromisni predlog. Ta predvideva liberalizacijo trga nepremičnin štiri leta po podpisu sporazuma o pridružitvi in Slovenija naj bi se zavezala za prilaganje z izmenjavo pisem. Naša država je formulo zavrnila. Za evropsko miselnost so tiste spremembe lastninske zakonodaje, ki jih je kandidatka medtem predlagala, nezadostne. Slisati je bilo očitke na račun zakona o lastništvu nepremičnin, ki da je pomanjkljiv predvsem v tem, da predvideva obvezno nepretirano rezidenco tujcev, lastništvo pa podreja izvajanju dejavnosti, ki je bila zakonsko priznana.

Slovenska vlada je te dni pripravila predlog novega zakona o lastninskih in drugih stvarnih pravicah tujcev, ki pomeni uskladitev civilnopravnih predpisov s slovensko ustavo in predpisi evropskih držav. Predsednik vlade poudarja, da predlog, ki uvaja pridobitev stavbne pravice, upošteva številne pripombe evropske komisije, kar po njegovem pričanju ustreza pogledom EU in tudi Spanije kot predsedujoče. Vendar hkrati pove, da je vlada upoštevala tiste pripombe Bruslja, za katere je menila, da so za Slovenijo sprejemljive. Predlog zakona izhaja iz se vedno veljavne ustavne prepovedi, po kateri tuji državljani pri nas ne morejo biti lastniki zemlje.

Zadnje opozorilo o nesprejemljivosti evropskih stališč je pred tremi dnevi izrekel predsednik evropske komisije Jacques Santer ob obisku predsednika Milana Kucana v Bruslju. Poudaril je, da se stališča komisije in interpretacija pogojev za podpis evropskega sporazuma niso v ničemer spremenili. Vlada EU skuša skupaj s Spanijo kot predsedujočo bruseljski grupaciji poiskati ustrezno formulacijo, ki bi Sloveniji olajšala izpolnitev pogojev, vendar ti ostajajo vsebinsko isti.

TOPPOGRA
della
a e Porto franco
di
RISTIT
TERRITORIO nel p
dettaglio
e differenti specie di coltura
si urbani che campestri, come p

OBČINA TRST / VELIKO DELA ZA UPRAVITELJE

Urbanistični plan: kar 900 prizivov

SKP: To je dokaz, da je načrt zelo slab

Tržaska občinska uprava bo morala po novem letu vzeti v pretres kar devetsto prizivov k splošnemu regulacijskemu načrtu, ki so jih predložili posamezni državljani oziroma združenja ter organizacije, ki jih zastopajo. To je včeraj sporočil občinski svetovalec Stranke komunistične prenovе Jacopo Venier, ki pravi, da tako visoko število prizivov in pritožb dokazuje, da je v mestu veliko nasprotovanje urbanističnemu planu Illyjeve uprave.

Vse prizive bo moral vzeti v pretres občinski svet. Venier pravi, da bo to izredna priložnost za občinske svetovalce za korenito revizijo tega urbanističnega plana, ki je po mnenju Komunistične prenovе slab in ne odgovarja dejanskim potrebam mesta in njegovih prebivalcev. V mestni skupščini se torej obeta novo ostro politično soočenje med Illyjevo koalicijo ter desničarsko in levčarsko opozicijo.

Venier med prizive s posebno politično tezo omenja posebno rekurze, ki se nanašajo na vprašanje bodočnosti stare luke. Tozadevni priziv je vložil študijski center za urbanistična vprašanja, ki je mnenja, da bi bila tako načrtovana usoda starega pristanišča škodljiva za gospodarski razvoj mesta. Zastopnik SKP se obvezuje, da bo podprl vse prizive, ki več ali manj odražajo tudi glavne smernice stranke, ki jo zastopa v občinskem svetu.

Komunistični krožek Kras se s tem v zvezi zah-

valjuje vsem Kraševcem in Kraševkam, ki so podprli prizive SKP k regulacijskemu načrtu. Strankine rekurze je podpisalo vsega skupaj 250 prebivalcev vzhodnega Krasa. Vecina prizivov se nanaša na sporno cono za industrijske in tehnološke raziskave, ki jo hoče Občina namestiti pri Banih, na načrtovano razširitev openskega strelisca in na stezo za motokros, ki naj bi jo speljali v bližini openske vojaške kasarne. Te prizive bo v občinskem svetu zagovarjal Venier, ki ga, kot vidimo, čaka ogromno delo.

Veliko dela pa ne čaka samo zastopnika Komunistične prenovе, pred zelo zahtevno in naporno nalogo so vsi občinski svetovalci, tako večine,

kot opozicije. Pri obravnavi rekurzov (več deset jih je predložila npr. Kmečka zveza) bodo nedvomno angažirani vsi trije slovenski svetovalci, in sicer zastopnika Slovenske skupnosti Andrej Berdon in Peter Močnik ter predstavnik Demokratične stranke levice Igor Dolenc.

Tudi prizivi, podobno kot regulacijski načrt, bodo v vsakem primeru politični preizkusni kamen za občinsko upravo in koalicijo. Med maratonsko razpravo o urbanističnem planu se je Illyjevo zavezništvo večkrat znašlo v hudih političnih težavah, saj je med svetovalci Ljudske stranke, DSL in Zavezništva za Trst pogosto prišlo do ostrih razhajanj.

DISKUSIJSKI VEČER

Umsko zdravje v Sarajevu po 4 letih vojne

Predstavili bodo načrt za nov sistem zdravljenja

Jutri bo z začetkom ob 17.30 v hotelu Savoia Excelsior v Trstu javna razprava na temo: »Normalnost preživetja: kaksno umsko zdravje za Sarajevo in Bosno-Hercegovino po 4 letih obleganja, genocida, revščin in brezbriznosti«. Diskusijski večer prirejajo Deželni študijski center za umsko zdravje, združenje prostovoljcev Franco Basaglia in študijski krožek Ercole Miani, na njem pa bodo govorili ravnatelj sarajevske univerzitetne psihiatrične klinike prof. Ismet Cerić, član vodstva sarajevske bolnice Koševo Slobodan Loga, ravnatelj Deželnega študijskega centra za umsko zdravje Furlanije-Juljske krajine Franco Ro-

telli, predsednik združenja Basaglia Michele Zanetti in casnikar Piccola Paolo Rumiz. Razpravo bo vodil predsednik krožka Miani Maurizio Fogar.

Na srečanju bodo v bistvu predstavili načrt za ureditev sistema umskega zdravstva v Sarajevu, ki ga je izdelal prof. Cerić v sodelovanju s tržaskim psihiatrom Mariom Realijem. Načrt je podprla Svetovna organizacija za zdravstvo. Projekt v precejšnji meri osvaja načela, na katerih sloni italijanski sistem umskega zdravstva po reformi na osnovi zakona št. 180. Seveda pa upošteva specifične razmere, v katerih se nahaja Sarajevo po 4 letih krute vojne.

NOVICE

V Miljah v korist za rakom obolelih otrok

Občina Milje in AGMEN (združenje staršev krvnih bolnikov ter obolelih za rakom in levkemijo iz FVG) s sodelovanjem »Fameia Muiesana« prireja prodajno razstavo, katere izkupicek bodo namenili Agmenu. Na razstavi bodo razni obrtniški predmeti, primerni za darila. Sklad bo služil za proučevanje, zdravljenje in oskrbo otrok, obolelih za rakom. Razstava je odprta vsak dan od 9.30 do 12.30 in od 15.30 do 18.30 v občinski umetnostni dvorani na Trgu Republike.

Prošnje za prispevke predstaviti do 31. januarja

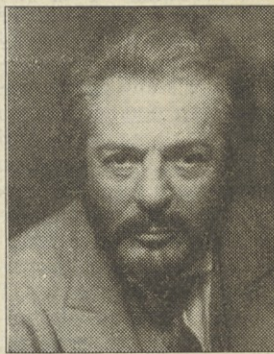
Tržaska pokrajinska uprava sporoča, da prihodnjega 31. januarja nepreklicno zapade rok za predložitev prošenj za prispevke v poljedelstvu, agroturizmu in pri varstvu ter krepitvi gozdnega bogastva in zivnorej. Zainteresirani lahko podrobnejše informacije dobijo na Kmečki zvezi ter tudi na oddelku za gospodarski razvoj in varstvo okolja (Ul. S. Anastasio 3, tel. 3798501) vsak ponedeljek in četrtek od 9. do 13. in od 15. do 17. ure ter v torkih, sredah in petkih od 9. do 13. ure.

Razstava o kovancih

»Trinajsto stoletje v Trstu. Kovanci med svetim in posvetnim«: tako so nadeli ime razstavi, ki jo bodo otvorili jutri ob 17. uri v občinski umetnostni dvorani na Trgu Unità 4. Razstavo so priredili mestni muzeji za zgodovino in umetnost s sodelovanjem Tržaskega numizmatičnega krožka - Deželnega centra za numizmatične studije. Po otvoritvi bo v sosednji dvorani konferenca prof. Andrea Saccoccija, ki poučuje numizmatiko na videmski univerzi in ki bo predstavil knjigo Giulia Bernardija »Trinajsto stoletje v Trstu. Kovanci«. Razstava, ki so jo obogatili z zanimivim katalogom, bo odprta do 14. januarja 1996, in sicer vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 16.30 do 19.30 (zaprta bo le popoldne 31.12.95 in jutraj 1.1.96). Vstop je prost.

Mastroianni v Trstu

Drvi bo v gledališču Rossetti prva predstava drame Le ultime lune, v kateri nastopa Marcello Mastroianni. Avtor dela je tržaski pisec Furio Bordon, pripoveduje pa o starostniku, ki se zaradi nerazumevanja sina in njegove družine odpravi v dom za ostarele. V vlogi starega in razočaranega profesorja nastopa slavni Marcello Mastroianni, ki se s tem delom sodobnega avtorja vrača v gledališče. Prvic so dramo postarane profesorja predstavili v Benetkah, ker je produkcija deželnega gledališča Veneta. Tržaske predstave sodijo v okvir abonmajske sezone Stalnega gledališča FJK.

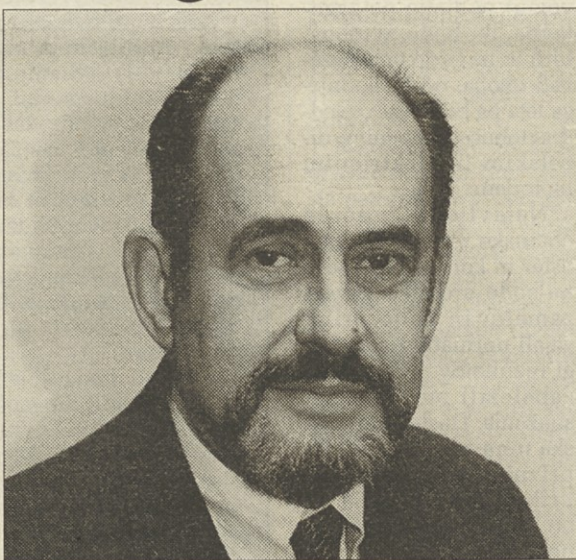
ZLATI SV. JUST / DANES PODELITEV

Erbesen letošnji nagrajenec

Danes opoldne bo v dvorani občinskega sveta tradicionalna svečanost s podelitvijo kipca Zlatega sv. Justa. Gre za priznanje, ki ga podeljujejo tržaski kronisti somesčanom, ki so se uveljavili v svetu. Tokratni dobitnik je Claudio Erbsen, podpredsednik in odgovoren za službo »world services« agencije AP (na sliki). Na svečanosti bodo govorili tržaski zupan Riccardo Illy, podpredsednik deželnega odbora FJK Cristiano Degano, konzul ZDA Paolo Bearz, predsednik deželnega sindikata novinarjev Fulvio Gon in predsednik tržaskih

kronistov Giorgio Cesare, zbranim pa bo ob koncu prav gotovo spregovoril se nagrajenec.

Claudio Erbsen je že tretji »newyorški Tržacan«, ki so ga tržaski kronisti izbrali za nagrado. Pred njim so nagradili znanstvenika Giorgia Bugliarella in galerista Lea Castellija. Tržaski kronisti so nagrado Zlati sv. Just uvedli že leta 1967, ko so nagradili kirurga Pietra Valdonija. Doslej so posegli na skoraj vsa področja, med tržaskimi Slovenci pa je priznanje prejel samo slikar Lojze Spacal, in sicer leta 1977.

ACT / SKUPAJ OSEM UR

Danes stavka javnih prevozov

Danes bodo stavkali uslužbenci javnega prevoznega podjetja ACT in sicer osem ur v dveh izmenah od 9. do 13. ure in od 17.30 do 21.30. Sindikati FILT (CGIL), FIT (CISL) in UIL/Trasporti so oklicali stavko z naslednjimi zahtevami:

regionalizacija krajevnega potniškega prometa, po kateri naj bi se država v bistvu ogradila od sleherne odgovornosti na tem pomembnem javnostoritvenem področju, naj se spelje previdno in postopoma, kajti vse deželne uprave niso enako pripravljene na novo breme in se kaj lahko zgodi, da se finančna sredstva porazgubijo v čisto drugačne namene.

Vlada naj zajamci, da se bo obnove kolektivne delovne pogodbe odvila v skladu s sporazumom z dne 23.

julija 1993, da torej stroški zanj ne bodo bremenili tarif; uslužbencem javnih prevoznih podjetij naj se korenito preuredi skrbstveni režim oziroma naj se ves ta delovni stan vključi v splošni pokojninski sistem, kot je bilo sicer že dogovorjeno med sindikati in izvršno oblastjo, a le-ta sporazuma se zmerom ni začela spostovati.

Uprava ACT sporoča, da bodo zaradi stavke lahko odpadli številni avtobusi. Verjetno ne bo javni prevoz popolnoma zamrl, saj se je zadnje tovrstne stavke, ki je bila pred nekaj tedni, udeležila samo dobra polovica uslužbencev. Kljub temu pa je treba računati, da bo v omenjenih urah krožilo do sedaj manj avtobusov kot sicer, predvsem pa da bodo izredno natrpani, kot se je že zgodilo med stavko prejšnji mesec.

ZAVODI ZDRUŽENEGA SVETA

Nov natečaj za 33 štipendij

Do 15. februarja čas za prošnje

Jadranski zavod združenega sveta iz Devina v teh dneh pošilja kar 5 tisoč pism na vse visje srednje sole v Italiji, da bi jih seznanil z razpisom natečaja za 33 štipendij, namenjenih dijakom, ki bi prihodnje solsko leto želeli studirati v devinskem ali v drugih Zavodih združenega sveta.

Natečaj razpisuje italijanska komisija za Zavode združenega sveta, ki ji predseduje casnikar Arrigo Levi, deluje pa pod pokroviteljstvom predsednika republike Oscarja Luigija Scalfara. Namenjen je dijakom, ki v tem solskem letu obiskujejo 3. razred visjih srednjih sol. Kot je znano, na teh zavodih studirajo studentje zadnjih dveh let gimnazije, ki zaklju-

cijo svoj preduniverzitetni studij z mednarodno maturo.

Pristaviti moramo, da je 20 od 33 razpisanih štipendij namenjenih bodocim studentom Jadranskega zavoda združenega sveta iz Devina, ostalih 13 pa za bodoče studente na ostalih Zavodih združenega sveta po svetu. Zaintersirani morajo predložiti prošnjo do 15. februarja 1995.

Kot je povedal v izjavi za tisk predsednik devinskega zavoda Corrado Belci, bodo na selekciji kandidatov upoštevali njihovo solsko uspešnost, kakor tudi njihovo sposobnost življenja z drugimi. Seleksijski komisiji bo predsedoval veleposlanik Ludovico Carducci Arsenio.

SV. BARBARA

Mornarji in gasilci praznovali zavetnico

Tudi v Trstu so včeraj praznovali sv. Barbaro, zavetnico mornarjev, gasilcev in rudarjev.

Na pomorski postaji so podelili priznanja predsednika republike zaslužnim mornarjem. Nagradili so jih pet, ki so plu-

li več kot 25 let, enega pa, ki je bil vkrcan 15 let. Priznanja je podelil poveljnik lusk kapitanije kontradmiral Sergio Albanese.

Tržaski gasilci so se oddolžili svoji zavetnici z mašo, ki je bila ob 10.30 v novi gasilski postaji v Ul. D'Alviano.

OKROGLA MIZA / NA POBUDO REVIJE »LETTERE TRIESTINE«

Omejiti promet, ker resno ogroža zdravje občanov

Občinska uprava bo v kratkem temeljito preuredila zasebni promet

Eno od osrednjih ne-rešenih problemov Trsta je neurejeni in pregosti mestni promet, ki se ga občinska uprava namerala lotiti korenito, ker ze presega meje nevšečnosti in neposredno ogroža zdravje občanov, da kvalitete zivljenja niti ne omenjamo.

Pokazatelj tega nevzdržnega stanja je koncentracija benzena v zraku: po zakonu, ki bo stopil v veljavo prihodnjega januarja 1996, ga ne sme biti več kot 15 miligramov na kubični meter zraka, v zadnjih treh letih pa so ga zabeležili povprečno 400 miligramov! Statistike pravijo, da je v Trstu letno 15 primerov rakastih obolenj, ki jih je povzročilo onesnaženje zraka. Vozila povzročajo 98 odstotkov vsega onesnaženja in levi delež (9/10) odpade na zasebni promet. V tržaski pokrajini krozi 160 tisoč vozil, kar nas postavlja po gostoti na prvo mesto v Evropi. V tako gostem mestnem prometu pa se avtobusi ACT premikajo s povprečno »hitrostjo« 12 km na uro...

To je samo nekaj dramatičnih podatkov, ki so jih podali na včerajšnji okrogli mizi, na kateri so nastopili občinski odbor-niki za načrtovanje Giovanni Cervesi in za skrbstvo Gianni Pecol Cominotto, predsednik ACT Bruno Megna in zdrav-nica Giovanna Cornelio. Srečanje je priredila revija Lettere triestine, ki je objavila v zadnji številki obsežen dosje o prometu.

Najbolj pričakovana sta bila seveda posega občinskih predstavnikov, saj je znano, da bo se ta mesec tržaska občina preuredila

prometne norme v mestnem središču. Illyjeva sodelavca nista razkrila podrobnosti, vendar je iz njunih izjav bilo jasno, da bo tokrat javna uprava korenito zarezala v kaotično stanje. To bo samo prvi v vrsti posegov, ki bodo do prihodnjega poletja popolnoma preuredili mestni promet.

Posebnost Trsta je, da je stisnjeno med morjem in griči oz. krasko planoto, zaradi česar niso možne resitve, ki so se uveljavile v drugih mestih, kot so nove obvoznice, ki razbremenjujejo središče. Druga posebnost pa je razvada, ki se je razpasla tudi zaradi cenene bencina z boni oz. onstran meje, da se vozniki poslužujejo avtomobila tudi za krajše premike znotraj mesta. S skorajšnjimi ukrepi bodo tovrstni promet zmanjšali za 60 ali celo 70 odstotkov, sta najavila odbornika. Doslej smo v Trstu imeli območja z omejenim prometom, v kratkem pa se bomo morali spoprijazniti tudi z omejitvami na nekaterih prometnih smernicah, tako da bomo prisli z enega na drugi konec mestnega središča hitreje peš oz. z avtobusom, ki bo v preurejenem prometu nedvomno hitrejši.

V zvezi z javnim prevozom je treba zabeležiti, da ACT prevozi s svojimi avtobusi več kot 12 milijonov kilometrov na leto in prevaja 32 odst. prebivalstva. Vendar se 47 odst. Tržčanov raje poslužuje osebnega vozila, kar nas postavlja na vrh vsedravnih lestvice. Temu nezavidljivemu rekordu bo truje tudi dejstvo, da je voznja z avtobusom pre-

Iz kaosa vozil se dvigajo strupeni izpušni plini: dokazano je, da povzročajo raka (f. KROMA)

pocasna, ker je 272 avtobusov na 56 progah ujetih v gostem in kaotičnem prometu. Iz začaranega kroga ni mogoče drugače kot tako, da omejijo zasebni promet, javno prevozno podjetje pa zagotavlja, da bodo avtobusi hitri in ne bodo onesnaževali okolja, od prihodnjega leta pa bodo celo uvedli avtobuse z dvojnimi, dizelskim in električnim motorjem.

Najavljeni poseg občinske uprave bo torej oster in konkreten. Vsega ne bodo uredili v prvem zamahu in bodo prilagajali normativ na podlagi rezultatov, ki jih bodo zabeležili merilci onesnaženja. Doslej je občinska uprava v zamudi, sta priznala odbornika, do prihodnjega poletja pa bo nadoknadila zamujeno...

MILJE / DANES OB 18. URI

Društvo Slovencev dalo pobudo za niz predavanj

Društvo Slovencev miljske občine je pred časom že prirejalo predavanja na razne teme, tokrat pa se je odločilo za pravi cikel: govor bo namreč o vinogradništvu, vinarstvu, kletarstvu, sadjarstvu itd. Predavanja, ki jih organizirajo s sodelovanjem Kmečke zveze, so namenjena ljubiteljem, ki se v prostem času posvečajo svojemu vrtu ali njivi in ki bodo dobili koristne nasvete in odgovor na marsikatero vprašanje, saj se bodo srečali s priznanimi izvedenci. Računajo, da bodo predavanja vsaj enkrat na mesec, če pa bo zanje zanimanje, bi jih lahko priredili tudi dvakrat na mesec, po potrebi pa bi načeli tudi druge teme.

Uvodno predavanje bo že danes, in sicer ob 18. uri v prostorih Slovenskega solskega centra v Ul. D'Annunzio 62. O vinogradništvu bo govoril bo priznani agronom Mario Gregorič. Večer pa bo obenem lepa priložnost, da se domačini iz Milj srečajo in kaksno uro prebijejo skupaj, pokramljajo, se poveselejo.

FERNETIČI / ITALIJANSKEMU PODJETNIKU

Zaplenili čedno vsoto denarja

Denar je skrival v potovalki, ki jo je imel med sedežema

Ko so ga vprašali, kaj bo prijavil, je odvrnil, da nima nič posebnega. Odgovor finančnih stražnikov na mejnem prehodu v avtoportu pri Fernetičih ni zadovoljil, odločili so se za podrobnejši pregled in tako našli čedno vsoto denarja. Moski, sicer italijanski državljan, je sedel za volanom nekega tovornjaka z registrsko tablico iz Barija. Prihajal je iz Slovenije, denar pa je imel v potovalki, ki jo je skušal skriti med sedežema. Ugotovili so, da gre za manjšega podjetnika iz Barlette, v državo pa je skušal vnesti 30 tisoč nemških mark (skoraj 34 milijonov lir) ter 9.900 avstrijskih silingov (nekaj manj kot 16 milijonov lir). Denar so finančni stražniki zaplenili, moskega pa so prijavili italijanskemu menjalnemu uradu zaradi kršitve valutnih predpisov. Preiskava se nadaljuje, saj skušajo ugotoviti, od kod podjetniku denar in čemu je bil namenjen.

Zaplenili hasis

Agentom finančne straže na mejnem prehodu pri Fernetičih, kamor sta se pripeljala z dostavnim vozilom ford transit s turinsko registrsko tablico, sta mladenica povedala, da prihajata iz krajev bivše Jugoslavije, kamor sta peljala humanitarno pomoč. V listnici, med kovanci, pa so enemu od pot-

nikov našli dva kosčka hasisa (0,5 grama). Dvaindvajsetletnega mladenica so nemudoma prijavili pristojnim oblastem.

Izgnali dva Romuna

Ko sta iz gostave pri cesti, ki iz Raborjeza pelje proti Zavrčam, stopila moska in se pes namenila proti mestu, sta se finančna stražnika podala za njima. Nekaj časa sta jima sledila, ko pa sta se prepirala, da ni nikogar, ki jima je verjetno pomagal preko meje, sta ju ustavila. Ugotovila sta, da gre za romunska državljana. Pospremila sta ju do kolegov na mejnem prehodu, ki so ju izročili slovenski policiji.

The Gwen v gosteh

Na področju rock glasbe se v kratkem obeta zanimiv večer, ki bo prav gotovo pritegnil veliko mladih poslušalcev. V ponedeljek 11. decembra ob 21. uri bo v dvorani Santa Maria Maggiore koncert »celtik rock« skupine The Gwen. Izvajala bo keltske tradicionalne skladbe, ki so bile tudi posnete na zadnji plošči »The Gwen Live«, predstavila pa bo tudi nekaj skladb, ki jih bo obsegala prihodnja plošča.

ŠOLSTVO / IMENOVANJE

Debenjakova v vodstvu zavoda IRRSAE

Slovenska solnica Nadja Debenjak je bila imenovana v upravni svet Deželnega zavoda za raziskovanje in eksperimentiranje na solskem področju IRRSAE. Na odgovorno mesto jo je konec preteklega tedna imenoval deželni svet. Poleg nje sta bila imenovana tudi Carlo Tincani in Silvia Palezzi.

Nadja Debenjak je znana v zamejskem solskem svetu. Po poklicu je vzgojiteljica, je pa tudi druga tajnica Sindikata slovenske sole. Se do letošnjega septembra je bila polno zaposlena s sindikalno dejavnostjo, saj je bila deležna sindikalnega dopusta. Po znani ukinitvi sindikalnih dopustov za Sindikat slovenske sole, se je vrnila k vzgajanju v vrtec, obenem pa nadaljuje s svojo sindikalno dejavnostjo.

Imenovanje Nadje Debenjak v upravni svet IRR-

Nadja Debenjak

SAE je za naso solo velikega pomena. Zavod med drugim pripravlja razne načrte, tečaje in seminarje za izpopolnjevanje solnikov, prisotnost predstavnika slovenske sole v vodstvenem organu ustanove bo zato v tem pogledu še kako koristna.

NA VČERAJSNJEM SIMPOZIJU

Minister Guzzanti "krstil" novo zdravstveno ustanovo

Minister za zdravstvo Elio Guzzanti (na sliki-foto KROMA) je včeraj v bistvu "krstil" novo deželno zdravstveno ustanovo, na kateri bodo temeljile nove zdravstvene agencije, ki so že nadomestile nekdanje KZE. O tem je tekla beseda na včerajšnjem strokovnem posvetu, ki so se ga, poleg člana Dinijeve vlade, udeležili številni funkcionarji ministrstva ter deželne uprave in krajevni upravitelji. Na srečanju, ki ga je uvedel zupan Riccardo Illy, je spregovoril tudi deželni odbornik za zdravstvo Giampiero Fasola.

Novi zdravstveni zavod Furlanije-Juljske krajine je bil ustanovljen na osnovi nedavno odobrenega zakona o preustroju deželnega zdravstva in bolnišnic, ki je, kot znano, pustil za seboj številne polemike. Nekateri člani tega deželnega zakona bodo najbrž tudi predmet deželnih referendumov, za katere se poteguje Stranka komunistične prenoje.

Novo zdravstveno strukturo vodi generalni direktor dr. Lionello Barbina. Pri opravljanju te pomembne naloge mu bo pomagal upravni odbor.

OPČINE / PROSVETNI DOM

Razstava Sklada M.Čuk

Kot vsako leto je tudi letos knjižnica Pinko Tomazič in tovariši na Opcinah odprla že tradicionalno miklavževno razstavo in prodajo knjig. Razstava je v dvorani Prosvetnega doma ter bo odprta se danes od 16. do 20. ure. Na razstavi so knjige za odrasle ter lepe slikanice za otroke. Naj zapišemo, da imajo obiskovalci priložnost, da si nabavijo najnovejše izdaje knjige naših ustvarjalcev od Rebulje, Pahorja, Mermolje, Ote in drugih, na razpolago pa je tudi revija Pretoki. Starsi imajo priložnost, da za miklavža nabavijo svojim otrokom izredno lepe slikanice.

Istocasno z razstavo knjig so v nedeljo odprli že napovedano razstavo izredno lepih izdelkov, ki so jih pripravili gojenci vzgojnozaposlitvenega centra Sklada Mitja Čuk s Cola. Gojenci so pod vodstvom svojih vzgojiteljic izdelali blazine, igrice, prijemalke, razne božične

okraske iz blaga v stilu patchwork pa lepe slike iz raznih vrst semen, male ikone, metre, s katerimi se lahko otroci merijo, in se marsikaj.

Priporočamo našim bralcem, da si obe razstavi ogledajo in da tudi knjige in razstavljene predmete kupijo, saj so izredno primerni za miklavževa in

božična darila.

V dvorani Prosvetnega društva na Opcinah je se do nedelje odprta tudi razstava našega umetnika Dimitrija Čaja, v nedeljo pa bo v teh prostorih nastopila amaterska skupina kulturno umetniškega društva Domovina iz Ospa z veseleloigro Poročil se bom s svojo ženo. (N.L.)

SLAVNOSTNI KONCERT

Gropajska Skala je proslavljala 110-letnico

Praznovanje obsegalo tudi 10-letnico pevskega zbora

Verjetno ni bilo v Zadrugnem domu v Gropadi še nikoli toliko ljudi, kot se jih je zbralo v soboto na jubilejnim koncertu ob proslavljanju 110-letnice ustanovitve društva in 10-letnice naprekinjenega delovanja mešanega zbora »Skala«, ki ga z uspehom vodi neutrudna in sposobna zborovodkinja Anastazija Puric.

Med številnimi domaćini in prijatelji društva in zbora so bili številni gosti, ki so prinesli svoje pozdrave in čestitke. In teh je bilo toliko, da jih bo kar težko vse nasteti.

Pa začnimo s kroniko večera, ki se je začel v lepo okrašeni dvorani in seveda z nastopom zbora jubilaranta, ki je zapel vrsto pesmi - od Vrabčeve Zdravice, do tržaške in narodne pesmi, treh pesmi z Benecije in Režije v priredbi prof. Merkùja, pa dve koroški narodni pesmi in tri medijunske v priredbi Žganca.

Potem so se v zboru pridružili se nekdanji pevci in tako so skupno zapeli slovensko ljudsko, nato pa se staro skrbno ljudsko pesem in celoten program, ob navdušenju občinstva, zaključili s Cossettovo skladbo »Orkester«.

Ker spremljamo zbor od njegovega začetka dalje, lahko mirne duše zapišemo, da smo tokrat prisostvovali koncertu, na katerem so se pevci s svojo pevovodkinjo izredno izkazali in da so znali poslušalci do njihovo petje pravilno ceniti, kar so dokazali z navdušenim ploskanjem.

V imenu KD Skala je večer odprla predsednica Sonja Milic. Nekaj misli ob teh dveh pomembnih obletnicah je povedal tudi tajnik društva Aleksander Muzina, ki je na kratko orisal številne kulturne dejavnosti Slovencev na tem območju še iz starih časov ter ponudbe,

ki jih je imelo društvo pred 110 leti in se številne dejavnosti, ki so nastajale v vasi, tudi s pomočjo domače sole na področju kulture.

Ves program je lepo povezovala Petra Krizmancic, medtem ko je bil Ignacij Ota tisti, ki je izročil zaslužnim pevcem bronaste, srebrne in zlate Gallusove značke. Bronaste je prejelo kar okrog 30 pevcev, srebrne pet, zlate pa Aldo Gornik, Marija Grgic-Milkovic in Jekla Gregoric. Sledili so pozdravi predstavnikov raznih društev in ustanov.

Najprej se je oglašil predsednik ZSKD Ace Mermolja, ki je pozdravil društvo in zbor in zaželel obema se veliko tako lepih uspehov. Potem je prinesel čestitke Boris Pangerc, kot dolinski zupan, pa tudi kot član Tržaškega okteta, kot je sam naglasil, saj je prav ta pevska skupina z uspehom nastopila tudi v Gropadi. Društvo in zboru so nato prinesli čestitke: predstavniki KD Slovan iz Padric, KD od Ferlugov, Sportnega društva Gaja, KD Primorec Tabor, Slovenskega lovškega zbora Doberdob, KD Ivan Grbec iz Skednja, KD Lipa iz Bazovice, Dekliskega zbora Vesna iz Kriza, SKD Tabor z Opčin, dekliskega zbora Devin, društva Fran Venturini od Domja, mešanega zbora Adriatic od Hrvatina, društva in Zadruga Grad in Bani od Banov; pozdrave pa so poslali KD Primorsko iz Mackolj, društvo Vigred iz Sempolaja, zbor Resoned, Jacobus Gallus, pozdrave pa tudi župnik Zivec iz Bazovice.

Na večeru je bila prisotna tudi delegacija iz kraja Paese pri Trevisu, kjer je gropajski zbor z uspehom nastopil in kamor se vrača s celovečernim koncertom tudi to nedeljo.

Večer ni bil samo v slavnostnem vzdušju, temveč je izzvenel kot velik uspeh pevcev in članov društva - prvih, ker so se izkazali, kot odlični pevci, ostalih članov pa, ker so pripravili prijetno družavnost s številnimi dobrotami, ki se je zavlekla tja v noč.

Prav gotovo bo ostal ta jubilejni koncert v najlepšem spominu vsem, pevcem in pevkam, zborovodkinji pa kot spodbuda, da bo po tej poti nadaljevala.

Na večeru so si obiskovalci lahko ogledali se razstavo clankov in slik o delovanju društva in zbora. Društvo pa je razvilo tudi novi prapor.

Neva Lukes

Utrinek z jubilejne slovesnosti v Gropadi (foto KROMA)

KD LONJER-KATINARA / V NEDELJO

Otroški direndaj v Lonjerju

Domačina Magda in Gilo sta jima razkrila igre dveh generacij

Nedeljski razpoloženi otroci so tudi letos pozivali Lonjer s kricanjem in smehom ob priliki »otroškega direndaja«. KD Lonjer-Katinara je namreč preteklo nedeljo posvetilo veselju in igri otrok iz vrtca in osnovne sole. Vesna, Kristina, Jasmina in Jana, ki so skrbele za zabavo, varstvo in dobro počutje najmlajših, so popeljale mlade v celodnevni svet igre in domisljije; program je namreč obsegal spoznavanje bodisi nekdanjih bodisi novjših iger. Tako je skupina petindvajsetih otrok obiskala gospo Magdo Cok in gospoda Gila Maverja, ki sta jim razkrila igre dveh generacij. Tudi tokrat je obveljala ugotovitev, da so stare, preproste igre pravzaprav najpristnejše

in najbolj priljubljene; Markova hišica na drevesu v gozdu in Damijanova fraca sta nedvomno to potrdili.

Okusnemu kosilu, ki sta ga pripravili gospe Mirka in Bruna, je sledila neizbežna nogometna tekma, v popoldanskih urah pa se je lonjersko društvo spremenilo v

pravo tovarno igrač iz lepence, papirja in volne, ki je prenehala delovanje ob nepričakovanem prihodu Miklavža. Ta je mladim prijateljem podelil, poleg sladkega osebnega darila, se skupno igro, ki je tudi zaključila ta lep dan lonjerskih otrok.

(JPC)

BOLJUNEC / GOSTOVANJE SKUPINE IZ ČRNUČ

Mladinska opereta Miklavž prihaja

Svojevrstno miklavževanje sta pripravila Radijski oder in Mladinski dom iz Boljunca

Miklavž v teh dneh obiskuje otroke tudi po naših dvoranih, solah, vrtcih in domovih. Rad nagradi vse, ki so se v minulem letu izkazali in jim pokloni lepa darila. Otroci ga nestrpnost pričakujejo. Miklavž pa s svojim prihodom razveseli tudi manj mlade, posebej, ko se pri nas oglašuje v tako lepem spremstvu, kot se je v nedeljo v Boljuncu.

Radijski oder in Mladinski dom iz Boljunca sta namreč povabila v goste mladinski mešani pevski zbor Romar društva MIK iz Crnuč, to je iz predmestja Ljubljane, ki je zjutraj s petjem obogatil sveto maso, popoldne pa je nastopil v Prešernovem domu z mladinsko opereto Miklavž prihaja. Z mladino iz Crnuč so organizatorji navezali stik preko članov gledališke skupine Slovenskega kul-

turnega kluba, ki so pred dvema letoma pri njih gostovali s komedijo Igra zamenjav ali Skupaj le lepše.

MMPZ Romar, ki ga vodi gospa Albinca Rebolj in ki ga sestavlja približno stiriideset deklet in fantov iz zadnjih razredov višje sole ter z univerze, je, kot rečeno, že zjutraj pel pri sveti masi. Po njej so jih prav toplo sprejeli vasčani, ki so jim v Mladinskem domu ponudili vroc cajo. Ker pa časa ni bilo veliko, so se takoj potem odpravili na krajši ogled Trsta. Spremljal jih je predsednik Radijskega odra Marijan Kravos in nekaj članov Slovenskega kulturnega kluba. Mladi gostje so bili s tem obiskom zelo zadovoljni, ker so večinoma prvič spoznali Trst s kulturno-zgodovinskega vidika.

Po obilnem in okusnem kosilu se je skupina

odpravila zopet v Boljunc, saj so se pevci morali pripraviti na popoldanski nastop.

Ob 16. uri je bilo vse pripravljeno in po uvodnem pozdravu Marijana Kravosa so se dvignile zavese in zadonel je glas angelčkov, ki so olbikovali prvo izmed treh dejanj Grzinciceve operete. Dekleta so znala pričarati mirno nebesko atmosfero ne le s svojim milim in ugajenim petjem, pač pa tudi z neznimi gibi, ki so jih spajali v prijetno in lepo izdelano koreografijo.

V drugem dejanju pa so oder z živahnim petjem obvladali fantje - hudčki. Tudi oni so se, tako kot prej angelčki s svetim Petrom, svetim Krispinom in svetim Gerardom na celu, pripravljali na odhod na zemljo v spremstvu svetega Miklavža. Seveda so imeli hudčki vse kaj drugačne namene od dobrih angelčkov. Njihov vladar, mogočni Lucifer (na sliki-f. KROMA), jim namreč naroča, na katere otroke morajo biti pozorni: na lenuče, pretepace, pozeruče, celo na tiste, ki mislijo le na nogomet! Teh otrok sv. Miklavž ne sme obdariti.

V tretjem dejanju pa se vsi, angelčki in hudčki zanjedejo na zemlji, ravno v Boljuncu, dobri sveti Miklavž pa obdari vse otroke.

Z mladinsko opereto, ki jo je dr. Janko Grzincic zložil l. 1931 in je bila prevedena v češki, hrvaški, španski, italijanski, nemški, angleški in francoski jezik in ki je se danes zelo priljubljena, so pevci MMPZ Romar naravnost navdušili publiko, saj je bila njena izvedba res odlična. Kasneje smo od članov zbora izvedeli, da so jo nastudirali že lansko leto in z njo nastopali že po skoraj vseh Sloveniji. Nastop v Boljuncu je bil letos že peti, skupno pa kar petnajsti.

Večer je bil torej res prijeten in bogat, mladi gostje pa so se poslovili z vabilom, da se kmalu spet srečamo, tokrat morada v Crnučah.

Breda Susic

OTROCI / NOCOJ »OBISK«

Miklavževanja po društvih

Številni knjižni sejmi in srečanja s prijateljem otrok

Miklavž bo danes ponoči potihlo pokukal v domove otrok in jim bo, nekateri pravijo skozi okno, drugi skozi dimnik, prinesel nepogrešljiva darila. Jutri se bodo otroci zbudili bolj zgodaj kot običajno, da bi pac čimprej pogledali, kaj jim je moč z belo brado podaril.

Tako bo jutri. Po številnih naših društvih je Miklavž že obiskoval otroke; ponekod se bo zglasil danes, drugje se bo pomudil jutri.

Na Colu (na sliki foto KROMA) je Miklavžev knjižni sejem privabil mnogo mladih, ki so si ogledali knjige in risanke, in jih nekaj tudi kupili, saj je vendar knjiga vedno pravna darilo: za druge, pa tudi zase.

Danes se bo Miklavžev knjižni sejem preselil v občinsko knjižnico v Salez. Tudi tu bodo lahko stariši in otroci izbirali med številnimi knjigami,

risankami in pobarvanj kama.

Proti večeru (ob 17.30. uri) se bo Miklavž ustavil v osnovni soli v Sempolaju. Angelčkov in hudčkov ne bo manjkalo, pa tudi lutk, ki jih bo vodil Roberto Leopardi, ne.

Miklavž bo moral poohiteti, saj se bo podruugo uro kasneje, ob 19. uri, že srečal z drugimi malčki v dvorani sport-

nega centra v Vizovlje. tjakaj ga je povabilo SKD Cerovlje-Mavhinje. Tudi na tem srečanju se bodo lahko malčki zabavali z lutkami Roberta Leopardija.

Jutri se bo Miklavž srečal s svetoivanskimi otroki iz vrtcev in osnovnih sol. Srečanje bo na sedezu SK Skamperle in SZ Bor na Vrdeški cesti 7.

OPČINE / PREDINOČNJIM V FINŽGARJEVEM DOMU

Izjemen nastop orkestra Kamčatka

Nastopil je tudi mladinski zbor Vesela pomlad

V nedeljo je bil na Opcinah res izjemen glasbeni večer. V Finžgarjevem domu je nastopil Komorni orkester Kamčatka, ki velja za eno boljših tovrstnih glasbenih skupin v Rusiji. Koncert je priredila župnija sv. Jerneja v sodelovnju z Marijaniscem in z zbori Vesela pomlad, eden od katerih, in sicer mladinski, je na večeru tudi nastopil.

Orkester Kamčatka je nastal leta 1982 v glavnem mestu Kamčatke Petropetrovsk. Sestavlja ga 30 članov. Da samo nazovemo, kakšne kakovosti je, naj omenimo le, da se je leta 1989 uvrstil na prvo mesto na vsesovjetskem tekmovanju komornih orkestrów in da je nastopal že v številnih evropskih prestolnicah. Vodita ga Georgij Avvakumov in Ilmar Lapins, ki sta tudi zelo uveljavljena glasbenika. Na Opcinah so izvajali skladbe Cajkovskega, Sostakoviča, Sviridova in Kačaturijana. Ni potrebno posebno razlagati, da je bilo njihovo izvajanje brezhibno in da je v resnici prevzelo vse prisotne. Pravzaprav njihovo mojstrstvo ni moglo priti niti povsem do izraza v pretesni dvorani Finžgarjevega doma.

Povedati namreč moramo, da je do tega nastopa prišlo po vrsti srečnih naključij. Orkester Kamčatka se namreč ta čas mudi na gostovanju v Avstriji in je med drugim nekaj časa prenočeval v slovenskem domu Korotan. Ravnatelj tega doma pa je dober znanec openskega župnika in je

Mladinski pevski zbor Vesela pomlad na nedeljskem koncertu (Foto KROMA)

sprico zelje orkestrasev, da bi obiskali naše kraje, preprosto ponudil koncert. Žal pa se je to zgodilo prepozno, da bi lahko nasli večjo dvorano.

Kot že rečeno, je na nedeljskem večeru nastopil tudi Mladinski zbor Vesela pomlad. Pod vodstvom Franca Pohajača je izvedel vokalno-folklorni spored, s katerim se je pred nedavnim predstavitvijo v festivalu v Dubni, t. j. v ruskem mestecu nedaleč od Moskve. Priznati moramo, da so se tudi naši pevci kar odlično odrezali. Njihovo petje in plese sta spremljala harmonikar Denis Novata in pianist Martin Vremec. Pristavimo naj, da je skupino za plesni spored pripravila prof. Mirjam Brajkovič iz Nabrežine. O vsem tem bomo še poročali.

DR. PALMIERI

Pomemben obisk v Dijaškem domu

Danes je v spremstvu vodje slovensko sociopsihopedagoške službe dr. Sedmaka obiskal Slovenski dijaški dom v Trstu ravnatelj dezelnih služb za socialne dejavnosti dr. Palmieri. Po predstavitvi vloge in dela, ki jo opravlja dom v korist naše slovenske mladine in mladih nasploh se je gost dalj časa zadržal na vljudnostnem obisku in tako izkoristil prilichnost za obravnavo mnogih primerov in usod mladih, ki doživljajo v domu kreativno življenjsko integracijo.

Integracija je dobra takrat, kadar zmore biti strpna in komunikativna. Dobra integracija in medsebojno priznavanje je najlepša pot do srečnega sožitja.

Ob srečanju z ravnateljem doma Svabom in sodelavci so ugotovili koristnost takih obiskov, ki jih ne gre zanemarjati.

Popravek

V članku za 90-letnico Vladimira Podbrščka-Ladija, je po nesreči izpadlo ime pisca Jozeta Korena. Jubilaru in piscu se opravičujemo za neljubo napako. - Uredništvo.

SZSO / OBČNI ZBOR

Bogat obračun dela skavtske organizacije

Poročili duhovnega asistenta g. Toneta Bedenčiča in načelnice Martine Grahonja

Slovenska zamejska skavtska organizacija s Trzaskega je priredila v petek, 24. novembra, vsakoletni občni zbor, na katerega so bili povabljeni poleg članov tudi predstavniki sorodnih organizacij ter drugih slovenskih ustanov.

Najprej je svoje poročilo o delovanju podal duhovni asistent g. Tone Bedenčič, ki že dvajset let sledi organizaciji z duhovnega vidika in je tokrat izrazil željo, da bi dobil pomočnika oziroma namestnika, ki bi se lahko bolj posvečal posameznim skupinam. Sledilo je blagajniško poročilo Mare Petaros: iz tega je izhajalo, da je članarino v preteklem letu placalo 307 članov in da je to tudi edini redni dohodek organizacije: posamezne prispevke je SZSO prejela od Zadrúžne kraske banke in od Sveta slovenskih organizacij. Stroški so predvsem z nakupom in popravili sotorov in opreme, z zavarovanjem, s tiskanjem glasila Jambor in s pošto.

Obsežno poročilo o delovanju v zadnjem letu je pripravila načelnica Martina Grahonja. Največ naporov delovnega leta 1994/95 je bilo usmerjenih v dva cilja: 4. slovenski jamboree (ki je bil julija v Cezoci pri Bovcu) in reorganizacija tretje starostne veje roverjev in popotnic. V veji volčev in vervec je potekalo bogato in raznoliko delovanje, ki pa bi moralo biti po mnenju načelnice bolj povezano z delovanjem drugih vej. Pri izvidnikih in vodnicah je treba posebej poudariti pozitivno povezovanje z goriskimi, koroskimi in drugimi slovenskimi skavti v okviru priprav na jamboree. V veji roverjev in popotnic so imeli letos prve odhode, potem ko so leta 1991 preoblikovali metodo in program tretje veje. »Odhod« pomeni zaključek osebnega napredovanja v skupini, ko odrasli skavt/skavtinja izbere samostojno pot v službi bližnjega bodisi kot voditelj v organizaciji ali pa izven nje. Načelnica se je ob koncu obrnila na vse starejše skavte, cigar obcasna in prostovoljna služba bi bila se kako v korist mladim. Sledil je pregled srečanj in skupnih dejavnosti: septembra Marijanski shod na Opcinah ter častna straža pri spomeniku v Bazovici skupno s taborniki

RMV; v oktobru prestopi v klan, odhodi ter video-festival s predvajanjem filmov in diapozitivov o taborih: novembra se skavti udeležijo hvalnice pri Sv. Justu; decembra ima vsaka veja svoje božično srečanje; februarja praznujejo pust in »dan spomina« (rojstni dan ustanovitelja Baden-Powella); v aprilu so razna veličnočna srečanja, mladinski križev pot na Repentabru in jurjevanje, praznik skavtskega zavetnika z obljubami novih članov. V poletnih mesecih se odvijajo različni tabori, za vsako starostno vejo posebej; julija so starejši skavti priredili tri potovalne tabore, vsi izvidniki so taborili na jamboreeju, volčci in vervec pa so imeli svoj tradicionalni tabor na temo Knjige o džungli. V avgustu so se trije člani SZSO udeležili svetovnega jamboreeja na Holandskem.

Ob začetku delovnega leta 1995/96 si je vodstvo postavilo naslednje smernice delovanja: nadaljevanje prijateljskih stikov s sorodnimi organizacijami, tudi italijanskimi, ter nove oblike duhovnosti, ki bi bolj ustrezale potrebam in čutenju mladih.

Občni zbor je tudi potrdil vse glavne funkcije: načelnika ostajata se naprej Teo Kralj in Martina Grahonja, tajniske posle vdi Stojan Pahor, blagajnik je Mara Petaros in duhovni vodja g. Tone Bedenčič.

Pozdrave so obcemu zboru prinesli Marij Maver za Svet slovenskih organizacij, Zivka Persič za Tabornike RMV ter skofov vikar g. Franc Voncina. Navzoči so si nato ogledali se dokumentarni film s podatki o organizaciji in slikami z letosnjih taborjenj.

Žal se je vabilu na občni zbor odzvalo le majhno število povabljenih. Naša zamejska skupnost bi se morala bolj zanimati za delo mladih z mladimi, ki pomeni napor, a tudi zadoščenje in gonilno silo za tiste, ki žrtvujejo svoj prosti čas in moči zato, da se naši otroci in doraščajoči vključijo v družbo in rastejo ob spoštovanju določenih vrednot. Za tako plodno in živo dejavnost bi si skavtski voditelji res zaslužili nekaj več pozornosti s strani staršev in vse slovenske javnosti.

Marjanka Ban

V PETEK V AJDOVŠČINI

Kriška delegacija na pogrebu Vlada Trojerja

V petek so v Ajdovščini pokopali nenadoma umrlega znanega partizanskega borca in predsednika domilnega odbora 18. udarne Bazoviške brigade, Vlada Trojerja. Pokojnik je bil v času NOV najprej pripadnik 19. Kosovelove brigade, potem pa je prišel v 18. Bazoviško brigado in se v njej povzpел do komandanta bataljona. Se v času NOB je dosegel čin kapetana, po vojni pa napredoval do polkovnika.

Vlado Trojer je bil dobro znan tudi med številnimi pripadniki Kosovelove in Bazoviške brigade in zato se je od njega poleg številnih domačinov v Ajdovščini poslovila tudi delegacija borcev NOV iz Križa, ki je zeni pokojnega Trojerja tudi sami borki Trzaskе brigade v sklopu XXX. divizije, izročila sozalnό pismo v imenu vseh zamejskih borcev obeh brigad, predsedniku sekcije VZPI-ANPI iz Križa, Ferdinandu Bugatcu-Gigiju, pa je pripadla cast, da je v pogrebem sprevodu nosil blazinico s 16 odlikovnj, ki si jih je Vlado Trojer prislužil za svoje junaštvo in zvestobo slovenski zemlji. Delegacija iz Križa je na grob soborca položila tudi venec.

-en

»Sumljiva oseba« v Rovtah-Kolonkovcu

SKD Rovte-Kolonkovec je imelo v soboto zvečer v gosteh igralsko skupino SKD Igo Gruden iz Nabrežine, ki se je občinstvu predstavila z veseligradom »Sumljiva oseba«, s katero je doslej požela izreden uspeh. Prebivalcem Kolonkovca in Rovt je bila igra izredno všeč. Igralcem ni moglo društvo nuditi večjih prostorov, zato pa jih je sprejelo z veseljem in v priscnem vzdusju, ki se je nadaljevalo z lepo družabnostjo in z obljubo, da se bodo takсна gostovanja še nadaljevala.

N.L.

SREČANJE V VELIKOVCU / PRVIČ NASTOPI TUDI ŽENSKI PEVSKI ZBOR TABOR Z OPČIN

Od Korotana do Jadrana

V pesmi je neizmerna moč...

Sega preko vseh meja,
ki jih je zarisala cloveska roka.

Ustvarja prijateljstva in krepí mostove
med ljudmi, narodi.

Nas plemeniti in nam bogati življenje.

Za ves slovenski narod
pa ima pesem se poseben pomen.

Izraža našo bitnost...

To je bil moto srečanja pobratenih pevskih zborov, ki je bilo v nedeljo, 26. nov., v Velikovcu.

Začelo se je pred štirinajstimi leti z namenom, da bi se bolje spoznali, si izmenjali pevsko tradicijo, predvsem pa iznicili meje in vzpostavili ter udejanili tisti skupni kulturni prostor, ki se je sele kasneje pojavil kot cilj tudi političnega delovanja.

Nastopi, ki se izmenično odvijajo v Avstriji, v Sloveniji in pri nas, na Opcinah, sledijo že obicajnemu ritualu, najprej se vsak zbor predstavi samostojno, nato pa združeni zapojejo skupne pesmi, katerih število se iz leta v leto veča.

Letošnji gostitelj, MoPZ F. Hartman iz Pliberka je poleg pobratenih zborov Zarja iz Trbovelj, Vres iz Prevalj, F. Zgonik iz Brannika in Tabor z Opčin povabil tudi ženski pevski zbor Tabor.

Me, pevke ZePZ Tabor, smo torej prvič aktivno sodelovale na srečanju Od Korotana do Jadrana. Letošnje je bilo posvečeno

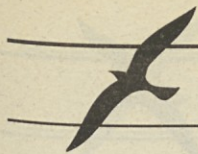

50-letnici osvoboditve, zato smo skupaj z našim moskim zborom zapeli Mati in Dolznost, besedilo iz pisma P. Tomažica je uglasbil A. Vodopivec, in Simonittijevo Vstajanje Primorske, ob spremljavi kvarteta harmonikarjev sole M. Kogoja, Glasbene matice iz Trsta, podružnica Općine. Zacetili smo slovesnost in globino trenutka, da pojemo v kraju, ki je zelo malo slovenski, z željo, da bi tudi poslušalci zacutili borbe-

ne bi kisali obrazi ob praznem zelodcu. Po nastopu pa spet družabnost z zakusko in dobrim vipavcem, ki so ga seveda prinesli Brannicani. In spet pesem, tokrat neuradna, sproscujoča in katarzična. In ženski glasovi niso prav nič motili moskih tonov, nasprotno pozlahtnili so jih. Se enkrat smo zacutili globeke in tesne vezi od Korotana do Jadrana.

Kostanca Mikulus

Prijava vina

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da skrbi za izpolnjevanje prijav letošnjega pridelka vina. Letos zapade rok za predložitev prijave na Občino, v kateri se nahaja klet, v petek, 7. decembra. Vino morajo prijaviti tisti vinogradniki, ki obdelujejo več kot 1.000 kvadratnih metrov vinograda in/ali pridelajo več kot 10 hl vina, ne glede na to, ali je vino namenjeno prodaji.

Kmečka zveza bo izpolnjevala prijave se danes od 8. do 13. ure na podružnici v Nabrezini.

Kdor je dolžan prijaviti vino, naj s seboj prinese lanksko prijavo vina in davčno številko (codice fiscale). Obenem naj na lankski prijavi vina kontrolira prijavljene podatke vinogradov in preveri, če so ti podatki točni. Kdor pa ima svoje vinograde vpisane kot DOC, in misli za letošnje uveljaviti ta naziv, glede na zapletenost postopka prosimo, da se čimprej zgleda direktno na našem sedežu.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 5. decembra 1995
SABA
Sonce vzide ob 7.29 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.53 - Luna vzide ob 15.39 in zatone ob 6.36.
Jutri, SREDA, 6. decembra 1995

MIKLAVZ
VREME VČERAJ ob 12. uri: temperatura zraka 6,6 stopinje, zračni tlak 1011,8 mb pada, veter 30 km na uro - vzhodnik severovzhodnik, burja, vlaga 68-odstotna, nebo oblačno, morje zelo razgibano, temperatura morja 12,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Elisa Caposassi, Maggie Armela Kucelj, Andrea Iurhan, Gabriele Zardini, Erik Gratton, Diana Valentino, Martina Bertocchi, Andrea Quarantotto, Desiree Calabrese.
UMRLI SO: 86-letna Maria Gioia Cechet, 74-letna Laura Fonda, 54-letni Marcello Grisan, 80-letni Bruno Tassan, 68-letna Maria Covacich, 47-letni Mario Cimolino, 91-letna Elena Pagliarini, 81-letni Attilio Sodomaco.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 4., do NEDELJE, 10. decembra 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

George Tabori

MEIN KAMPF

Režija: BORIS KOBAL

PONOVITEV

Danes, 5. decembra, ob 18. uri - ABONMA RED H

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14 (tel. 631661), Ul. Zorutti 19 (tel. 766643), Ul. Flavia 89 - Zavljje (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Giulia 1, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 (tel. 635368).

PETEK, 8. decembra 1995

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Korzo Italia 14 (tel. 631661) Ul. Zorutti 19 (tel. 766643), Ul. Giulia 1 (tel. 635368), Ul. Cavana 11 (tel. 302303), Ul. Bernini 4 (tel. 309114), Ul. Ginnastica 6 (tel. 772148), Ul. dell'Orologio 6-Ul. Diaz 2 (tel. 300605), Istrska ulica 33 (tel. 638454), Ul. Dante 7 (tel. 630213), Ul. Oriani 2 (tel. 764441), Ul. Flavia 89 - Zavljje (tel. 232253).

ZGONIK - Božje polje (tel. 229373).

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK - Božje polje 1 (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK - Božje polje 1 (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 19.30

Ul. Cavana 11, Ul. Bernini 4, Ul. Ginnastica 6, Ul. dell'Orologio 6-Ul. Diaz 2, Istrska ulica 33, Ul. Dante 7, Ul. Oriani 2.

Lekarne odprte od 16.00 do 19.30

Ul. Cavana 11, Ul. Bernini 4, Ul. Ginnastica 6, Ul. dell'Orologio 6-Ul. Diaz 2, Istrska ulica 33, Ul. Dante 7, Ul. Oriani 2.

Lekarne odprte od 16.00 do 19.30

Ul. Cavana 11, Ul. Bernini 4, Ul. Ginnastica 6, Ul. dell'Orologio 6-Ul. Diaz 2, Istrska ulica 33, Ul. Dante 7, Ul. Oriani 2.

Lekarne odprte od 16.00 do 19.30

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 18, Ul. Giulia 1, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK - Božje polje 1 (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 (tel. 636368).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

HITRA POMOČ tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.15, 19.45, 22.15 »Clockers«, r. Spike Lee.

EXCELSIOR - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Pocahontas«, risani film, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il profumo del mosto selvatico«, i. Keanu Reeves.

AMBASCIATORI - 15.45, 18.45, 21.45 »Braveheart - Cuore impavido«, i. Mel Gibson, Sophie, Marceau.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mai con uno sconosciuto«, i. Antonio Banderas, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La pazzia di Re Giorgio«, r. Nicholas Hytner.

NAZIONALE 3 - 15.15 »Mowgli - Il libro della giungla«, 17.00, 18.40, 20.30, 22.15 »Nel bel mezzo di un gelido inverno«, r. Kenneth Branagh.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Amiche« i. Chris O'Donnell, Minnie Driver.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Il Marchese De Sade«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Trappola sulle montagne rocciose«, i. Steven Seagal. Zadnji dan.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Terra e libertà«, r. Ken Loach, i. Ian Hart, Rosana Pastor.

LUMIERE - 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »La seconda volta«, i. Nanni Moretti.

PD KOLONKOVEC v sodelovanju z vrtcem in osnovno solo M.Gregorič - Stepancic prireja danes, 5. t. m., ob 14. uri MIKLAVZEVANJE v društvenih prostorih. Angelčki sprejemajo darila bratov in sestrice učenec od 13. do 14. ure.

V FINZGARJEVEM DOMU na Opcinah bo v torek, 5. t. m., ob 17.30 MIKLAVZEVANJE. Kulturni spored bodo oblikovali pripravniki in otroški pevski zbor Vesela pomlad ter igralska skupina Tamara Petaros, ki bo uprizorila igrice Maje Lapornik MIKLAVZ PRIHAJA!. Vabljeni otroci in odrasli.

SV. MIKLAVZ bo obiskal tudi proseško-kontovelske otroke. Pričakovali ga bomo danes, 5. t. m., ob 17.30 v Kulturnem domu na Proseku z igrice MIKLAVZU NAPROTI Franka Ferletič v izvedbi malih clau-

nov amaterskega odra J. Stoka.

NASI otroci se pripravili za danes, 5. t. m., ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebcah igrice OH, TI DAROVI! Priscino vabljeni!

MIKLAVZ bo letos obiskal skavte 1. stega in ostale otroke danes, 5. t. m., ob 17. uri v župnijski dvorani v Nabrezini. Skavti mu bodo pripravili veselico. Angelčki bodo sprejemali darila od 15. do 15.45. Otroci, Miklavz vas nestrno pričakuje!

OBČINSKA KNJIZNICA V SALEZU vabi na MIKLAVZEVO KNJIZNI SEJEM, ki bo bogatil naše prostore danes, 5. decembra ob urniku knjižnice z veliko izbiro knjig, pobarvank in priročnikov.

JUTRI, 6. t. m., ob 14.30 nas bo v dvorani KD Rdeca zvezda obiskal MIKLAVZ. Radodarnega starega dedka bo priklicala amaterska skupina mladih J. Stoka s Proseka. Vabljeni vsi otroci!

SKD VIGRED prireja MIKLAVZEVO IN BOŽICNI SEJEM knjig in ročnih del v nedeljo, 17. decembra od 17. do 19. ure, v sredo, 20. decembra in v četrtek, 21. decembra od 16. do 19. ure v društvenih prostorih v Sempolaju.

SKD CEROVLE - MAVHINJE prireja danes, 5. decembra, ob 19. uri MIKLAVZEVANJE za otroke v dvorani športnega centra v Vizovljah. Večer bo popestil Roberto Leopardi s svojimi lutkami. Otroci, ne zamudite!

SKD TAVOR Opcine - Prosvetni dom. Do 10. decembra razstavlja DEMETRIJ CEJ. Ogled ob delavnih med 16. in 20. ur ter ob pridelitvah.

BIVSA DRUSTVENA GOSTILNA V RICMANJIH vabi na ogled likovne razstave Liliane Spirito do 10. decembra.

SKD TAVOR - Opcine - Prosvetni dom. V nedeljo, 10. t. m., ob 17. uri gostuje KUD Domovina iz Ospa z veseloigro POROCIL SE BOM S SVOJO ZENO. Vabljeni na prijeten popoldan!

SV. MIKLAVZ bo jutri, 6. t. m., ob 17.30 obiskal sedež KD S. Skamperle in SZ Bor pri Sv. Ivanu v Trstu, Vrdeška c. 7. Darila bo sprejemal uro pred pričetkom in dan

PUBLIESTU SRL Ul. Valdirivo 36 1. nadst. - Trst ali po telefonu na št. 361888 od 8.30 do 17.00

OBVESTILO vsem kulturnim in športnim društvom

Božična in noveletna voščila na Primorskem dnevniku

sprejemamo vsak dan do 15. decembra 1995

na

PUBLIESTU SRL Ul. Valdirivo 36 1. nadst. - Trst ali po telefonu na št. 361888 od 8.30 do 17.00

OBČINA DEVIN NABREZINA COMUNE DUINO AURISINA

Prot. st. 19629 Nabrezina, 2. decembra 1995

Občina Devin Nabrezina namerava razpisati dražbo na osnovi zasebne licitacije za metanizacijo občinskega ozemlja - XIII. sklop del.

Projektni znesek za začetno ponudbo znaša 666.741.600 lir.

Zahteva se 10./C. kategorija vpisa v V.S.G. (Vsedrjavni seznam gradbenikov) za znesek, ki znaša najmanj 750.000.000 lir.

Zakup bo dodeljen - na osnovi zasebne licitacije - v skladu z 21. členom zakona st. 109/94, ki je bil spremenjen z zakonom st. 216/95, s katerim maksimalnega znižanja nedeljivega zneska, določenega za začetno ceno, z izjemo ponudb, ki bodo predvidevale odstotek znižanja, ki bo presegal za več kot 1/5 aritmetično sredino znižanj vseh sprejetih ponudb.

Na kolkovanem papirju napisane prošnje - ki v ničemer ne bodo obvezovale uprave - bo treba predložiti na Obcino Devin Nabrezina, Nabrezina Kamnolomi st. 25, najkasneje do 12.30 dne 22. januarja 1996.

Za morebitne informacije je na razpolago Tehnični urad za javna dela, Nabrezina Kmanolomi st. 25 - telefon 040/6703312 - v katerem so na ogled tudi projekti.

ZUPAN l.r. prof.G. DEPANGHER

OBČINA DEVIN NABREZINA COMUNE DUINO AURISINA

Prot. st. 19628 Nabrezina, 2. decembra 1995

Občina Devin Nabrezina namerava razpisati dražbo na osnovi zasebne licitacije za izvršitev del za prilagoditev električnih napeljav predpisom zakona st. 46 ter za odpravo arhitektonskih pregrad v skladu z OPR 384/78 v sledečih solskih poslopih: srednja sola v Sesi Janu, osnovna sola in otroški vrtec v Nabrezini.

Projektni znesek za začetno ponudbo znaša 254.661.070 lir.

Zahteva se 5./C. kategorija vpisa v V.S.G. (Vsedrjavni seznam gradbenikov) za znesek, ki znaša najmanj 300.000.000. lir

Zakup bo dodeljen - na osnovi zasebne licitacije - v skladu z 21. členom zakona st. 109/94, ki je bil spremenjen z zakonom st. 216/95, s katerim maksimalnega znižanja nedeljivega zneska, določenega za začetno ceno, z izjemo ponudb, ki bodo predvidevale odstotek znižanja, ki bo presegal za več kot 1/5 aritmetično sredino znižanj vseh sprejetih ponudb.

Na kolkovanem papirju napisane prošnje - ki v ničemer ne bodo obvezovale uprave - bo treba predložiti na Obcino Devin Nabrezina, Nabrezina Kamnolomi st. 25, najkasneje do 12.30 dne 29. januarja 1996.

Za morebitne informacije je na razpolago Tehnični urad za javna dela, Nabrezina Kmanolomi st. 25 - telefon 040/6703312 - v katerem so na ogled tudi projekti.

ZUPAN l.r. prof.G. DEPANGHER

OBČINA DEVIN NABREZINA COMUNE DUINO AURISINA

Prot. st. 19628 Nabrezina, 2. decembra 1995

Občina Devin Nabrezina namerava razpisati dražbo na osnovi zasebne licitacije za izvršitev del za prilagoditev električnih napeljav predpisom zakona st. 46 ter za odpravo arhitektonskih pregrad v skladu z OPR 384/78 v sledečih solskih poslopih: srednja sola v Sesi Janu, osnovna sola in otroški vrtec v Nabrezini.

Projektni znesek za začetno ponudbo znaša 254.661.070 lir.

Zahteva se 5./C. kategorija vpisa v V.S.G. (Vsedrjavni seznam gradbenikov) za znesek, ki znaša najmanj 300.000.000. lir

Zakup bo dodeljen - na osnovi zasebne licitacije - v skladu z 21. členom zakona st. 109/94, ki je bil spremenjen z zakonom st. 216/95, s katerim maksimalnega znižanja nedeljivega zneska, določenega za začetno ceno, z izjemo ponudb, ki bodo predvidevale odstotek znižanja, ki bo presegal za več kot 1/5 aritmetično sredino znižanj vseh sprejetih ponudb.

Na kolkovanem papirju napisane prošnje - ki v ničemer ne bodo obvezovale uprave - bo treba predložiti na Obcino Devin Nabrezina, Nabrezina Kamnolomi st. 25, najkasneje do 12.30 dne 29. januarja 1996.

Za morebitne informacije je na razpolago Tehnični urad za javna dela, Nabrezina Kmanolomi st. 25 - telefon 040/6703312 - v katerem so na ogled tudi projekti.

ZUPAN l.r. prof.G. DEPANGHER

OBČINA DEVIN NABREZINA COMUNE DUINO AURISINA

Prot. st. 19628 Nabrezina, 2. decembra 1995

Občina Devin Nabrezina namerava razpisati dražbo na osnovi zasebne licitacije za izvršitev del za prilagoditev električnih napeljav predpisom zakona st. 46 ter za odpravo arhitektonskih pregrad v skladu z OPR 384/78 v sledečih solskih poslopih: srednja sola v Sesi Janu, osnovna sola in otroški vrtec v Nabrezini.

Projektni znesek za začetno ponudbo znaša 254.661.070 lir.

Zahteva se 5./C. kategorija vpisa v V.S.G. (Vsedrjavni seznam gradbenikov) za znesek, ki znaša najmanj 300.000.000. lir

Zakup bo dodeljen - na osnovi zasebne licitacije - v skladu z 21. členom zakona st. 109/94, ki je bil spremenjen z zakonom st. 216/95, s katerim maksimalnega znižanja nedeljivega zneska, določenega za začetno ceno, z izjemo ponudb, ki bodo predvidevale odstotek znižanja, ki bo presegal za več kot 1/5 aritmetično sredino znižanj vseh sprejetih ponudb.

Na kolkovanem papirju napisane prošnje - ki v ničemer ne bodo obvezovale uprave - bo treba predložiti na Obcino Devin Nabrezina, Nabrezina Kamnolomi st. 25, najkasneje do 12.30 dne 29. januarja 1996.

Za morebitne informacije je na razpolago Tehnični urad za javna dela, Nabrezina Kmanolomi st. 25 - telefon 040/6703312 - v katerem so na ogled tudi projekti.

ZUPAN l.r. prof.G. DEPANGHER

te, pridite!

SKD VIGRED vabi na MIKLAVZEVANJE z otroškim zborom Vigred in Robertom z lutkami danes, 5. decembra, ob 17.30 v osnovno solo v Sempolaju.

OTROSKI VRTEC in osnovna sola iz Barkovelj v sodelovanju s kulturnim društvom vabita na ogled igrice PETER IN VOLK, ki bo ob priliki miklavzevanja jutri, 6. t. m., ob 14. uri v prostorih TPK Sirena.

KD LIPA iz Bazovice prireja v četrtek, 7. t. m., ob 20. uri v Bazovskem domu VEČER O NARAVNIH ZNAMENITOSTIH AMERISKEGA JUGOZHODA, ki jih bo prikazal Lojze Abram.Vabljeni!

MePZ PRIMOREC - TAVOR vabi na KONCERT OB 10-LETNICI pod vodstvom Mataza Scka v četrtek, 7. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebcah. Na sporedu pesmi Merčija, Kumara, Vremsaka in Lebica. Vabljeni!

V CETRTEK, 7. t. m., ob 16. uri bo na Visoki soli modernih jezikov za prevajalce in tolmače (Ul. D'Alviano 15) bo predaval dr. Alenka Sivic - Dular o slovenskem etimološkem slovarju. Vabljeni!

GODBA NA PIHALA IZ RICMANJ vabi na ZAKLJUČNI KONCERT pod vodstvom Marina Marsiča v nedeljo, 10. t. m., ob 17. uri v občinskem gledališču F.Preseren v Boljuncu.

SKD TAVOR Opcine - Prosvetni dom. Do 10. decembra razstavlja DEMETRIJ CEJ. Ogled ob delavnih med 16. in 20. ur ter ob pridelitvah.

BIVSA DRUSTVENA GOSTILNA V RICMANJIH vabi na ogled likovne razstave Liliane Spirito do 10. decembra.

SKD TAVOR - Opcine - Prosvetni dom. V nedeljo, 10. t. m., ob 17. uri gostuje KUD Domovina iz Ospa z veseloigro POROCIL SE BOM S SVOJO ZENO. Vabljeni na prijeten popoldan!

SV. MIKLAVZ bo jutri, 6. t. m., ob 17.30 obiskal sedež KD S. Skamperle in SZ Bor pri Sv. Ivanu v Trstu, Vrdeška c. 7. Darila bo sprejemal uro pred pričetkom in dan

PUBLIESTU SRL Ul. Valdirivo 36 1. nadst. - Trst ali po telefonu na št. 361888 od 8.30 do 17.00

OBČINA DEVIN NABREZINA COMUNE DUINO AURISINA

Prot. st. 19629 Nabrezina, 2. decembra 1995

Občina Devin Nabrezina namerava razpisati dražbo na osnovi zasebne licitacije za metanizacijo občinskega ozemlja - XIII. sklop del.

Projektni znesek za začetno ponudbo znaša 666.741.600 lir.

Zahteva se 10./C. kategorija vpisa v V.S.G. (Vsedrjavni seznam gradbenikov) za znesek, ki znaša najmanj 750.000.000 lir.

Zakup bo dodeljen - na osnovi zasebne licitacije - v skladu z 21. členom zakona st. 109/94, ki je bil spremenjen z zakonom st. 216/95, s katerim maksimalnega znižanja nedeljivega zneska, določenega za začetno ceno, z izjemo ponudb, ki bodo predvidevale odstotek znižanja, ki bo presegal za več kot 1/5 aritmetično sredino znižanj vseh sprejetih ponudb.

Na kolkovanem papirju napisane prošnje - ki v ničemer ne bodo obvezovale uprave - bo treba predložiti na Obcino Devin Nabrezina, Nabrezina Kamnolomi st. 25, najkasneje do 12.30 dne 22. januarja 1996.

Za morebitne informacije je na razpolago Tehnični urad za javna dela, Nabrezina Kmanolomi st. 25 - telefon 040/6703312 - v katerem so na ogled tudi projekti.

ZUPAN l.r. prof.G. DEPANGHER

OBČINA DEVIN NABREZINA COMUNE DUINO AURISINA

Prot. st. 19628 Nabrezina, 2. decembra 1995

Občina Devin Nabrezina namerava razpisati dražbo na osnovi zasebne licitacije za izvršitev del za prilagoditev električnih napeljav predpisom zakona st. 46 ter za odpravo arhitektonskih pregrad v skladu z OPR 384/78 v sledečih solskih poslopih: srednja sola v Sesi Janu, osnovna sola in otroški vrtec v Nabrezini.

Projektni znesek za začetno ponudbo znaša 254.661.070 lir.

Zahteva se 5./C. kategorija vpisa v V.S.G. (Vsedrjavni seznam gradbenikov) za znesek, ki znaša najmanj 300.000.000. lir

Zakup bo dodeljen - na osnovi zasebne licitacije - v skladu z 21. členom zakona st. 1

KULTURA / PRVI POSEG SO IZVEDLI PRED SKORAJ SEDMIMI LETI - KONSOLIDACIJA IN PRENOVAH PROSTOROV

Zaključila so se večletna dela za prenovu Posoške državne knjižnice

Kulturna ustanova je zdaj pred novimi nalogami - Pogovor z ravnateljem dr. O. Silvestrijem

Po sedmih letih od začetka obsežnih prenovitvenih del bo Posoška državna knjižnica v kratkem spet v celoti odprta javnosti. S preko pol milijona knjižnih enot spada med najpomembnejše kulturne ustanove v naši deželi. Lani ko so se zmeraj potekala prenovitvena dela, je imela okrog 25 tisoč obiskovalcev, med katerimi je bilo največ studentov. Slovesno ponovno odprtje bo 18. decembra, čeprav velja ob tem posebej poudariti, da je knjižnica poslovala tudi med izvajanjem del, pa čeprav so se morali kar nekajkrat seliti.

"Na prvi pogled se zdi sedem let veliko, če pa pogledamo natančneje obseg del, ki so bila

opravljena, bomo ugotovili, da je bila prenova pravzaprav opravljena hitro" razmišlja ravnatelj knjižnice dr. Otello Silvestri.

Prvotni načrt "osvežitve" fasade in napuša na Mameljevi ulici s katerim se je vse skupaj začelo, je v nekaj letih prerasel v načrt temeljite (in prepotrebne) konsolidacije in rekonstrukcije palače Sembler, ki je bila v avstroogrskih časih sedež državne gimnazije in ki je leta 1919 postala sedež Italijanske državne knjižnice (Biblioteca statale italiana), predhodnice današnje ustanove.

"Neposredno smo sledili samo izvajanju prvega posega, zatem pa je načrtovanje in vodenje del prevzelo Ministrstvo za kulturne dobrine", pojasnjuje ravnatelj, ki ob tem izraza tudi upanje, da bo na istem naslovu, potem ko je bilo povsem prenovljeno poslopje, nasel dovolj posluha tudi za financiranje naslednjega koraka, to je informatizacije, dopolnitve opreme itd. To je zdaj pravzaprav že nujen korak, če hočemo

biti v toku s časom in če naj knjižnica ohrani dosedanje vlogo, ugotavlja ravnatelj, ki z zadovoljstvom razkaže dodatne prostore, ki so jih ob rekonstrukciji pridobili, tako v kleti, kakor tudi v podstrešju. Prostora je v knjižnici zmeraj premalo, saj letno pridobijo okrog tri tisoč enot knjig, to pa pomeni, prostorsko gledano, precej metrov knjižnih polic. Prostorsko krizo bodo skušali v prihodnje premagovati z namestitvijo posebnih omar. Nekaj jih že imajo v dotaciji, druge pa bodo nabavili v prihodnje.

Koliko denarja je bilo vloženega v celovito prenovu poslopja, ki obvladuje dobesedno del Mameljeve ulice in Verdijevega korza?

"Na to ne bi mogel natančno odgovoriti. Mislim pa da je bilo uporabljenih kakih pet ali šest milijard lir. Prenova ni zajela samo nosilnih struktur, zidov, če temu lahko tako rečemo, ampak je bilo treba poskrbeti za vrsto dodatnih, vendar pa nujnih del. Od nove naprave za ogrevanje, do dvigal in tistih ukrepov, ki zagotavljajo varnost pred požari".

Posoška državna knjižnica je nekakšna matična knjižnica za številne druge javne knjižnice na Goriškem. V kakšnih odnosih ste, kaj načrtujete?

"Naša ustanova opravlja na tem področju pomembno vlogo, čeprav bo treba v prihodnje to vlogo dopolniti, uskladiti, morda

tudi povečati. Rad bi poudaril predvsem to, da moramo po statutu ohranjati predvsem značaj studijske knjižnice, vendar pa smo istocasno tudi javna knjižnica v tradicionalnem smislu. Od leta 1919 je naši ustanovi priključena mestna knjižnica, ki je, ali bi bila v pristojnosti občine. Do leta 1941 smo upravljali tudi knjižnico Pokrajine. Glede občinjskih knjižnic v manjših krajih smo pred leti začeli zanimivo obliko sodelovanja, ki pa ga bo treba čimprej dopolniti. Naša pomoč in sodelovanje je doslej zajemalo v glavnem katalogiranje

knjig in izobraževanje osebja. Menim pa, da bo treba narediti nekaj krepkih korakov naprej. Tako nekako, kakor so to naredili na Trziskem."

Že od nastanka Državne, oziroma Posoške državne knjižnice deluje tudi slovenski oddelek.

"Po prvi svetovni vojni je knjižnica "prevzela" tudi knjige v slovenscini in nemščini. Imamo dovolj bogato zbirko časopisov, ki smo jo med drugim prav pred kratkim dopolnili. Tako imamo zdaj celotno zbirko časopisa Soča na mikrofilmih. Zbirko redno dopolnjujemo, bodisi z dolžnostnimi izvodi, bodisi z nakupom. Po-

zornost posvečamo predvsem knjigam z zgodovinskega, domoznanskega in pretežno literarnega področja."

Je furlanski kulturi namenjena ista pozornost?

"Upoštevati je treba drugačne okvire furlanske prisotnosti. Vendar skušamo zelo redno nabavljati vse kar izide v furlanscini, oziroma o furlanski kulturi".

Tako sva že pri vprašanju multikulturalnosti, kot posebnosti Gorice. Pogostoma se ta aspekt navaja, vendar pretežno s sklicevanjem na neko obdobje v preteklosti, ki polagoma izginja. Kako

to ocenjujete?

"Rekel bi predvsem da se spreminja. "Goriski duh", kakor nekateri pravijo temu pojavu, je še zmeraj prisoten. Ne bi škodilo, če bi se sicer nekoliko bolj zavestno posvetili preučevanju in utrjevanju te vrednote".

Kako boste v knjižnici, poleg slovesnosti ob odprtju, 18. decembra, obeležili "novo obdobje"?

"Tik pred izidom je poseben zvezek Studi Goriziani z naslovom La biblioteca rinata".

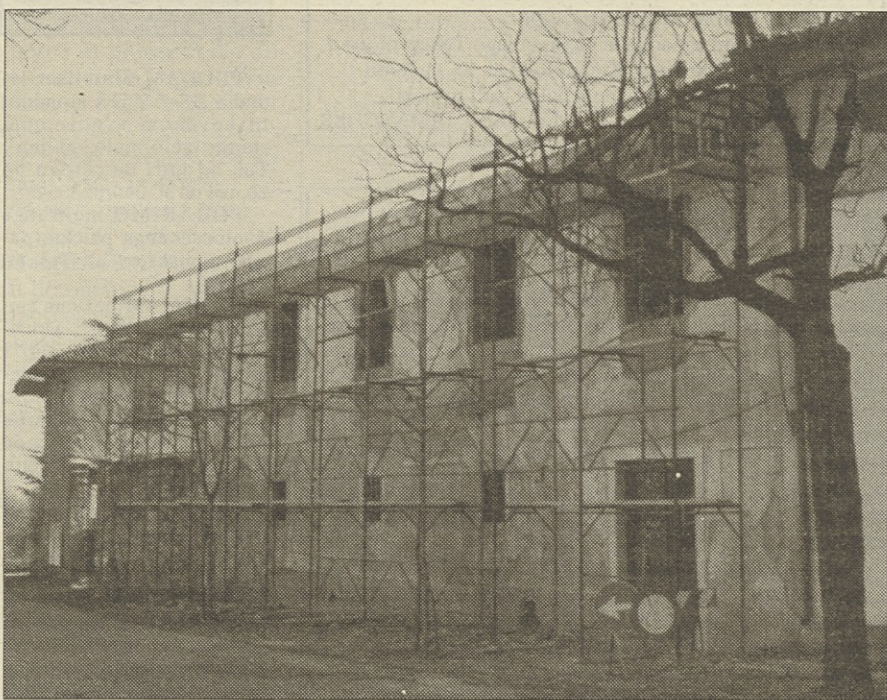
(Pogovarjal se je Vlado Klemše - slike prispeval Foto Studio Reportage)

GABRJE / ČLANI DRUŠTVA SKALA ZAVIHALI ROKAVE

Nova streha za sedež

Člani KD Skala so pred nekaj tedni zavihali rokave, da bi spravili pod novo streho stavbo, kjer nameravajo urediti dokončni sedež društva. Gre za gospodarsko poslopje nekdanje Pavleticeve domačije, ki ga je močno nael čas in ki ga je bilo treba zavarovati pred nadaljnjim razpadanjem. S prispevkom Pokrajine in s finančnimi sredstvi, ki so jih ali pa jih bodo pridobili iz drugih virov, tudi tako, da bodo sami segli v žep, bodo stavbo zavarovali z novo streho in zalili prvo železobetonsko ploščo. Posnetek (foto Studio Reportage) je nastal že pred nekaj dnevi. Tačas so dela na gradbišču zelo napredovala, saj je ostreje v dobrem delu že dokončano in stavba bo, kot kaže, pred nastopom ta prave zime, že pod streho. Za nadaljevanje in dokončanje del pa bo

treba najprej zbrati dodatna sredstva. Člane društva čaka torej še zahtevna naloga, ki pa jo bodo Gabrčani prav gotovo speljali do konca. V

vseh teh letih so namreč s prostovoljnimi delom že uredili manjši sedež v isti stavbi, ki pa je premajhen in neprimeren za kakšno večjo priredi-

tev. Odtod tudi odločitev, da bodo poskrbeli za ureditev večjega in dolga nočnega sedeža. Seveda jim ob tem želimo kar največ uspeha.

BILTEN 9/95

Bogat spored prireditev v Kulturnem domu 30. t.m. silvestrski koncert društva Lipizer

Pred dnevi je izšla nova številka Informativnega biltena Kulturnega doma v Gorici (st.9/95), ki bralca seznanja in opozarja na decembrski program dejavnosti v tem kulturno-sportnem središču. Spored je, kot se spodobi za to zimsko obdobje, pester in bogat, saj zajema v glavnem vse kulturne zvrsti in to od filmske in gledališke dejavnosti, do likovne, glasbene, sportne, ipd. Mesec v Kulturnem domu se je pravzaprav že pričel s filmskimi predstavami za sole, ter s koncertom dance in rock glasbe skupin Revenge in RM Projekt.

Glede gledališke dejavnosti gre omeniti, da je sinoči gostovalo italijansko gledališče in da bo naslednji teden na sporedu slovenska predstava SSG "Mein Kampf" in sicer 11. in

12., nato spet italijanska predstava (20.12.) z naslovom "Buonanotte Bettina". Vse zgoraj navedene predstave so v abonmaju. Izven abonmaja pa gre omeniti gledališko predstavo "Fra la sera e la notte", ki jo v petek, 8. decembra prireja društvo Smrekk iz Gorice, ter gledališke večere o Michelstaeterju, ki jih 13. in 14. t.m. prireja Goriska občina. Glede drugih pobud omenimo proslavo 20-letnice SSK, ki je bila v nedeljo 3. decembra in 50-letnico obnovitve goriskega Planinskega društva (7.12.), ter razne zaključne prireditve tako solske kot sportnih društev (SZ Dom 21.12.).

Od 8. do 11. t.m. pa bo tudi zanimiv tečaj telesne zaznave in govorice, ter do 10. decembra podaljšana razstava novogoriškega

podvodnega fotografa S. Zavrtanika. Od 14. decembra dalje pa bo v galeriji doma razstavljal član "Skupine 75" Flavio Mosetti. Med osrednje manifestacije meseca decembra pa bo prav gotovo svojevrstno srečanje z gorisko rojakinjo Damjano Bratuz, ki ga prireja Upravni odbor Kulturnega doma. Srečanje bo v petek, 15. decembra v veliki dvorani doma. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi brošuro M. Waltritscha "Kavarna Bratuz v Gorici" ki sta jo izdala Kulturni dom in ZSKD. Mesec se bo zaključil z novoletnim koncertom društva Lipizer, na katerem bo nastopil filharmonični orkester "P. Costantine-scu" iz Romunije.

Za podrobnejše informacije je na razpolago urad Kulturnega doma tel. 33288.

RAZPRAVA KRAJEVNIH UPRAVITELJEV

DFS o premoščanju zdajšnje stagnacije

Manjšinsko enotnost je treba graditi z doslednostjo in ne z besedami

Javni upravitelji Demokratskega foruma Slovencev iz videmske, goriske in trzasko pokrajine so na srečanju, ki je bilo v Sovodnjah, izpostavili svoje poglede na na trenutni, razgiban in mestoma zaskrbljujoč položaj v katerem se je znašla slovenska narodnostna skupnost v Italiji. Izpostavili so predvsem svoje izkušnje kot upravitelji, srečanje pa je pomenilo tudi priložnost, da je stekla beseda o najbolj aktualnih vprašanjih. Osnovna izhodišča za razpravo so na sovedenjskem posvetu izpostavili predsednik DFS Rudi Pavšič, sovedenjski župan Igor Petelj, župan iz Režije Luigi Paletti, odbornik gorske skupnosti za Terske doline Viljem Cerno, župan iz Spetra in predsednik gorske skupnosti za Nadiske doline Firmino Marinic, svetovalec steverjanske občine Ivan Humar, predstavnik Kraske gorske skupnosti Pavel Colja ter svetovalec dolinske občine Igor Tull.

Demokratski forum se v politični sceni uvršča v levo sredino in posledično z njemu sorodnimi strankami in gibanji išče tudi tesnejše povezave. Kar zadeva stanje in odnose med posameznimi komponentami v manjšinski skupnosti, si prizadeva za večjo enotnost na levi, ki je danes še bolj potrebna, potem ko so določeni katoliški krogi ubrali zaskrbljujočo pot in opravili nekaj potez, ki bodo očitno pogojevale vsako nadaljnje skupno dogovarjanje.

DFS je izrazil zaskrbljenost tudi zaradi določene "mlačnosti" nekaterih strank leve sredine v Sloveniji do zamejske levice, medtem ko je navezava med katoliškim taborom in slovenskimi desno-sredinskimi strankami veliko uspešnejša.

Upravitelji iz videmske pokrajine so poudarili pomembno delo, ki so ga opravili v skrbi za vrednotenje slovenskega jezika in kulture ter naglasili potrebo, da celotno zamejstvo izkazuje večjo solidarnost in razumevanje do tega območja. Predvsem na gospodarskem področju imajo velike težave in to je se po-

sebej razvidno v nekaterih podjetjih v Beniciji, ki pretežno zaprtje. Zbrani na srečanju so izrekli solidarnost županu Gujonu zaradi nezaslišane preiskave.

Goriški upravitelji DFS pa so izpostavili nedoslednost SSK v treh slovenskih upravah, ki z opozicije kritizira napredni večini, tam kjer je v večini pa se ravna podobno kot upravitelji Občinske enotnosti. V zvezi s to problematiko pa je bil dan predlog, da bi med napredno in katoliško listo prišlo do dogovora, ki bi zagotavljal določeno sodelovanje (dodelitev enega odborniškega mesta opoziciji).

Na medijskem področju DFS nasprotuje tistim krogom, ki so zagnali sveto vojno v odnosu do Primorskega dnevnika in povsem pozabili na enosmernost, ki vlada v drugih javnih medijih, kjer imajo monopolno pozicijo. Ravno tako nezaslišano je početje

SSO, ki je pomoč iz Slovenije osrednjim ustanovam zadržala. Ista organizacija pa v Beniciji podpira ljudi, ki vnašajo razdor v tamkajšnjo skupnost.

Kdor tako dela (SSO) in kdor to podpira (SSK), je bilo mnenje DFS, rusi pogoje za vsako nadaljnje skupno dogovarjanje v manjšini. Nič ne pomagajo lepe besede in vzpodbudni dokumenti, če se v praksi ravna drugače po naceru "kar je naše je naše, kar je vaše je tudi vaše".

Kako torej skupaj sodelovati v zamejski organiziranosti, kako skupaj sedeti v Prodijskih odborih, kakor skupaj nastopati pred državnimi predstavniki, če se znotraj manjšine dogajajo takšne in podobne zadeve? To so vprašanja - so menili na srečanju DFS - ki zahtevajo odgovor. Predvsem jasen odgovor.

(Foto Studio Reportage)

FEDERCONSUMATORI

Predstavnice združenja na županstvu

Uradi odprti tudi ob sobotah

Kar ni uspelo zasebnikom, občanom, bo morda uspelo združenju potrošnikov Federconsumatori. Združenje ki se je v naši deželi v organizirani obliki pojavilo sele pred nekaj meseci (center je v Cervinjanu) si uspešno utira pot tudi v Gorici. Združenje je nastalo in deluje za zaščito koristi občanov, pred zlorabami in goljufijami takoimenovanega "tržnega gospodarstva", kakor tudi za zaščito občanov uporabnikov javnih storitev. In prav v tem pogledu združenje nastopa kot sogovornik krajevnih uprav (Občin) oziroma perifernih organov državnih uradov.

Uvodoma smo zapisali, da bo Federconsumatori uspelo tam, kjer niso zalegli protesti občanov. Predstavnice Združenja Lucchinjeva, Rossijeva, Forzijeva (Združenje je na krajevni ravni krepko v rokah žensk) so pred kratkim obiskale goriškega župana ter ga opozorile na negotovanje glede delovanja občinskih služb, zlasti pa glede sklepa da ob sobotah anagrafski uradi ne delujejo. Predstavnice združenja so posebej naglasile, da se s tako ureditvijo delovanja javnih uradov dejansko onemogoča precejšnemu številu občanov, da bi ob sobotah urejali, kar ob drugih dneh ne utegnejo zaradi delovnih ali drugih obveznosti. Županu so predstavnice Združenja predložile naj se ponovno preuči celotna zadeva in vzpostavi prejšnji urnik.

Župan je dal ustrezna zagotovila, da bodo skušali poiskati primerno rešitev. Sicer pa so se predstavnice Federconsumatori v pogovoru z goriškim županom lotile še dveh vprašanj: tako so

zelele vedeti, kako je z izvajanjem popustov glede plačevanja davka za odvoz smeti v posebnih primerih in kako je z ločenim pobiranjem odpadkov.

Obe vprašanji se resujeta, so zveделе predstavnice Združenja.

Predstavnice združenja Federconsumatori, ki nastopa kot nov sogovornik in zagovornik takoimenovane civilne družbe, bodo v prihodnjih tednih obiskale tudi druga področja javne uprave, saj je dela, kakor pravijo, veliko.

Občane, ki menijo, da so bile prizadete njihove splošne pravice obveščajo, da so sodelavci združenja na razpolago vsak ponedeljek od 15.30 do 17.30 na sedežu socialnega centra v ulici Baia-monti 22. Lahko pa tudi pokličejo na telefonsko šte-

Občinski svet

Danes naj bi goriški občinski svet, ki se bo sestel ob 16. uri, razrešil vrsto pomembnih in istočasno zelo občutljivih vprašanj. Tako naj bi vzel na znanje odstop g. Amiran-teja z mesta preglednika računov in opravil - po dogovoru v prejšnjem tednu - popravke v proračunu za tekoče leto. Bo potek seje podoben tistemu prejšnjega tedna?

NOVICE

Razstava podvodnih fotografij še do 10. decembra

Zaradi izrednega zanimanja in obiska razstave podvodnih fotografij Smiljana Zavrtanika je uprava Kulturnega doma sklenila razstavo podaljšati še do 10. t.m. Ogled razstave je možen ob delavnikih od 9. do 13. ure, v večernem času pa ob prireditvah v mali in veliki dvorani Kulturnega doma. Od 14. do 23. decembra bo v Kulturnem domu razstavljal fotograf Fabio Mosetti.

Razstava kamnitih izdelkov "Replike kamnitega posodja"

V prostorih občinske skuopščine v Novi Gorici bodo danes, ob 13. uri, odprli zanimivo razstavo kamnoseskih izdelkov iz delavnice domače in umetne obrti Mojce in Radka Tisma "Replike kamnitega posodja Slovenskega Primorja". Pri postavitvi razstave je sodeloval tudi Goriški muzej.

Tudi pri balinanju lahko pride do spodrsllaja

Pred kratkim smo poročali o naraščajočem zanimanju za balinanje tudi med upokoenci in upokojenkami na Goriskem. V Sovodnjah je bil sredi oktobra balinarski turnir za ženske ekipe upokojenk. V preveliki zagnanosti so organizatorji pozabili povabiti na turnir ekipo balinark z Vrha. Za neljubi spodrsllaj se organizatorji opravičujejo.

Po trku se je avto prvrnil

Precejšen preplah je včeraj popoldne nastal v Strazicah, kjer se je v krizisu drevoreda Venetia Giulia in ulice Torriani zgodila prometna nesreča. 23-letna voznica v 10 Raffaella Zavadlav je silovito trčila v parkiran avtomobil. Po trku je y 10 odbilo na sredo ceste. Iz dočela razbitega avtomobila so pomagali voznici in jo nato pospremili v bolnišnico.

Sindikalna zborovanja Težave v poštini uradih

Pokrajinsko ravnateljstvo poštne službe obvešča, da se bodo jutri in pojutrišnjem, na pobudo zveznih sindikatov odvijale sindikalne skupščine po sledem razporedu: jutri od 12. do 14. ure za vse osebje sedeža in podružnic v Gorici, vključno s podružnico v Pevmi in Podgori. Jutri od 16. do 18. ure bo skupščina za vse osebje, ki dela v popoldanski izmeni. V četrtek od 12. do 14. ure bo sindikalna skupščina v Trzinu. Zaradi napovedanih zborovanj, utegne priti do motenj v poslovanju poštne službe.

Poškodovala se je pri padcu

V bolnišnico na Katinari so prepeljali 85-letno Almo Delneri vd. Leghissa iz Podgore, ul. San Giusto 29. Ženska je padla na domu in pri tem zadobila zelo težke telesne poškodbe. Zdravniki so se odločili za takojšen prevoz v bolnišnico na Katinari.

ŠTEVERJAN / SREDI PREJŠNJEGA MESECA

60-letniki so si nazdravili

Življenjski jubilej so obeležili z verskim obredom in družabnostjo

Pred kratkim so se na skupnem praznovanju zbrali 60-letniki iz steverjanske občine. V domači cerkvi so se udeležili mase, potem so se s

cvetjem spomnili pokojnih soletnikov, nazadnje pa so se podali v Dolenje, kjer so v znanem gostišču praznovali do pozne ure. Pravzaprav bi

morali zapisati praznovalce, kajti jubilarke, kakor je tudi razvidno na gornji sliki, pred steverjansko cerkvijo, so bile v večini.

Urniki trgovin

Združenje trgovcev ASCOM obvešča, da bodo v tem tednu trgovine obratovale po sledečem razporedu: jutri, v sredo 6. t.m. bodo v popoldanskem času odprte tudi trgovine jestvin in cvetličarne; v petek, 8. t.m. bodo odprte vse trgovine; prav tako bodo odprte vse trgovine tudi v nedeljo, 10. t.m. in v ponedeljek, 11. t.m. Enak urnik bo veljal tudi ob koncu naslednjega tedna. V nedeljo, 24. decembra bodo vse trgovine odprte, medtem ko bodo v ponedeljek in torek, 25. in 26. t.m. zaprte z izjemo cvetličarn, ki bodo lahko poslovale v dopoldanskem času. Vse trgovine bodo odprte tudi zadnji nedeljo v letu, oziroma zadnji dan leta.

PRIREDITVE

MIKLAVŽEVANJE bo danes, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Pripravlja ZSKD v sodelovanju z Dijaskim domom in Odrom 90'.

MIKLAVŽEVANJE bo danes, 5. decembra ob 19. uri tudi v župnijski dvorani v Doberdobi, kjer pripravljajo igrice Kdo bo spremljal sv. Miklavža.

KD KRAS Dol-Poljane prireja danes ob 18. uri Miklavževanje v prostorih sole na Palkiscu.

OBVESTILA

KD SOVODNJE obvešča, da je v domačem Kulturnem domu razstava slik in plakatov o 50-letnem društvenem delovanju. Odprta je od ponedeljka do petka od 14. do 20. ure, v tem času je v prodaji tudi publikacija M. Waltritscha "Protagonisti sovedenjske stvarnosti".

DSU Gorica priredi, skupaj s sorodnim društvom iz Trsta, tradicionalno silvestrovanje v veliki dvorani UGG. Prireditve bo 28. decembra ob 17. uri. Vstop samo z vabilom.

KONCERTI

KULTURNI DOM jutri, ob 20.30 nastop Simfoničnega orkestra gledališča Verdi iz Trsta.

KINO

GORICA VITTORIA 18.00-20.00-22.00»Dredd -La legge sono io». Igra S. Stallone. CORSO 17.30-19.45-22.00» French kiss» M. Ryan in K. Kline.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI MORANDINI, Rastel 65, tel. 533349 DEZURNA LEKARNA V TRZICU AL REDENTORE, Ul. Rosselli 23, tel. 410340 LEKARNA V SOVODNJAH dr. M. Rojec, Ul. I. Maja 76, tel. 882578

POGREBI

Danes, ob 13.15 Silvana Spesot por. Russian, iz splosne bolnišnice v Zagreb.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE / TABORIJEV MEIN KAMPF

Smeh in groza ob absurdu nasilja

Učinkovita postavitve Borisa Kobala

Zanrsko bi Taborijevo igrano Mein Kampf (v tekočem prevodu Lada Kralja) vsekakor lahko upravičeno opredelili kot grotesko, ker je vsebinsko osnovana na zgledno tragicni prvini (pojavo Hitlerjevega nacizma ter preganjanju in pokončevanju Židov), ki pa jo je avtor dogajalno zapletel in razpletel v fantazijskem in humornem ključu. George Tabori le ni kar tako "za spas" v uvodu navedel Holderlinovega stavka: "Se kar naprej igrate, se salite? Morate se, o prijatelji! To mi gre v dušo, ker le obupanci morajo." Taborijev smeh je smeh iz obupa. Tudi Kobalova postavitve Mein Kampfa je izzvenela v smeh in grozo ob absurdu nasilja.

Literatura in znanost sta se s pojavom Hitlerja kot eksemplarnega rablja in s pojavom Žida kot eksemplarične žrtve vso dobo po drugi svetovni vojni skorajda nenehno ukvarjali. S pojavom množičnih pobojev v novi balkanski vojni (in kajpada v drugih vojnah) pa se vprašanje genocidnosti in skrajnih oblik človeškega nasilja pojavlja še v grozovitejši osvetljavi - kot človeška stalnica.

Zakaj omenjamo to? V prvi vrsti zato, ker je tudi Kobalova predstava to poudarila na zelo očiten način, zlasti s scenografijo Janje Korun, delno že z idejo zavetišča, ki se na koncu v sanjski sceni spreminja v lager; poleg tega pa se s stilizacijo Munchovega Krika v ozadju in z nekaterimi resitvami gibov in mimi-ke, za katere gre zasluga Branetu Završanu. S tem pa se izbira te igre in njena uvrstitev v repertoar SSG (potem ko so jo že igrali v Drami SNG

v sezoni 1989/90) aktualizira in ponuja v drugačno in našemu času ustrezno gledanje.

Sloma Herzla, glavno osebo farse, je Vladimir Jurc podal kot prefinjenega intelektualca, ki je nemara najbolj tipičen nosilec Taborijevega humorja in njegovega videnja sveta (kompleksen odnos do smrti, od katere ostane en sam bridko srečen stavek: In če niso umrli, živijo se danes). V začetni igri z Bogom oz. Lobkowitzem (igra ga Adrijan Rustja) je med preigravanjem z besedami, ukinjanjem njihovih običajnih pomenov, vendarle že razkrita brezupnost stanja: preganjanje Židov (Herzl ne more prodajati podnevi knjig po lokalih, ker mu je vanje vstop prepovedan; Lobkowitz je odpusen z dela). To pripadnost preganjani skupini sta tako Rustja kot Jurc neopazno, a učinkovito podajala še na drugih mestih. Rustja je igral blagega, v odnosu do Hitlerja previdnega Lobkowitza, ki ga je občinstvo za monolog z jedilnim listom nagradilo s ploskanjem na odprti sceni. Jurčev Herzl je bil v odnosu do Hitlerja (Vojko Belsak) psihološko in igralsko izredno zahteven: bil mu je skorajda erotično komplementaren, večinoma ves čas rahlo posmehljiv, tudi odkrito zajedljiv, dostojanstveno dobrohoten, blago agresiven, v svoji čisti dobroti mestoma domala začuden nad absurdnostjo tega človeškega pojava. Visek je Jurčeva igra dosegla v avtoironičnem samogovoru na sobotni sveti dan ter v pretresljivi izpovedi o očetu. Poetična moč Jurčeve vloge je bila pač v točnem podajanju

svojevrsne ironije (zgleden primer je pripoved o materi, preklani s sabljo), ne toliko v humornosti. Sanjski del svoje igre pa je med generalko podal še z vse drugačnim žarom kot na premieri, 1. decembra. Tega dne je občinstvo nekoliko bolj očaral Belsakov Hitler, cigar "govorniški talent" je doživel že na začetku spontan aplavz, a tudi sicer je hvaleno, a gotovo zahtevno vlogo bleščeče odigral. Tudi tekst sam mu je za humorne učinke nudil več možnosti. Bil je skoraj preveč simpatičen v vsej svoji neznosni infantilnosti in človeški toposti; vsečni so bili celo kruleči prasičji glasovi, s katerimi je domiselno nadgradil svojo seksualno zavrtost. Prepričljiv pa je bil tudi, ko je hropeč in zanosno razlagal ocaranim tirolskim bebecem svoje načrte; v sanjskem prizoru pa je znal biti tudi že nevaren. Res velik igralski dosežek tega mladega igralca! Maja Blagović je igrala Herzlovo 14-letno ljubico Gretchen kot spontano, menda prizadeto starejšo damo, ki pa se nato v drugem, sanjskem delu igre prelevi v rošno Hitlerjevo mladenko. Zdi se, da Boris Kobal ni verjel svojim očem. Cemu jih ni ubogal? Vsakomur, ki bo predstavo videl, bo jasno, da je deklica Maje Blagović v drugem delu na oko mlajša (odlična frizerka in maserkerka!) kot ona v prvem delu. Maja Blagović je tako postavila kot po obrazu primer na za to, da se igra deklice. In tudi sicer je vprašljiva ideja, da naj bi grozodejstva počeli ali nacistem podpirali samo prizadeti ljudje. Takšne je Hitler iztrebljal; njegovi podpor- niki so bili normalni stebri

družbe, zlata sredina, kot je bil tudi Hitler proizvod "zlate sredine"; smejimo se ravno njegovi nori (ceprav nekoliko karikirani) normalnosti. Težje pa se smejimo nekoliko karikirani človeški psihicni prizadetosti, ki jo je pa Blagovičeva odigrala, kakor je je pač mogla. Gospo Smrt, ki ne pride v drugem delu predstave samo "povohat" pesniškega Herzla, temveč si pride izbrat za svoj težki posel pomočnika - Hitlerja, je igrala Metka Trdin, temnopolta Mariborčanka. Zal je bila premier-ska publika prikrajšana za užitek, ki smo ga bili deležni tisti, ki smo videli tudi generalko, na kateri je Trdinova sproščeno in prijetno (tako je zapela tudi pesmico in opravila gladko vse trike) odigrala vlogo nekam menedzersko nadahnjene in blage deklice Smrti, le-ta pa je že v Taborijevi predlogi nekoliko dolgozvočno retorična. Igralkina premierska trema je bila pač

trenuten in v celotni igri sploh ne tako moteč spodrs-laj, ki je verjetno nekoliko otežil tudi Jurčev intelektualno izbruseno protiigro; ni pa spet bil tako hud, da bi mu jo onemogočil. Imeniten ter že kar breztežno naraven v simbolni vlogi vescega klavca kokoske Mici je bil igralec Gregor Gec. Dusan Jazbec, Ales Kolar, Franko Korošec in Igor Pahor so igrali klateže in tirolske bebce; pri njihovih vlogah je bilo se posebno opazno (vendar tudi pri vseh drugih nastopajočih) delo Braneta Završana, ki je v igri skrbel za gib.

(Na sliki Jurc, Belsak in Blagovičeva - foto Krizmančič/KROMA).

Z židovsko fino ironijo ter Hitlerjevo otročjo prismuk-njenostjo obarvane ter kostumsko sive, realistične in humorne prizore v prvem delu je tako režiser Boris Kobal (ob spremljavi nekoliko orientalske Predinove glasbe), ne

da bi sami vedeli kako, pripeljal do poetičnega drugega dela, v katerem je prevladovala v lepih kostumih Bjanke Hadžić - Ursulov bela barva ter poleg nje rdeča kot kri in se je po spremembi zavetišča v uničevalno taborišče dogajal klavski obred razcetr-verjenja Herzlove ljube ptice. Tako kot v grozljivih sanjah z atmosfero uničenja. Smešno se je prevesilo v tragično. Kar je bilo v prvem delu nakazano zgolj kot zametek (verbalno sovražstvo do Židov pri Hitlerju in klatežih, Hitlerjeve blodne osvajalske ideje, verski predsodek pri Gretchen), se je v drugem delu spremenilo v podobo absurdnega zla. Močna, hkrati zabavna in pretresljiva predstava. Premier-sko občinstvo je igralce med igro nagrajevalo s smehom, na odprti sceni tudi večkrat s spontanim ploskanjem, ki se na koncu dolgo ni poglelo.

Ivanka Hergold

V letošnjem knjižnem paketu GMD velika pozornost polpretekli zgodovini

»Predstavitev teh naših knjig je slovenski praznik«, je na predstavitvi letošnjega »paketa« dejal predsednik Goriske Mohorjeve družbe msgr. Oskar Simčič. Ze samo dejstvo, da pri nas izide slovenska knjiga, je podvig in tudi zaradi tega praznik. V avstrijskih casih je celovska Mohorjeva družba vsako leto med redne članice na Slovenskem in drugod po svetu pošiljala tudi več kot sto tisoč zbirko koledarja in njemu pridruženih knjig. Za takratne in tudi za današnje pojme je to bilo ogromno. Takratne mohorjeve knjige so bile poljudno napisane, namenjene predvsem ljudem na podeželju. V spominu nam ostaja slika na naslovnici znamenitih »slovenskih večernic«, na kateri vidimo mlado dekle, kako zvečer v domači izbi na glas prebira knjigo vsem zbranim članom družine.

Prisla je 1. svetovna vojna, Slovenci so bili razdeljeni med tri države: Avstrijo, Jugoslavijo in Italijo. Stara Mohorjeva je ostala v Celovcu, največji del njenih naročnikov je prevzela nova Mohorjeva na Prevaljah, kasneje v Celju. Na začetku dvajsetih let je bila ustanovljena tudi Goriska Mohorjeva družba. Čudno se je takrat obnasala fasistična oblast. Prepovedala je slovenske sole, slovenske časopise in slovenska društva, dovolje-

vala pa je enkrat na leto tisk slovenskih knjig, ki so prihajale v slovenske domove na Primorskem. Koledar in knjige GMD so se tiskale v 10.000 izvodih, tiste Goriske matice pa v 5.000 izvodih. Seveda v njih ni smelo biti nič politike, razen tistih slavonspevnih spisov o kraju in takratnem predsedniku rimske vlade. Takrat smo Slovenci dobili tudi veliko prevodov del italijanskih pesnikov in pisateljev.

Po 2. svetovni vojni se je prostor se zožil. V Gorici vsa povojna leta izhajajo Koledar in knjige Goriske Mohorjeve družbe, v Trstu pa Jadran-ski koledar in priložene knjige. V vseh je veliko našega dogajanja, v glavnem so to knjige, ki so jih napisali tukašnji avtorji.

Tako je tudi z letošnjo zbirko Goriske Mohorjeve družbe. Nekaj moramo povedati že na samem začetku. Likovna oprema knjig je letos veliko boljša kot v prejšnjih letih, ko smo opazili preveč enoličnosti. Knjige so opremili Stojan Zafred, Franko Zerjal, Pavel Medvescek in Edi Zerjal.

Koledar ima več kot 180 strani in je urejen na klasičen način, tipičnem za prejšnje koledarje GMD. Petdeset avtorjev je prispevalo krajše spise, od tistih z literarno in zgodovinsko tematiko pa do že kar običajnih pregled-

dov pomembnih obletnic in spominov na ugledne ljudi, ki jih ni več med nami. Precej poudarka je kot vedno danega pregledu kulturne dejavnosti društev, ki sodijo v katoliški tabor.

Andrej Arko ima 38 let, dolgo let je novinar, sedaj urednik kulturnih oddaj Radia Slovenija. Veliko prevaja, piše tudi krajše literarne spise. Sodeloval je v tržaški Mladiki in tudi bil nagrajen. Sedaj je izšla zbirka dvanajstih njegovih krajših spisov z naslovom Odkletev.

Ceprav je od konca zadnje vojne minilo že 50 let in se več od tistih časov, ko so bili primorski ljudje preganjani od fasistične oblasti, so spomini na takratno dogajanje se vedno aktualni in zanimivi. Tokrat imamo pred sabo knjigo tržaskega intelektualca profesorja Josipa Kosovela z naslovom Vas Pepi in papaci. Kot je napisano v podnaslovu, so to pisma iz zapora, v katerega so fasisti Josipa Kosovela zaprli na začetku 2. svetovne vojne, v njem pa je ostal do leta 1944.

V teh pismih ni političnih analiz o dogajanju. Morala so namrec skozi strogo fasistično cenzuro, tudi zaradi tega so napisana v italijancini (pri GMD so sedaj izšla v slovenskem prevodu, za katerega je poskrbela Marija

Cenda). Prof. Kosovel jih je pisal ženi Zorki in sinu Sasi. V njih je polno intimne toplote, ki kažejo na značaj, sicer mirnega moža, ki pa ni mirno gledal na fasistično ustrahovanje in se je prav zaradi tega znašel med preganjanci. Od smrti prof. Kosovela je minilo 34 let, pisma pa je skrbno hranila njegova družina. Pred leti je za objavo nekaj teh pism na tržaskem radiu poskrbela Lida Turk, ki je urenila tudi niz pogovorov s celo vrsto slovenskih ljudi, ki so bili protagonisti v tistih hudih letih. Pisma so sedaj, tudi tokrat po zaslugi Lide Turk, izšla v knjižni obliki.

Se ena knjiga v letošnji zbirki GMD je prevod iz italijanskega originala. Gre za prevod knjige z naslovom Santa messa per i miei fucilati. Napisal jo je Pietro Brignoli, duhovnik, ki je bil vojaški kurat v italijanski vojski, ki je leta 1941 zasedla Slovenijo in gospodovala v takratni Ljubljanski pokrajini. Knjiga je pred več kot dvajsetimi leti izšla pri založbi Longanesi v njeni znani zbirki spominov o 2. svetovni vojni. Razumljivo je, da je danes ni več na tržistu. Vojaški kurat v njej opisuje divje obnašanje okupatorske vojske na slovenskem podeželju, kar je sprožilo upravičen odpor prebivalstva. Knjiga je aktualna, se zlasti če pomislimo na

podobno sodobno divjanje v ne prav tako oddaljeni Bosni, zanimiva pa je se zlasti za slovenske bralce, ki knjige doslej niso poznali. Ob tem velja se povedati, da je knjiga v italijanskem originalu ena redkih, ki govori o grozotah, ki so jih italijanski vojaki povzročali tam, kamor so prisli kot okupatorji. V Italiji je to se vedno skoro tabu tema. Se pred kratkim je znan italijanski casnikar Indro Montanelli oporekal publicistu Angelu Del Boci, ki je v več knjigah dokumentirano opisal italijanska grozodejstva v vojnah v Tripolitaniji, Cire-najki, Eritreji, Somaliji in Abesiniji, ko je ta pisal, da je maršal Graziani v boju proti Negusu uporabljal strupene pline. Podobnih očitkov je zelo veliko na pisce kot so Del Boca. Podobne očitke smo pred kratkim brali tudi na račun videmskega instituta za zgodovino odgovornosti, ker je izdal prevod knjige dr. Toneta Ferenca o italijanski zasedbi Ljubljanske pokrajine. Tudi zaradi tega ni nič čudnega, da je bila knjiga kurata Brignolija pozabljena. Brignolijevi knjigi niso posvetili veliko pozornosti takrat, ko je izšla. Nekaterim se je zdelo, da je bolje molčati o tem, kar je v njej napisano.

Marko Waltritsch

ŽENEVA / KONFERENCA RDEČEGA KRIŽA IN POLMESECA

Kako omiliti trpljenje civilistov v vojnah

Vse države morajo zagotoviti varnost žensk in otrok

ŽENEVA - V prihodnjih oboroženih spopadih bo treba boljše zaščititi ženske in otroke, tako da ne bodo okusili grozot, kakršne so doživeli v Bosni in drugod po svetu. To je sporočilo konference odborov Mednarodnega rdečega križa in Rdečega polmeseca iz 169 držav, ki se je včeraj začela v Ženevi.

Vlade naj bi se obvezale, da bodo boljše poskrbele za vse civiliste, tako da ne bodo več priče množičnim posilstvom in drugim oblikam trpljenja. V zadnjih desetih letih je v oboroženih spopadih izgubilo življenje pol milijona otrok, od tega kar 17 tisoč v nekdanji Jugoslaviji. Od leta 1985 so bombe ranile štiri milijone otrok. Delegati rdečega križa in Rdečega polmeseca upajo, da bodo vse države sveta prepovedale protipehotne mine, ki sejejo smrt predvsem med civilisti.

Na pragu tretjega tisočletja bi morale vse države sveta podpisati nov človekoljubni sporazum,

je na ženevski konferenci izjavil predsednik Mednarodnega odbora rdečega križa Cornelio Sommaruga. »V zadnjih desetletjih smo bili priče vnovičnemu vzponu barbarstva,« je poudaril.

Ker obveze posameznih vlad o spoštovanju človekovih pravic ne zadostujejo, mora mednarodna skupnost sprejeti strožje norme. Oblikovati je treba nove resolucije, ki naj bodo dosegle, da bodo vojaški spopadi manj boleči za civilno prebivalstvo.

Za udeležence ženevske konference je nesprijemljivo, da

je svet pasivno opazuje, kako nekatere države oborožujejo otroke in jih pošiljajo v vojne. Seveda se vsi zavedajo, da bo od nekaterih držav težko izsiliti pristane na nova pravila vojne. »Tragedija nekdanje Jugoslavije je le dokaz več, da nas čaka se veliko dela in naporov,« je izjavil Peter Walker, zadolžen za begunce pri rdečem križu.

Za zdaj je pozitivno, da jim je uspelo spraviti za pogajalsko mizo delegate iz 169 držav in predstavnike 189 podpisnic ženevske konvencije, enega od stebrov mednarodne človeko-

ŽENEVA (STA) - Na srečanju poleg predstavnikov RK Slovenije, generalnega sekretarja Mirka Jeleniča in njegove namestnice Darje Horvat, sodeluje tudi vladna delegacija, v kateri sta vodja misije RS pri ZN v Ženevi Anton Bebler in njegov namestnik Andrej Logar. Slovenski RK se je v letih po osamosvojitvi že uveljavil v mednarodnem gibanju RK. Delegacija ima v Ženevi številne stike, med drugim se je že dogovorila za sodelovanje s predstavniki britanskega, avstrijskega, belgijskega, ukrajinskega, češkega, madžarskega in nemškega RK.

Jerry Hall v ospredju

Nekdanja manekenka Jerry Hall in kreator Thierry Mugler na podelitvi nagrad VH1 Fashion and Music v New Yorku (AP)

VELIKA BRITANIJA / STROKOVNA RAZISKAVA

Ali je pametno teči, če človeka zaloti dež?

Vprašanje so rešili na univerzi v Readingu

LONDON - Marsikomu se je že primerilo, da ga je presenetil dež. V takšnem primeru angleški strokovnjaki svetujejo: Če vas na ulici zaloti dež, ne hitite, saj bi bilo to povsem nesmiselno. Zmocili bi se namreč enako, četudi bi se tako pospešili korak. Do odkritja so pred nedavnim prisli v Veliki Britaniji, ki slovi po deževnem podnebnju.

Na univerzi v Readingu, mestecu, ki leži petdeset kilometrov od Londona, so izvedli natančne in stroge raziskave, da bi odgovorili na vprašanje, ali se v primeru dežja človeku splača teči ali ne. To je bil dolga leta predmet neskončnih razprav, ne samo v britanskih pivnicah, marveč tudi na straneh uglednih znanstvenih revij, kot so New Scientist in European Journal of Physics. Profesor Stephen Belcher z oddelka za meteorologijo na readinski univerzi je s tremi sodelavci rešil vprašanje, in sicer s pomočjo matematičnih formul, računalnikov in opazovanja na terenu.

Znano je, da kaplje padejo na zgornji del površine telesa. Ker ima človek tako med hojo kot med tekom pred se-

boj vedno novo maso kapelj, v primeru, da hodi z normalno hitrostjo dveh ali treh metrov na sekundo, nima smisla, da začne teči. Res si bo s tekom pred dežjem nekoliko obvaroval rama in glavo, vendar bo bolj premočen spredaj. To je neizpodbiten izid raziskave, do katerega so prisli z računalniško simulacijo.

Britanski raziskovalci so svoje ugotovitve objavili v meteorološki reviji Weather. Po njihovem mnenju je pametno, da se človek spusti v tek samo v primeru, da hodi zelo počasi oziroma takrat, ko ga preseneti kratkotrajna, a močna ploha.

Nerešeno pa ostaja drugo vprašanje: zakaj se človek vselej spusti v tek, ko ga preseneti dež? Ali gre morda za prvobitni nagon po samoohranitvi? »To je zanimivo vprašanje. Včasih namreč se sam pospešim korak, ko me ujame dež, nato se seveda vprašam, zakaj to počnem, če pa vem, da nima smisla. To je vprašanje, na katerega bodo morali odgovoriti psihologi,« je izjavil John Holden, eden od starih avtorjev raziskave.

Srečen konec ugrabitve otrok

PARIZ - Včeraj se je ob 19. uri v osnovni soli Louis Aragon pri Parizu srečno končala ugrabitve skupine tridesetih učencev in njihove učiteljice. Neznanec je ob v poslopje vdrl tik pred koncem pouka in se s talci zabarikadiriral v eni od učilnic. Po nekaj minutah je osvobodil enega od solarjev, ki je policiji izročil listek z zahtevami. Preiskovalcem je bilo takoj jasno, da ugrabitelj ni terorist, marveč neuravnovesena oseba, saj je zahteval pogovor z žensko, ki naj bi bila bolnicarka. To ni pomirilo policije, saj so takšne osebe pogosto nevarnejše kot teroristi. Poslopje so nemudoma obklopile policijske enote in začelo se je pogajanje z ugrabiteljem. Ta je do onemoglosti ponavljal, da hoče govoriti z neko Carole, ni pa navedel njenega priimka. Ker ženske niso izsledili, so se specialci že pripravljali na vdor v učilnico. Neznanec je najprej osvobodil skupino učencev, ko pa mu je postalo jasno, da policija ne bo mogla zadostiti njegovim zahtevam, se je mirno predal.

KAMERUN / MED PRISTANKOM LETALA V DOUALI

Samo deset oseb je preživelo letalsko nesrečo boeinga 737

V letalu družbe Camair je bilo 79 oseb

DOUALA (KAMERUN) - V nesreči potniškega letala boeing 737, ki je bilo last kamerunske letalske družbe Camair, je izgubilo življenje 60 ljudi. Reševalnim ekipam je uspelo rešiti samo deset oseb, med njimi oba pilota in eno od stewardes. Vsi ranjenci so zaradi hudih opeklin in drugih poškodb v kritičnem stanju. Predstavniki za tisk družbe Camair ni sporočil seznama potnikov, zato ni znano, ali so med žrtvami tudi Evropejci.

Pilot letala, ki je bilo s 73 potniki in šestimi člani posadke namenjeno v mesto Garoua, je pred vmesnim postankom na letališču kamerunske gospodarske prestolnice Douale sporočil kontrolnemu stolpu, da ima tehnične težave. Prvi poskus pristanka naj bi spodletel, ker je podvozje ostalo v trupu letala.

Pri drugem poskusu naj bi pilot zgrešil smer, oplazil krošnjo drevesa in strmoglavil v priobalno močvirje ob izlivu reke Wouri. Prav to je skrajno otežilo reševalno operacijo. Na mesto nesreče so se le cez eno

uro s colni prispeli ribici iz bližnjih vasi. Helikopterjem namreč ni uspelo nuditi pomoči, zato so lahko le iz zraka osvetljevali območje in vsaj nekoliko lajsali delo ribicem. Prava reševalna akcija se je začela šele ob zori, ko so se na prizorišče nesreče prebile enote kamerunske vojne mornarice.

Reševalci skušajo najti obe skatli, rdečo in črno, z magnetofonskimi zapisi pogovorov v pilotski kabini in podatki o poletu. Prva razlaga govori, da je za nesrečo kriva tehnična okvara in pilotova napaka, poznavalci razmer na letališču v Douali pa trdijo, da je nesrečo brzkone zakrivil splet oteževalnih okoliščin.

Letališče so zgradili v osemdesetih letih, pozneje pa so zaradi pomanjkanja sredstev zanemarili njegovo vzdrževanje, tako da je večina letalske opreme dotrajana. V slabem stanju naj bi bila menda tudi kamerunska potniška letala, kar sicer na splošno velja za letalske družbe iz številnih afriških držav.

NOVICE

Naravovaršveni musical

AUCKLAND - Delo se bo imenovalo Potopite Mavričnega bojovnika. Scenarij je John Reynolds začel pisati pred štirimi leti, zaradi francoskih jedrskih poskusov pa je sklenil pohiteti, zato bodo glasbeno komedijo uprizorili že prihodnje leto. Z njo se bodo spomnili tragičnega dogodka, do katerega je prišlo julija leta 1985. V bombnem atentatu je na ladji v pristanišču v Aucklandu izgubil življenje fotograf Fernando Pereira. Odgovorna agenta Mafart in Prieur so obsodili na deset let ječe, že 18 mesecev pozneje pa sta bila spet na prostosti. V musicalu bo imel vlogo tudi takratni predsednik Mitterand, ki je trdil, da o operaciji varnostnikov ni bil obveščen.

Zarodek v trupu 89-letnice

HABANA - Med rutinsko obdukcijo 89-letne Kubaanke, ki je izgubila življenje v prometni nesreči, so zdravniki našli zarodek 40 let starega zarodka. Sprva so sklepali, da gre za novotvorbo, šele pozneje pa so ugotovili, da gre za ostanke zarodka. Kubaški časniki so objavili tudi sliko z rekonstrukcijo zarodkovega okostja.

Ločili siamski dvojčci

TEL AVIV - Siamski dvojčci s skupnim črevesjem so že nekaj ur po rojstvu uspešno operirali v izraelski otroški bolnici Schneider pri Tel Avivu. Dvojčci čaka še vrsta kirurških posegov, s katerimi bodo zdravniki rekonstruirali njuno črevesje. Operacija je zelo pomembna, saj so primeri siamskih dvojčkov s skupnim črevesjem zelo redki. To je bil namreč sele šesti tovrstni poseg na svetu.

Jodie Foster grozijo prek Interneta

WASHINGTON - Igralka Jodie Foster je na računalniški mreži Internet postala tarča groženj in opolzkih opazk. Nacrta za njen umor so se pojavili v pogovorih na priljubljeni strani World Wide Web, spremljajo pa jih opolzke fantazije o srečanju z igralko. Odgovorni pri Internetu so zadevo prijavili zvezni policiji FBI. Leta 1981 je njen občudovalec John Hickley streljal na predsednika Reagana, da bi se ji prikupil.

Kennedy je občudoval Hitlerja

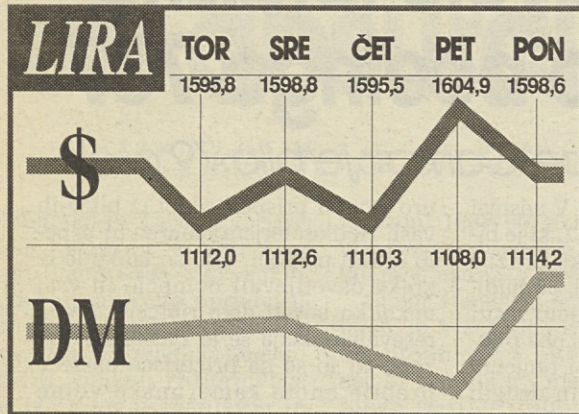
NEW YORK - John F. Kennedy je v mladosti o Adolfu Hitlerju dejal, da »bo postal legendarna osebnost«. Menil je, da se bo Hitler nekoč otrsela sovrastva in postal pomembna zgodovinska osebnost. Izjave so objavljene v Kennedyjevih dnevnikih, ki so pravkar izšli v ZDA. K sreči si je J. F. K. po vojni premislil.

Mandela je božiček leta

JOHANNESBURG - Južnoafriški predsednik Nelson Mandela je božiček leta in zato dobitnik nagrade v višini sto tisoč dolarjev, ki jo vsako leto razpisuje grenlandska vlada. Nagrado, ki si jo je zaslužil za človekoljubno delo, bo Mandela podaril dobrodelnemu skladu za otroke.

gospodarstvo in finance

IZ SLOVENIJE

Slovenska izvozna družba ne bo zavarovala izvoza v ZRJ

LJUBLJANA - Vecina slovenskih podjetij, ki so včasih veliko trgovala s sedanjo Zvezno republiko Jugoslavijo, je zdaj se zelo previdna pri napovedih o bodočem sodelovanju s tem trgov. Podjetja poudarjajo, da bo glavna naloga SID zavarovati, sicer se vanje ne bodo spustila. Če ne, bo treba v začetku trgovati po načelu blago za blago ali pa s plačilom vnaprej. Slovenska izvozna družba se med drugim ukvarja tudi z zavarovanjem izvoza pred političnimi in komercialnimi riziki v različne države. Izvršni direktor Slovenske izvozne družbe za zavarovanje Ladislav Artnik sicer poudarja, da je glavna naloga SID zavarovanje izvoza kapitalnih dobrin, predvsem na srednji rok, da pa se ukvarjajo tudi s kratkoročnimi zavarovanji izvoza potrošnih dobrin. Zavarujejo tako politične kot tudi komercialne rizike. Podjetja sicer že sprašujejo, ali bo SID zavarovala izvoz tudi v ZRJ in tisti del BiH, ki ni pod nadzorom Srbov, vendar jim dokončnih odgovorov se ne morejo dati. Dokler sankcije proti ZRJ ne bodo ukinjene - za zdaj so samo suspendirane, torej jih lahko takoj spet uvedejo - in dokler se na državni ravni ne dogovorijo tudi o premoženju in dolgovi, za Slovensko izvozno družbo se ne pride v poštev zavarovanje izvoza v ZRJ.

Slovenija vplačala več kot 130 milijonov dolarjev dolga

LJUBLJANA - Slovenija je do konca oktobra na fiduciarni račun Banke Slovenije pri Dresdner Bank v Luksemburgu vplačala 130.314.882 ameriških dolarjev nealociranega dolga, navaja oktobrska številka Biltena Banke Slovenije. Januarja lani je pri luksemburški banki odprla račun, na katerega nakazuje sredstva za plačilo svojega deleža dolga iz naslova dolgov nekdanje Jugoslavije pri konzorciju komercialnih bank. Od skupnega zneska so 16, 39-odstotne obresti iz naslova New Financing Agreement (NFA) za obveznosti Narodne banke Jugoslavije konec oktobra znašale 14, 8 milijona dolarjev, glavnica in obresti iz naslova NFA iz »živih« zaključnic, zmanjšane za zaključnice, ki so pod nadzorom slovenskih oseb, 84, 6 milijona dolarjev, sredstva v depozitu pri Ljubljanski banki, d.d. Ljubljana, iz naslova Trade and Deposit Facility pa 30, 8 milijona dolarjev. Na temelju pogodbe med Banko Slovenije in Dresdner Bank slovenska centralna banka od septembra leta 1994 nakazuje na poseben fiduciarni račun BS plačila letnih obrokov obveznosti, ki se nanašajo na Republiko Slovenijo v zvezi z določili Osimskega sporazuma in Rimskega sporazuma med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo. Do konca oktobra je Slovenija na ta račun vplačala 21, 3 milijona dolarjev.

TRGI / ZA FRANCOSKO VALUTO SE JE ZAČEL POSEBNO TRD TEDEN

Ošibitev franka negativno vpliva na trge in tudi na liro

Lira je spet nazadovala do vseh močnih evropskih bankovcev

MILAN - Teden, ki se je komaj začel, bo zelo »trd« za francoski frank, njegova ošibitev v razmerju do marke zaradi vala stavk, ki hromijo državo, pa že vpliva na gibanje denarnih trgov. Med bankovci, ki so že včeraj začutili negativne posledice takih razmer, je tudi lira, ki je nazadovala do vseh močnih evropskih valut.

Ne samo iz političnega zornega kota, ampak tudi z valutarnega ni videti izhoda iz hudega spora o reformi francoskega socialnega sistema, ki tvega, da bo državo spravil na rob krize. »Glavno vprašanje je, kako končati te stavke,« pravi analitik neke švicarske banke. »Ce se stavke ne bodo končale, bo frank stmo-

glavil, vendar se bo isto zgodilo tudi v primeru, če bo za njihovo prenehanje kompromitirana reforma sistema socialne varnosti.« Frank je začel padati takoj po odprtju denarnih trgov in je v nekaj minutah izgubil do marke tri stotinke. Negativna je bila včeraj tudi pariška borza.

Sibkost francoskega franka je kot rečeno vplivala tudi na liro, ki se je sicer v razmerju do francoske valute okrepila, izgubila pa je v menjavi z marko in ostalimi močnimi bankovci. Liro se dodatno sibi negotovost glede parlamentarnih volitev oziroma odločitve, kdaj naj bi bile. Nobene pomoči ni bilo za liro niti od dolarja, ki se sicer se naprej giblje ugodno,

v Italiji pa se je vrnil pod 1.600 lir. V menjavi z marko je lira glede na petek izgubila šest točk, prav toliko kot do nizozemskega guldena, v razmerju do švicarskega franka pa je izgubila devet lir. Vrhunec je marka včeraj dosegla pri vrednosti 1.115 lir, nato pa se je po tečajnici Banke Italije spustila na 1.114, 20 lire.

Zelo negativno se je včeraj končal tudi borzni sestanek v Milanu, kjer je telematski kazalec Mibtel ob 15. uri izgubljal več kot poldruge odstotke, natančneje 1, 25 odstotka, nekatere delnice pa so doživele pravo katastrofo. Za primer naj navedemo Stet, ki je izgubila več kot štiri odstotke.

Delnica ENI padla pod pet tisoč lir

MILAN - Drugi dan od borznega debuta delnica ENI se naprej izgublja in tako je včeraj dopoldne padla pod vrednost 5 tisoč lir. Zadnji rezultat državnih privatizacij tako kaže, da ga bo doletela enaka usoda kot njegove predhodnike, čeprav je sicer treba upoštevati tudi zelo negativno gibanje milanskega delniškega trga in predvsem zelo skromen obseg menjav. Pol ure pred zaprtjem borze je bilo zamenjano malo več kot 7,8 milijona delnic ENI,

pretekli petek pa jih je zamenjalo lastnika 12, 5 milijona. Analiti pa opozarjajo, da je slabo gibanje delnice ENI le delno odvisno od borze in da je več krivde pripisati tistim, ki so upali v hiter zaslužek z novo vrednotnico. Ko so se zavedeli, da tega ne bo, pa so brž prodali, da jih ne bi doletela enaka usoda kot delničarje Credita, Comita, Ine itd. Na splošno pa analitiki menijo, da v tem trenutku ni posebnega zanimanja za borzo, kajti lira in BTP le ne gredo tako slabo.

Velike družine so davčno »tepene«

RIM - Prihodnje davčne prijave dohodkov bodo potrdile, da družine z otroki plačujejo več davkov kot tiste, ki nimajo narasčaja. Enako se godi tudi družinam, ki imajo en sam vir dohodka in ki bodo morale plačati več, kot iste, kjer sta zaposlena oba zakonca. Predvidevanje prihaja od stalne opazovalnice za družino, ki jo je ustanovilo ministrstvo za socialno solidarnost in katere izvedenci so včeraj v navzočnosti ministra Adriana Ossicinija objavili podatke iz raziskave statistične agencije SOGEL. Vanjo so bile zajete družine, ki zaslužijo skupaj 44 milijonov bruto dohodka na leto, ne glede na to, ali je vir dohodka en sam ali jih je več.

Številke o davčni penalizaciji številčno velikih družin in tistih z enim samim dohodkom so zelo zgovorne: tistim, ki z enim samim dohodkom pošiljajo v solo tri otroke (od osnovne sole do univerze), ostane po odstetju davkov, univerzitetnih taks, davka ICI, zdravstvenih izdatkov in skrbstvenih prispevkov, le še 519 tisoč lir na družinskega člana, medtem ko jim v primeru dveh družinskih dohodkov ostane 563 tisoč lir na glavo. »Znesek, ki je praktično pod mejo revščine,« je izjavil vodja raziskave Antonio Golini in dodal, da je potemtakem razumljivo, zakaj Italijani nimajo več otrok.

EKONOMIJA / DVA TEDNA SREČANJ IN ANALIZ

Italija pod drobnogledom MDS

Začetek misije inšpektorjev Mednarodnega denarnega sklada

RIM - Jutri se v Italiji začne misija inšpektorjev Mednarodnega denarnega sklada, ki so trajala dva tedna. Delegacija izvedencev, ki jo vodi član evropske sekcije Sklada Michael Deppler, bo postavila pod drobnogled zdravstveno stanje italijanskega gospodarstva s posebnim ozirom na proces sanacije javnih računov. V ta namen ima v koledarju celo vrsto srečanj, ki se bodo začeli pri ekonomskih ministrih (za zaklad, proračun, finance in delo) in nadaljevali pri Banki Italije, finančnih institucijah, sindikati, delodajalci, nadzornih telesih (Consob in Antitrust) in skrbstvenih zavodih (INPS) in se končali pri osrednjem statističnem zavodu Istat.

Cast, da odpre bogat carnet srečanj, bo danes doletela tehnika Banke Italije. Drugi krog posvetovanj se bo nadaljeval že jutri, tretji pa bo na vrsti 15. decembra. Danes bo šest inšpektorjev Mednarodnega denarnega sklada zbiralo podatke o gibanju trga dela in o skrbstvenem sistemu. Misija se bo končala 18. decembra, ko bodo izvedenci Sklada predali ko-

pijo svojega poročila predsedniku ministrskega sveta oziroma zakladnemu ministru Lambertu Diniju in guvernerju Banke Italije Antoniju Faziu.

»Task force« Mednarodnega denarnega sklada bo torej po uradnem programu prebila ves jutrišnji dan na zakladnem ministrstvu, kjer se bo sestala z generalnim državnim računovodjo Andreom Monorchiom, z generalnim direktorjem ministrstva Mariom Draghiem in s tehnično ekipo. Skupaj bodo izvedenci analizirali gibanje proračunske politike za tekoče leto in predvidevanja o budžetu za prihodnje leto, in to tudi glede na etape, ki so predvidene v vladinem dokumentu za ekonomsko in finančno načrtovanje.

Srečanja, ki bodo namenjena problemom dela in ocenjevanju učinkov, ki jih je vnesla pokojninska reforma, so programirana za začetek prihodnjega tedna. Delegacija MDS se bo v ponedeljek sestala s predstavniki Confindustrie in zavoda INPS, dan kasneje pa se z ministrom za delo in s predstavniki sindikalnih organizacij.

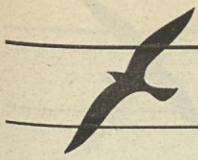
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA			
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija štara milnica: tel. +39/40/636311 Agencija Roma: tel. +39/40/411611 Agencija Torino: tel. +39/40/631131			
4. DECEMBER 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1575,00	1623,00	
nemška marka	1099,00	1132,00	
francoski frank	316,00	326,00	
holandski gulden	980,00	1010,00	
belgijski frank	53,10	55,30	
funt šterling	2419,00	2493,00	
irski šterling	2504,00	2581,00	
danska krona	283,00	292,00	
grška drahma	6,60	7,00	
kanadski dolar	1154,00	1189,00	
japonski jen	15,50	16,10	
švicarski frank	1351,00	1392,00	
avstrijski šiling	155,90	160,70	
norveška krona	249,00	257,00	
švedska krona	242,00	249,00	
portugalski escudo	10,40	10,80	
španska pezeta	13,80	13,40	
avstralski dolar	1166,00	1202,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	12,50	13,10	
hrvaška kuna	275,00	305,00	

KMEČKA BANKA - GORICA			
4. DECEMBER 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1572,00	1622,00	
nemška marka	1103,00	1138,00	
francoski frank	315,00	326,00	
holandski gulden	977,00	1007,00	
belgijski frank	53,20	55,00	
funt šterling	2413,00	2503,00	
irski šterling	2497,00	2592,00	
danska krona	283,00	293,00	
grška drahma	6,50	7,10	
kanadski dolar	1151,00	1191,00	
švicarski frank	1353,00	1388,00	
avstrijski šiling	155,50	160,50	
slovenski tolar	12,50	13,00	

MILANSKI DEVIZNI TRG			
4. DECEMBER 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1598,650	—
ECU	—	2048,190	—
nemška marka	—	1114,200	—
francoski frank	—	320,210	—
funt šterling	—	2554,730	—
holandski gulden	—	995,180	—
belgijski frank	—	54,201	—
španska pezeta	—	13,035	—
danska krona	—	287,500	—
irski funt	—	2539,620	—
grška drahma	—	6,748	—
portugalski escudo	—	10,596	—
kanadski dolar	—	1170,910	—
japonski jen	—	15,864	—
švicarski frank	—	1371,530	—
avstrijski šiling	—	158,340	—
norveška krona	—	252,690	—
švedska krona	—	244,260	—
finska marka	—	373,430	—
avstralski dolar	—	1181,720	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
1. DECEMBER 1995		v DEM	
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4453	1.4493	1.4533
funt šterling	2.2060	2.2130	2.200
irski funt	2.2825	2.2895	2.2965
kanadski dolar	1.0598	1.0638	1.0678
nizozemski gulden	89.225	89.335	89.445
švicarski frank	123.90	123.80	123.80
belgijski frank	4.8554	4.8654	4.8754
francoski frank	28.804	28.864	28.924
danska krona	25.773	25.833	25.893
norveška krona	22.649	22.709	22.769
švedska krona	22.030	22.090	22.150
italijanska lira	0.8988	0.9028	0.9068
avstrijski šiling	14.193	14.213	14.233
španska peseta	1.1695	1.1735	1.1775
portugalski escudo	0.9528	0.9558	0.9588
japonski jen	1.4273	1.4288	1.4303
finska marka	33.600	33.680	33.760

NASILJE V ŠOLAH

Učitelji si morajo avtoriteto ustvariti z delom, ne s klofutami

Do nasilja prihaja predvsem zaradi kratkih stikov v medosebni komunikaciji

LJUBLJANA - V slovenskih solah nasilje sicer (se) ni postalo krvavo, kar se dogaja na nekaterih ameriskih solah, vendar so milejše oblike nasilja navzoče tudi pri nas. Mojca Pušnik, visja svetovalka za svetovalno delo v srednjih solah pri zavodu za solstvo, nam je oblike solskega nasilja opisala iz izkušenj sedemnajstletnega svetovalnega dela na srednji soli.

»Nasilje v solah se dogaja na vseh ravneh: zakonodaja izvaja nekakšno obliko nasilja nad ravnatelji, ti pritiskajo na učitelje, učitelji na učence, stariši na učitelje in svoje otroke - seveda pa ta proces poteka tudi v nasprotni smeri: nasilje se pojavlja na vseh ravneh komunikacije,« meni Pušnikova. Določene oblike so značilne zlasti za nasilje, ki ga nad vrstniki izvajajo učenci. Poleg fizičnega se pojavljajo tudi oblike psihičnega nasilja. Mojca Pušnik poudarja, da o trpinčenju lahko govorimo sele takrat, ko je napadeni sibkejši od napadalca in ko se napadi pogosto ponavljajo. »Spotikanje ali ščipanje je najbrž navzoče na vseh solah, pretepa dveh približno enako močnih otrok, ki tako rešujeta spor, tudi ne bi mogli obravnavati kot trpinčenje,« meni Pušnikova. Med učenci se pojavljajo vse oblike nasilja, od zmerjanja do osamitve in ignorance ter grobih fizičnih napadov. V zadnjih desetletjih prihaja do drugačnih oblik nasilja predvsem v odnosu med učiteljem in učenci. Manj je fizičnega nasilja nad učenci, čedalje več je verbalnih napadov, bolj pogosto je psihično nasilje. Mojca Pušnik meni, da je vzrok za to predvsem sprememba v komuniciranju. »Učenci so do svojih učiteljev včasih imeli drugačen odnos, spoštovali so njihovo avtoriteto. Danes preizkusajo meje tega odnosa, zanima jih, kako daleč lahko gredo. Učitelj ni več tako spoštovan in cenjen poklic kot nekdaj, avtoriteto si mora pridobiti z delom in odnosom do učenca, ne pa s

klofutami kot včasih,« je dejala. Stariši se včasih hudujejo, čes da učitelj njihovega otro-

združujejo v klube staršev, navzoči pa so tudi v svetih sol. Mojca Pušnik predlaga se eno možnost za izboljšanje komunikacije: »Slisati je treba vse strani, zato bi bilo dobro, da bi prišel na govorilne ure z učiteljem tudi otrok - navsezadnje se pogovarjajo o njem.«

Sergeja Sirca

Zavod za solstvo je začel raziskavo o nasilju v slovenskih solah. Vanjo so vključili vrtce, male sole, tretje in seste razrede osnovnih sol, prve in tretje letnike srednjih sol ter dijaske domove. Trenutno sestavljajo vprašalnik, s katerim bodo od učencev izvedeli, če in koliko nasilja so doživeli v soli. Raziskava naj bi pokazala, kako se je ta pojav pri nas že razširil, s pomočjo izidov pa bodo skušali preprečiti širjenje solskega nasilja. Odziv sol je po besedah vodje projekta Mojce Pušnik, visje svetovalka za svetovalno delo na srednjih solah, pozitiven, saj se vse več vodstev sol strinja, da izvedejo raziskavo pri njih. Izidi bodo predvidoma obdelani maja naslednje leto, izdali bodo tudi publikacijo s predlogi za zmanjšanje nasilja v solah. Nacrtujejo tudi organizacijo posebnih delavnic za učence in učitelje, na katerih bodo skušali s primeri prikazati, kako je mogoče preprečiti nasilje v solskih klofeh.

ku ne posveča dovolj pozornosti in da to povzroča nesoglasja, vendar Pušnikova opozarja, da stariši vzgajajo enega ali dva, učitelji pa trideset zelo različnih otrok. Skratka, kakorkoli stvar obrnemo, problem je v komunikaciji. Ta poteka le v soli, premalo pa je priložnosti in volje za komunikacijo med stariši in učitelji. Govorilne ure in roditeljski sestanki ne zadostujejo, Mojca Pušnik pogaša sole za starše, ki so jih pred desetletjem na nekaterih solah vodili svetovalni delavci. »Stariši se včasih počutijo izgubljeni, ko njihov otrok začne hoditi v solo. Zato bi jih morali poučiti o tem, kako naj svojemu solarju pomagajo, ko ima težave v soli,« pravi Pušnikova in dodaja, da bi morali učitelje in starše zblizati. Seveda bi morali tako ravnati tudi stariši in se v solski proces bolj intenzivno vključiti. za zdaj je to prepričano pobudi staršev, ki se

Tudi pri otrocih je že mogoče opaziti vse oblike nasilja (Foto: Boban Plavevski)

ZVEZA DRUŠTEV ZA CEREBRALNO PARALIZO / ZAKLJUČEK AKCIJE KORAK K SONČKU

Ena šola za vse - tudi za tiste z drugačnimi potrebami

Še ta mesec naj bi poslanci DZ sprejeli zakonodajo, ki bo določala pogoje za vključitev otrok s posebnimi potrebami v redne šole

LJUBLJANA - Tudi zato, da bi v čim več rednih vrtcev, osnovnih in srednjih sol vključili otroke s posebnimi potrebami, je Zveza društev za cerebralno paralizo pred dvema letoma začela akcijo Korak k sončku. V njej so se učenci in učitelji prvih razredov v sto osnovnih solah seznanili z mladimi, ki imajo zaradi poškodbe možganov posebne potrebe.

S tem so skupaj s stariši premagovali predsodke do drugačnih otrok. Svoje izkušnje, vtise in razmišljanja so učenci včeraj v Cankarjevem domu predstavili na prireditvi Copki se predstavimo, s katero se je zaključil ta prvi korak k sončku. Naslednjega bodo storili s širjenjem akcije v višje razrede osnovne sole. Predvidoma se ta mesec bo sprejeta tudi nova solska zakonodaja, ki bo določila pogoje za vključitev otrok s posebnimi potrebami v redne šole.

Odrasli so se srečali na okrogli mizi, ki je potekala pod naslovom Zakaj pa ti ne hodiš z mano v solo? Predsednica zveze društev za cerebralno paralizo Zora Tomic je včeraj poudarila, da integracija otrok s posebnimi potrebami ne zadeva le medicino in sole, pač pa sirso politiko. Bistveno vprašanje je, kaksne naj bodo razmere na solah, da bi se otroci s posebnimi potrebami uspešno vključili v njihovo delo, in pri tem karseda razvili svoje sposobnosti. Nekateri so menili, da mora integracija potekati strokovno, drugi pa, da se ne gre skrivati za stroko. Bistvena je namreč odločitev oziroma odnos vsakega posameznega učitelja in starša do »druga-

Kljub dobri volji dileme ostajajo (Foto: Boban Plavevski)

cnih» otrok. Stariši in učitelji s sol, kjer otroci s cerebralno paralizo že obiskujejo redne razrede, so opozarjali na prostorske ovire in nujnost, da v taksnih razredih poleg učitelja poučuje tudi specialni pedagog. Zgolj dobre želje vseh sodelujočih se ne zadostujejo. Jože Primožič je opozoril na strah pred drugačnostjo, ki pesti zlasti učitelje in starše, otroci namreč brez večjih težav sprejemajo svoje vrstnike. Slisali smo tudi opozorila, da imajo do vključitve v redno solo pravico tudi otroci iz bolj oddaljenih krajev. Dilema se je porajala tudi pri tem, ali sole morajo sprejeti drugačne otroke, ali pa naj same sprejmejo takšno odločitev. Pri tem je bilo slisati opozorila, da imajo vsi otroci pravico do solanja v domačem kraju, na drugi strani pa, da tega finančno ne bo mogoče takoj uresničiti. Prav tako ne gre drastično prekiniti z dosedanjim vzporednim sistemom solanja za otroke s posebnimi potrebami, ki smo ga vzpostavljali vrsto let.

Mateja Bertonec

ZDRAVSTVO / SINDIKAT FIDES

Napovedali splošno in opozorilno stavko

Rok za odziv ministrstva je 11. december

LJUBLJANA - Sindikat Fides oziroma njegov glavni stavkovni odbor je včeraj uradno napovedal opozorilno in splošno stavko zdravnikov in zobozdravnikov. Če se dogovarjanja in pogajanja z ministrstvom za zdravstvo ne bodo iztekla po pričakovanjih, bo prva stavka 14. decembra, druga pa se bo začela 3. januarja prihodnje leto. Hkrati z napovedjo je Fides na ministrstvo za zdravstvo naslovil tudi stavkovne zahteve.

Enodnevena opozorilna stavka naj bi potekala v vseh zdravstvenih in drugih zavodih, kjer delajo zdravniki, z njo pa hočejo državno oblast kot svojega delodajalca opozoriti, da delovni in socialni položaj ni tak, kot ga prikazuje, in da so zahteve zdravnikov in zobozdravnikov po izboljšanju upravičene. V casu stavke bo nujna medicinska pomoč zagotovljena v vseh javnih zavodih, ki so na dan običajno odprti za javnost. V stavkovnih zahtevah Fides poudarja, da morata biti poklica zdravnik in zobozdravnik izločena iz zakona o ra-

zmerjih plac, da naj njuno plačo ureja kolektivna poklicna pogodba, da mora osnovna plača zdravnika in zobozdravnika dosegati 2,5 in specialisti tri povprečne mesečne plače v gospodarstvu ter da se morajo pogajanja o dopolnitvah in spremembah kolektivne pogodbe skleniti do poteka roka njene veljavnosti. Odziv na svoje zahteve in predloge pričakuje glavni stavkovni odbor od ministrstva najkasneje do prihodnjega ponedeljka. V primeru, da se pristojni ne bodo odzvali, pa si sindikat pridržuje pravico zahteve zaostri

in nadaljevati klasično splošno stavko, ki bo trajala do izpolnitve zahtev, med njo pa bo delo potekalo tako kot ob nedeljah.

Z ministrstvom za zdravstvo se predstavniki Fidesa sestajajo vsak teden, občasno pa se jim pridružijo se predstavniki zdravniške zbornice in zdravniškega društva. Glede na to, da je zdaj o njihovih staliscih obvesčen tudi predsednik vlade, po besedah predsednika glavnega stavkovnega odbora dr. Konrada Kustrina pričakujejo bolj otipljive rezultate prihodnji teden. Ta teden pa bo imel Fides svojo redno letno konferenco, na kateri bodo med drugim razpravljali tudi o nekaterih spremembah in dopolnitvah stavkovnih pravil, pri katerih pa, kot pravi dr. Kustrin, ne gre za bistvene popravke. Katarina Novak

VETERANI NOB

Odpotovali v Maroko

LJUBLJANA (STA) - Zveza združenj borcev in udeležencev NOB Slovenije je sporočila, da sta predstavnik Slovenije v Svetovni federaciji veteranov odpotovala v Maroko na 54. zasedanje sveta te federacije.

Slovenijo zastopata predstavnik Zveze združenj borcev Slovenije Tone Poljsak in predstavnik Veteranov vojne za Slovenijo Drago Bitenc. Sestanek sveta Svetovne federacije veteranov bo natanko leto dni po zasedanju 21. generalne skupščine federacije, ki je bila lani decembra v Bordeauxu. Zasedanje v Maroku bo obeležilo tudi 50-letnico konca 2. svetovne vojne ter 45-letnico ustanovitve Svetovne federacije veteranov, ki združuje več kot 90 članic iz 53 držav. Na zasedanju v Maroku bodo obravnavali poročilo generalnega sekretarja Svetovne federacije veteranov o izpolnjevanju sklepov omenjene generalne skupščine in se opredelili do 26 predlogov resolucij, ki so jih predlagale posamezne države članice. Med njimi so najpomembnejši predlogi ZDA, Francije in BiH o kaznovanju zločinov proti človečnosti in območju nekdanje Jugoslavije, o prizadevanjih nekdanjih borcev in žrtev vojnega nasilja za uresničitev trajnega in pravičnega miru ter o odpravi posledic vojne in nasilja na omenjenem območju. Zveza borcev in udeležencev NOB Slovenije se je v pripravo nekaterih resolucij o navedenih vprašanjih aktivno vključila z neposrednimi stiki z organizacijami protifasističnih borcev Hrvaske, BiH in Makedonije. Izrazila je tudi svojo pripravljenost, da v Maroku sodeluje pri njihovi dokončni redakciji.

EKSPLOZIJA AVTOMOBILA BOMBE V ČEČENSKI PRESTOLNICI

Enajst smrtnih žrtev v središču Groznega

Cilj terorističnega napada je bilo poslopje ruske uprave

GROZNI (AFP, dpa) - Včeraj, dva tedna pred načrtovanimi predsedniškimi volitvami v Čeceniji, je v bombnem napadu v čečenski prestolnici Grozni umrlo najmanj enajst oseb, šestdeset pa je bilo ranjenih. Bombo, ki je bila skrita v nekem avtomobilu, je razneslo opoldne, in sicer na obljudeni cesti v neposredni blizini sedeža ruske uprave v Groznu.

Po prvih poročilih je bil pri tem ubit tudi voznik ruske tiskovne agencije Interfax, med ranjenimi pa je več novinarjev, ki so pred poslopjem čakali na začetek napovedane tiskovne konference. Avtomobil je bil parkiran približno dvajset metrov stran od vladnega poslopja, v ulici, ki je sicer zaprta za promet. Varnostne sile so takoj po napadu zaprle celotno območje. Kakšne vrste je bil eksploziv, nastavljen v vozilu znamke Lada, se ni znano.

Eksplodizija je bila zelo močna, saj je močno po-

skodovala stavbo ruske uprave in povsem uničila vsaj petnajst avtomobilov, na cesti pa je izvrtala krater, globok kar dva metra. Doku Savgajev, vodja čečenske vlade, ki je zvesta Moskvi, je teroristični napad označil kot začetek novega vala nasilja v Čeceniji. Vodstvo predstavništva Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) je napad označilo kot »nečloveški«.

Potem ko je čečenska oblast napovedala volitve, na katerih bodo 17. decembra volili predsednika republike, so čečenski uporniki izvedli že dva bombna atentata, enega na sedanjega voditelja Savgajeva. Čečenski separatisti pod vodstvom Džoharja Dudajeva nasprotujejo volitvam, ker menijo, da se bo tako moskovska oblast v Čeceniji se bolj okrepila.

V noci z nedelje na ponedeljek je bilo v neposredni blizini Groznega slišati streljanje iz avtomatskega orožja, pa tudi topništvo; padlo je celo nekaj rakete. Čečenski separatisti, ki nasprotujejo volitvam, dokler bo v Čeceniji ruska vojska, so že zagrozili, da bodo z vsemi sredstvi onemogočili decembrske volitve.

Kljub temu se v Čeceniji nadaljujejo priprave na predsedniške volitve. Volilna komisija je včeraj uradno zabeležila stiri kandidata za položaj čečenskega predsednika. Med njimi sta tudi Savgajev in nekdanji vodja ruskega parlamenta Ruslan Hazbulatov, eden od vodij upora proti ruskemu predsedniku Jelcinu oktobra 1993.

onalista Žirinovskega, ki je obljubljal, da bo vojsko spet postavil na noge. Njegova Liberalnodemokratska stranka je dobila več kot petino vseh glasov in v dumi zasedla 63 od 450 sedežev. Predsednik Boris Jelcin skuša s podporo Cernomirdinovega bloka Nas dom je Rusija vojsko prepričati, da ne bi volila Žirinovskega ali komunistov. Jelcin je tudi ukazal dobrostoječim podjetjem, da ne smejo ustaviti dobavljanja zalog vojaškim oporiščem, ki ne plačujejo računov. Lojalni Gracov je vojski javno priporočil, naj podpre Cernomirdinov sredinski blok. Toda Gracov se zdalec ni priljubljen v celotni vojski. Mnogi častniki, med katerimi so tudi zelo zveneca imena, kandidirajo na listah nasprotnih strank, ki si prizadevajo v Kremlju vzpostaviti nov režim. Med njimi sta tudi karizmatični upokojeni general Aleksander Lebed, vodja Kongresa ruske skupnosti, in nekdanji podpredsednik Aleksander Ruckoj, nekdanji letalski general in vodja krvavega upora proti Jelcinu oktobra 1993.

»Vojski z nižjimi čini bodo volili Liberalnodemokratsko stranko, častniki pa bodo podprli komuniste ali Lebeda,« je dejal vodja duminog odbora za obrambo Aleksej Arbatov, ki je pristaš proreformne stranke Jabloko, ki jo vodi Grigorij Javlinski. Arbatov je tudi izjavil, da upa, da bo petnajst do dvajset odstotkov pripadnikov vojske podprlo Jabloko.

Richard Balmforth / Reuter

ČEČENSKO LETO NEVARNEGA ŽIVLJENJA

Včeraj je v središču čečenske prestolnice Grozni razneslo avtomobil bombo. Po navedbah ruskih tiskovnih agencij je bilo v eksploziji ubitih enajst ljudi. Do napada je prišlo le teden dni pred obletnico začetka ruskega vojaškega posega v Čeceniji, s katerim je Kremelj zadušil neodvisnost te dežele. Uporniki grozijo, da bodo z oboroženimi napadi ovirali ruske parlamentarne volitve, ki bodo 17. decembra.

Po trditvah iz Moskve so ruske oborožene sile letos zavzele naslednja čečenska mesta:

1 6. marec:	4 31. marec:
Ruska vojska trdi, da nadzoruje prestolnico Grozni	Sali
2 23. marec:	5 4. junij:
Argun	Vedeno
3 30. marec:	6 13. junij:
Gudermes	Satoj
	7 13. junij:
	Nožaj Jurt

položaji upornikov

KRONOLOGIJA:

oktober 1991: General sovjetskega vojnega letalstva Džohar Dudajev zmaga na predsedniških volitvah in razglasi neodvisnost Čecenije.

11. december 1994: Ruska vojska vdre v Čecenijo.

januar 1995: Ruski tanki prodrejo v središče Groznega.

februar: Uporniki zapustijo Grozni. marec: Rusi zavzamejo Grozni.

14. junij: Približno sto čečenskih upornikov vdre v rusko mesto Budjonovsk, kjer ubijejo 123 ljudi in se z več sto talci zabarikadirajo v mestno bolnišnico.

19. junij: Uporniki izpustijo 764 talcev in s šestimi avtobusi, v katerih so tudi ruski parlamentarci, številni novinarji in nekaj talcev, zapustijo Budjonovsk.

22. junij: Sprti strani oblikujeta osnutek sporazuma o prekinitvi sovražnosti in priprava načrt za postopno razorožitev upornikov ter umik ruskih vojakov iz Čecenije.

25. julij: Stitredneva prekinitev mirovnih pogajanj. V Groznu izbruhnejo oboroženi spopadi, v katerih so ubite tri osebe.

30. julij: Podpis vojaškega sporazuma in začetek premirja. Začnejo se pogajanja o politični prihodnosti uporniške čečenske republike.

6. oktober: V bombnem napadu v središču Groznega je težko ranjen poveljnik ruske vojske v Čeceniji, generalporočnik Anatolij Romanov.

4. december: V Groznu raznese avtomobil bombo.

REUTER

NOVICE

Prvo dejanje kazahstanskih volitev

ALMA ATA (AFP) - V soboto bodo v Kazahstanu potekale parlamentarne volitve, že danes pa bo stiri tisoč poslancev lokalnih skupščin med 48 kandidati izbralo stideset senatorjev. Ostalih sedem senatorjev bo imenoval predsednik Nursultan Nazarbajev. Na sobotnih volitvah bo 8, 8 milijona volilnih upravicencev izbralo 67 poslancev za spodnji dom parlamenta. Za poslanske sedeže se poteguje 274 kandidatov, od teh 102 prihajata iz šestih najmočnejših političnih strank, med katerimi imata največ možnosti za uspeh Ljudska stranka solidarnosti in Demokratična stranka, ki podpirata politiko predsednika Nazarbajeva. Več opozicijskih strank se je odločilo bojkotirati volitve, saj je po njihovih trditvah prebivalstvo apolitično razpoloženo, zato bodo volilne komisije z upravicenci manipulirale.

Tigri še niso pregnani iz Džafne

KOLOMBO (dpa) - Po poročilih tiskovnega predstavništva srilanske armade je včeraj močna eksplozija porušila administrativno poslopje pokrajinskih oblasti v Džafni. Vojaški predstavnik ni hotel povedati, koliko žrtev je pod rusevinami, prav tako pa se niso znani tudi vzroki eksplozije. Za napad naj bi bili po mnenju oblasti v Kolombu odgovorni uporniški tamilski tigri, ki so se morali zaradi ofenzive vladnih enot umakniti iz Džafne, svojega dolgoletnega oporišča na istoimenskem polotoku na severu države. Srilanski vojski od nedelje nadzirajo središče mesta, kamor so se prebili po več tednih težkih bojov z uporniki.

PORODNI KRČI UZBEKISTANSKE DEMOKRACIJE

Verski voditelji izginjajo v neznano

DOUGLAS BUSVINE / REUTER

ANDIZHAN (Reuters) - V petek so se v andizhanski mošeji Dzuma zbrali številni verniki, ki niso prisli le molit, temveč da bi slišali novice o svojem pogrešanem vodji, imamu Abdulvalu Mirzajevu.

Vsak teden je lokalna policija nasla izgovor, s katerim ji je uspelo odvrniti njegove sorodnike. Tisoči njegovih privrzenecv niso o pogrešanem vodji vse od njegovega izginotja avgusta slišali nicesar. Sorodniki so prepričani, da so Mirzajeva aretirali na letališču v Taškentu skupaj z njegovim sodelavcem Abdulkarimom Ramazanbekijem, ko sta bila namenjena na islamsko konferenco v Moskvi. Kljub nenehnim prošnjam, naslovljenim na oblasti, sorodniki niso izvedeli nicesar. Med preiskavo, ki jo vodijo sorodniki Mirzajeva, so se pojavile priče, ki si ne upajo dati uradne izjave, a trdijo, da so dvojico, ko se je prijavila na letališču, aretirali agenti varnostne službe.

Po uradni verziji naj bi 45-letni Mirzajev odpotoval v Moskvo. Toda tudi zahodni diplomati v glavnem mestu Uzbekistana so prepričani, da je bil ugrabljen. Zunanji minister je odklonil uradno izjavo, eden od tujih diplomatov pa je dejal, da so na zahteve po uradnem pojasnilu dobili le nezadovoljiv in

protisloven odgovor. Izginotje Mirzajeva in Ramazanbekija je očitno najnovejši poskus vlade predsednika Islama Karimova, da bi zlomila odpor svojih političnih in verskih nasprotnikov. Karimovu, ki je bil v preteklosti član sovjetskega politbiroja, je uspelo potlačiti opozicijo v najgostejše naseljeni srednjeazijski državi po razglasitvi neodvisnosti leta 1991 in vzpostaviti parlamentarni sistem, ki temelji na vladajoči politični stranki.

Veliko verskih voditeljev v dolini Fergana, kjer se je islamska tradicija ohranila pod represijo komunizma, je bilo prav tako aretiranih in zaprtih v preteklih treh letih. Neznana je tudi usoda Abdulaha Utajeva, vodje Stranke za obnovo islama v Namanganu, ki je izginil decembra 1992. Po podatkih moskovske skupine borcev za človekove pravice naj bi bilo v Uzbekistanu trenutno približno petdeset političnih zapornikov. Stevilka bi bila lahko večja, če bi upoštevali tudi verske aktiviste, ki so bili zaprti zaradi podkupovanja in tihotapljenja. Sorodniki trdijo, da Mirzajev ni politična osebnost. »Za svoje delo ni nikoli prejel niti kopejke. Njegovo glavno vodilo je bilo očistiti cerkev denarja in politike. Nikoli ni bil politična osebnost. Nikoli si ni prizadeval za vpliven poli-

tični poljaz. Vedno se je držal svojih načel.«

Toda Mirzajev, ki je prvi prevedel koran v uzbekiški jezik, je razjezil verske oblasti v Uzbekistanu. Haji Mukhtar Abdulah, predstavnik verskih oblasti, je taškentskemu novinarju dejal, da Mirzajev ni bil usposobljen za to, da bi opravljal službo imama in da njegova mošeja ni bila uradno registrirana. Dejaj je, da mu ni znano, kaj se je zgodilo z Mirzajevom in da je stvar v rokah varnostne službe. Sorodniki pa pravijo, da so večkrat zaman skušali registrirati svojo mošejo, ki je bila v času sovjetske nadvlade spremenjena v tovarniško skladišče. Tuji diplomati trdijo, da so sovjetske oblasti tvegale politizacijo vere na etnično mešanih območjih, kjer so bile razmere negotove zaradi nenehnih sporov s sosednjim Tadžikistanom. Sorodniki Mirzajeva so prosili za uradno dovoljenje, da bi pripravili protestni shod za njegovo izpustitev, vendar so oblasti njihovo zahtevo zavrnile. Proteste za izpustitev Mirzajeva in Ramazanbekija name ravajo organizirati tudi v Moskvi in njuni privrženici zatrjujejo, da ne nameravajo pripraviti nobenih protizakonitih lokalnih demonstracij. »Nimamo nobenih zahtev, radi bi samo izpustitev Ramazanbekija,« je dejal eden od njegovih sorodnikov.

NATOVA OPERACIJA V BOSNI IN HERCEGOVINI

Izkušeni fantje s tvegano nalogo

Francozi zahtevajo več policistov v Sarajevu

SARAJEVO, ZAGREB (dpa) - Včeraj je v Sarajevo in Split iz britanskega vojaškega oporišča v nemškem Brüggeu prispelo prvih 122 britanskih vojakov, ki so del predhodnice Natovih sil, ki bodo v Bosni zagotavljale uresničitev mirovnega sporazuma iz Daytonu.

Neposredno po prihodu v Split je britanski polkovnik Paul Elmer, komandant sedmega regimenta za zveze, razložil naloge svojih vojakov: »Od torka naprej bomo v Sarajevu, Gornjem Vakufu in Mostarju vzpostavljali infrastrukturo za NATOva poveljstva v Bosni.« Elmer je poudaril, da njegovi vojaki se vedno nosijo oznake britanskega regimenta. »Oznake Nata bomo pritrdili sele takrat, ko bo mirovni sporazum uradno podpisan (14. decembra v Parizu).«

Britanski vojaki pripadajo

regimentu za zveze, ki je že leta 1991 sodeloval v zalivski vojni in je bil tudi del enot za hitro posredovanje v Bosni. Za danes in jutri je načrtovanih se nadaljnjih štirinajst letov britanskih letal v Sarajevo. Vsi ti vojaki so del predhodnice približno 2600 vojakov, ki bodo pripravili doslej največjo NATOvo operacijo, v kateri naj bi sodelovalo šestdeset tisoč vojakov. Glavnina predhodnice bo danes z Natovega poveljstva v Neaplju s tovornjaki odpotovala v Bosno.

Medtem pa je francosko vodstvo izrazilo željo po pospešeni namestitvi civilnih policijskih sil v Sarajevu, s čimer bi preprečili množičen beg prebivalcev srbskih mestnih četrti. »Pozornost generalnega sekretarja Združenih narodov smo usmerili na to potrebo,« je včeraj v Parizu sporočil predstavnik francoskega zunanjega ministrstva. To je po njegovih besedah eden od »tehničnih ukrepov«, s katerimi bi Srbom zagotovili več varnosti. Vodstvo bosanskih Srbov je v zadnjih dneh namreč večkrat zahtevalo izboljšave mirovnega sporazuma iz Daytonu, ki predvideva vrnitev nekaterih predelov Sarajeva, ki so v srbskih rokah, Muslimanom.

Britanske vojake so na pot v vroči bosanski loncec pospremili spodbudni zvoki škotskih dud (Telefoto: AP)

ANALIZA

Begunci so jedro bosanskega izziva

WASHINGTON - Daytonski sporazum med drugim vsebuje določbo o pravicah beguncev. Aneks številka sedem omenjenega sporazuma beguncem obljublja vrnitev na domove, obnovo porušenih objektov in povračilo vse skode, ki jo je vojna vihra povzročila njihovi lastnini. Normativne postavke v aneksu so vzbudile velika upanja, lahko pa povzročijo tudi ogromno bolečin.

Izvajanje omenjenega aneksa v bližnji prihodnosti lahko spodbudi tudi prisilne premike prebivalstva z enega območja na drugo oziroma etnično čiščenje posebne vrste. Slisi se sicer povsem neverjetno, pa vendar: preživeli se za vrnitev na domove morda ne bodo odločili. Sporazum iz Daytonu ponuja možnost za vrnitev milijonu in pol izseljencev; sedemsto tisoč jih živi v nekdanjih jugoslovanskih republikah, ostali pa drugod po svetu. Ti ljudje predstavljajo dve tretjini bosanske populacije. Čeprav je bilo etnično čiščenje v svetovnem merilu deležno velike gaje, pa je v nekaterih predelih še vedno sprejemljivo. Misel, ki opravičuje čiščenje območij glede na etnično pripadnost, je razumljiva: ljudi, ki so pokazali, da ne morejo živeti skupaj, v to ni treba siliti. Mocni to-

kovi vlečejo bosansko diasporo k priznanju zemljevidov, ki jih je izklesala vojna in k začetku zivljenja v novih okvirih. Mar ni to tudi najboljša mogoča rešitev za vse?

Beguncem je treba omogočiti vrnitev ze zaradi spostovanja do preživelih. Vsi pregnani se na ponudbo ne bodo odzvali, čeprav bi sprte strani rešnično zagotovile »varno vrnitev brez sleherne diskriminacije«. Vrnitev na domove naj bi nadzorovali civilisti, ne vojaki. Vračanje beguncev odraza tudi politično filozofijo, ki stoji za amerisko diplomacijo. Richard Holbrooke, arhitekt in mehanik celotnega procesa, zatrjuje, da je Dayton omogočil uresničenje pravic beguncev, odprtje cest, svobodne volitve, enotno vlado in zlitje dveh sovražnih sil, Srbov na eni in Hrvatov ter Muslimanov na drugi strani. Američani so najbolj zadovoljni, ker so spretno zmanipulirali celotno vprašanje vračanja beguncev in z ostanom etničnega čiščenja opravili na najprimernejši način.

Pa vendar ideja beguncev in vračanja lastnine sega nad moralna prizadevanja in politične nacrte. Samo clovekoljubni nameni ne morejo biti osnova za praktično uresničenje trajnih naselitev.

Končna rešitev bo prizadela tiste, ki so v vojni največ izgubili.

Zakaj so bosanski Srbi in Hrvati brez negodovanja podpisali določila o pravicah beguncev in dolžnostih glede vračanja lastnine? Določbe je sestavila skupina strokovnjakov State Departmenta v sodelovanju z OZN, v Daytonu pa je dokument predstavila ameriska delegacija. Mogoče sprte strani računajo na selektivnost pri izročitvi lastnine, na naselitev lastnih ljudi ali pa na pregon tujih. Prizori na terenu ne bodo prijazni. Musliman lahko pride na domače posestvo, ki ga je zasedel Srb, potem ko ga je iztrgal iz rok Hrvata. Srb se po vrnitvi lahko sooči s sosedom, ki mu je ubil otroka. Hrvat je nadomestilo za izgubljeno lahko le znak usmiljenja, ki je prišel prepozno.

Konec razprave o etničnem čiščenju in masčevanju je dolgoročen cilj. Visoki komisariat ZN za begunce se bo moral se naprej ukvarjati s 25 milijoni razseljenih oseb po vsem svetu, konflikti po koncu hladne vojne pa bodo na seznam beguncev verjetno vpisali še koga.

Stephen S. Rosenfeld,
International Herald Tribune

NOVICE

Jugoslovanski sklad bo »integral« Evropo

BEOGRAD - Mirjana Marković, soproga srbskega predsednika Miloševića in voditeljica Jugoslovanske združene levice (Jull), je »bogatejša« se za eno funkcijo. Postala je predsednica Jugoslovanskega sklada za evropske integracije. Poleg gospe Markovićeve se je v sporočilu za javnost kot eden od ustanoviteljev organizacije oglašil se Hadži Dragan Antić, direktor Politike. Dejal je, da ta sklad predstavlja »most za gospodarsko, kulturno in medijsko povezovanje« držav nekdanje Jugoslavije in Evrope. Med ustanovitelji te »nevladne in neprofitne« organizacije so se direktor jugoslovansko-francoske banke v Parizu Miodrag Zečević, direktor banke Asi Nebojša Kaljković in direktor podjetja Pima Zoran Todorović-Kundak (kopito), sicer član vodstva Jula. (M. M.)

Darilo za domnevnega vojnega zločinca

BEOGRAD - Podpolkovnik Vojske Jugoslavije Veselin Sljivancanin, ki ga je haasko sodišče uvrstilo na seznam obtoženih za vojne zločine na območju Vukovarja, je dobil v dar osebni avtomobil znamke Opel vectra, ki pa ga očitno ne bo uporabljal. Srbsko podjetje ABC produkt je namreč na pobudo borcev in prebivalcev Borovega sela in Vukovarja podarilo jeklenega konjčka jugoslovanski vojski, in sicer z željo, da bi vozilo uporabljal podpolkovnik Sljivancanin. Ta častnik je na priložnostni slovesnosti v Beogradu povedal, da ne sprejema daril in da bo prometna uprava generalstaba VJ z avtomobilom razpolagala v skladu s potrebami. Domnevni vojni zločinec ni hotel podrobneje pojasniti te odločitve, dejal pa je, da je v prestolnico prišel zato, »da mu ne bi kdo očital, da se ni hotel pojaviti v javnosti«. (M. M.)

Hrvaška vlada razveljavila odločitev skupščine mesta Zagreb

ZAGREB - Hrvaška vlada se je včeraj odločila, da bo drugega januarja znova sklicala konstitutivno sejo skupščine mesta Zagreba. Tako je kabinet premiera Zlatka Mateša razveljavil rezultate zasedanja, ki se je odvijalo preteklo soboto in na katerem je združena opozicija brez predstavnikov Hrvaske demokratične skupnosti izbrala novo vodstvo glavnega mesta - Zdravka Tomca za predsednika mestne skupščine in Gorana Granica za zupana. Sobotna seja je bila sklicana in izpeljana proti volji in brez dogovora z vladajočo HDZ, ki ni hotela in noče prepustiti oblasti v prestolnici opozicijskim strankam. Tudemanova stranka utemeljuje svoje zahteve s trditvijo, da ima v mestni skupščini večino, saj si je na volitvah zagotovila sedemnajst poslanskih mest, deset opozicijskih strank pa ima skupaj 43 sedežev. Konstitutivno zasedanje predstavnikov opozicije je republiška oblast razglasila za neveljavno se isti dan, češ da je za izvolitev mestnega vodstva potrebna dvotretjinska večina, ki jo predpisuje poslovnik. Opozicija je pojasnilo zavrnila, pri čemer se je sklicevala na ustavo in zakone, ki določajo, da za veljavnost odločitev zakonodajnih teles zadostca navadna, torej nadpolovična večina. Včerašnji sklep Mateševe vlade je bilo seveda mogoče pričakovati, zlasti ker je hrvaški predsednik že takoj po volitvah poudaril, da preprosto ne more privoliti v to, da bi Zagrebu vladal kdorkoli drug kot HDZ. (G. G.)

MIROVNA OPERACIJA ZDRUŽENIH NARODOV V BOSNI IN HERCEGOVINI

Naivno bi bilo pričakovati takojšen uspeh

THOMAS FRIEDMAN, THE NEW YORK TIMES

WASHINGTON - Če bi pred nekaj meseci vprašali predstavnike Clintonove administracije, kako se bo razvijala operacija vzdrževanja miru v Bosni, bi odgovorili: »Pomislite na Haiti - nastopimo na veliko, umirimo stanje na terenu, omogočimo delo ekipam za obnovo, nadzorujemo izvajanje volitev in se v enem letu vrnemo domov.«

Danes tega gotovo ne bi več izjavili. Operacije v Haitiju namreč ne morejo več ponujati kot vzor za bosanski mirovni načrt, saj so se ameriški poskusi vzpostavitve demokracije na otoku izkazali za neuspešne. Toda ZDA morajo v zvezi z Bosno še vedno pomisliti na Haiti - haitiski neuspeh naj bi predsedniku Clintonu opozorilo, da ima tudi svetovna velesila omejitve pri preoblikovanju držav. Ameriška vojska je sicer dosegla svoje cilje v haitiski operaciji - premagala je diktatorsko oblast in vzpostavila temelje varnosti - toda politični in gospodarski cilji, ki so bili povod za vojaško posredovanje, so danes v veliki nevarnosti.

Clintonova administracija je bila prepričana, da bo haitiski predsednik Jean-Bernard Aristide po vrnitvi na oblast opustil svoje populistične in radikalne metode, a se je pri tem debelo ustela. Aristide je takoj nakazal, da ne namerava sestopiti z oblasti po more-

bitnem neuspehu na predsedniških volitvah, ki naj bi potekale 17. decembra. Zaradi Aristidovih izjav so se ostali kandidati bali izvajati predvolilno kampanjo, saj je vse kazalo na to, da bo Aristide uporabil tudi silo. Najmočnejše opozicijske stranke so po se že pred tem odločile, da bodo bojkotirale volitve, saj naj bi bile te tako ali tako nepošteno.

Američani so bili prepričani, da bo v Haitiju za trajnejši mir poskbelo gospodarsko blagostanje, toda tujim vlagateljem se na misel ne pride, da bi vlagali v otosko gospodarstvo. Poleg tega je predsednik Aristide preložil lastninjenje, tako da je Mednarodni denarni sklad zadržal denarno pomoč v višini 125 milijonov ameriških dolarjev.

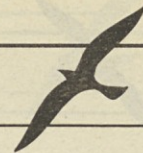
V skladu z vojaškim načrtom naj bi 29. februarja 1996 nadzor nad javnim redom prevzela nova in neskorumpirana haitška policija. Večina novopečenih policistov je obiskovala tudi ameriški tečaj za clovekove pravice, kar pa ni preprečilo »eksplozivne veselice« v revni četrti Cité Soleilu. Od tedaj si policisti ne upajo več v to četrt. »Očitno je, da namerava naša administracija 'odkorakati' s Haitija in prepričati mednarodno javnost, da se je mirovni načrt posrečil. Toda če ne bomo dosegli poštenih volitev, postene policije in gospodarske obnove, je bilo

vse prizadevanje mednarodne skupnosti popoln neuspeh,« je dejal Robert Pastor, ki je bil svetovalec nekdanjega ameriškega predsednika Carterja med tedanjim ameriškim mirovnim posredovanjem na otoku.

Haitiski neuspeh ne sme odvrniti Američanov od posredovanja v Bosni. Predsednik Clinton se je pravilno odločil, ko je poslal vojake na Haiti - hotel je vzpostaviti demokracijo. Danes je Haiti zaradi ameriškega posredovanja precej varnejša država, kot je bila med vojaško diktaturo. Toda haitiski neupreh mora Americane naučiti poniznosti. Z dovolj vojski in denarja lahko doseže določene izboljšave, ki pa jih lahko v hipu izničijo dolgoletne navade lokalnega prebivalstva, ce enote za vzdrževanje miru niso pripravljene tam ostati dalj casa. Tako bo tudi v Bosni.

Haiti je država z dvestoletno krvavo zgodovino. Bilo bi popolnoma naivno pričakovati, da bo zadevo v enem letu resilo dvajset tisoč vojakov,« je dejal Lakhdar Brahimi, ki vodi operacijo ZN na Haitiju. »Te države so kot dojenčki, ki se učijo hoditi. Moramo jih prijeti za roko in jih spremljati pri prvih korakih, dokler niso sposobno samostojno hoditi. Čeprav pri tem nismo popolnoma uspešni, jim lajsamo težave in sploh omogočamo, da se postavijo na noge.«

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA, Erjavčeva 1
Veliki oder
Sobota, 9. decembra, ob 20. uri:
A. P. Cehov: **TRI SESTRE**, PREMIERA!
IZVEN (KONTO).

LUTKOVO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Krekov trg 2
Veliki oder

K. Brišnik-N. Skrbinsek:
MIKLAVŽ PRI LUTKAH, za IZVEN.
Danes, 5. decembra, ob 20. uri.

MIKLAVŽEV SPREHOD IN POZDRAV LJUBLJANI

Danes, 5. decembra, ob 17.30
izpred LGL na Krekovem trgu
do Prešernovega trga in nazaj.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO Čopova 14

Danes, 5. decembra, ob 16. uri:
S. Makarovic: **SHOW STRAHOV**,
za IZVEN in KONTO.

Danes, 5. decembra, ob 19.30: T. Partljic:
STAJERC V LJUBLJANI, za IZVEN.

Jutri, 6. decembra, ob 19.30:
E. Flisar: **IZTROHNJENO SRCE**,
za abonma MLADINSKI 4 in IZVEN.

Mala scena MGL

Danes, 5. decembra, ob 22. uri: M. Delak:
MANIFESTACIJA INTROVERTA,
za IZVEN.

Petek, 8. decembra, ob 20. uri:
L. Wilson: **ZA ZGI!** Za IZVEN in KONTO.

KOREODRAMA LJUBLJANA
Pražakova 12

Nedelja, 10. decembra, ob 20. uri v Krizevniški cerkvi:
D. Z. Frey: **DOGODEK V MESTU GOGI**.
RAZPRODANO!

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Zlatko Krilič: **JAJCE**. Režiserka K. Pegan.
Jutri, 6. decembra, ob 16. uri.
Gostovanje v Tolminu.

Petek, 8. decembra, ob 22. uri:
E. Ionesco: **PLESASTA PEVKA**.
Gostovanje v Pragi.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE, Šlandrov trg 5

Jean Anouilh: **SKUSNJA**
ali **KAZNOVANA LJUBEZEN**.
Petek, 8. decembra, ob 19.30. PREMIERA!
Sobota, 9. decembra, ob 19.30, za abonma
SOBOTA VECERNI in IZVEN.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA
Župančičeva 1

Adolphe Adam: **GISELLE**.
Ponovitve: jutri, 6. decembra - red sredo,
12. decembra - red torek, 21. decembra -
red četrtek (vse ob 19.30), 15. decembra -
red petek (ob 16.30). Vse predstave so tudi
za IZVEN in KONTO.

Gian Carlo Menotti: **KONZUL**.
Ponovitve: danes, 5. decembra - red torek,
13. decembra - red sredo, 16. decembra -
edina izvenabonmajska predstava v de-
cembu (vse ob 19.30).

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana

LEONCE IN LENA

Četrtek, 7. decembra, ob 18.30,

za IZVEN in KONTO.

Petek, 8. decembra, ob 19.30, za IZVEN.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Krekov trg 2, Ljubljana

MIKLAVŽ V ŠENTJAKOBU,
A. E. Greidanus: **HODL DE BODL**
ali **DVE VEDRI VODE**.

Danes, 5. decembra, ob 16. uri, za IZVEN.

SNG MARIBOR
Slovenska 27

Dante-Prokić-Pandur:

LA DIVINA COMMEDIA - INFERNO.

Jutri, 6. decembra, ob 19.30. v Veliki dvo-
rani, za ABONENTE in IZVEN.

CANKARJEV DOM
Prešernova 10, Ljubljana

Danes, 5. decembra, ob 20. uri v Dvo-
rani Duse Pockaj: **BETONTANC**,
KNOW YOUR ENEMY!

**Danes,
5. decembra,
ob 21. uri
v Klubu K4:
Raper, rocker,
turbo-folker
iz Beograda,
RAMBO AMADEUS.
Predstavitel novega
albuma z naslovom
Pesme za decu.**

GLASBA SLOVENIJA

CANKARJEV DOM
Prešernova 10, Ljubljana

Danes, 5. decembra, ob 19.30:
KONCERT SIMFONICNEGA ORKE-
STRA AKADEMIIJE ZA GLASBO V
LJUBLJANI. Dirigent Anton Nanut; so-
lista: Marko Hribernik, klavir, in Masa
Poljanec, klavir.
Program: C. M. von Weber, W. A. Mo-
zart, L. van Beethoven.

Jutri, 6. decembra, ob 19.30:
PACO PENA - MISSA FLAMENCA.
Večer v ritmu flamenca s slavnim
španskim kitaristom, plesalci in mesa-
nim zborom iz Zagreba.

Četrtek, 7., in petek, 8. decembra,
ob 19.30: ORANŽNI ABONMA 1. in 2.
Orkester Slovenske filharmonije. Diri-
gent Janos Kovacs; solisti: Aleksandar
Madzar, klavir; Evaristo Casonato,
oboa; Slavko Goricar, klarinet; Paolo

Caligaris, fagot. Program: P. Ramovš, L.
van Beethoven, N. Rimski-Korsakov.

ILIRSKA BISTRICA
Klub MKNŽ, Bazoviška 26

Petek, 8. decembra:
Zabavljač, rocker in raper iz Beograda
RAMBO AMADEUS.

Kot predskupina bodo nastopili
TOUCH FRICTION iz Splita.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Četrtek, 7. decembra, ob 20.30:
PIJANO BAR: Sepavi soneti. Milan De-
kleva, klavir; Zvone Hribar, vokal.

Sobota, 9. decembra, ob 20. in 23. uri:
GARY FLOYD BAND v zasedbi: Gary-
Floyd, vokal; Danny Roman, kitara; Ed
Ivey, bas; Bruce Ducheneaux, bobni;
Jonathan Burnside, kitara.

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Jutri, 6. decembra, ob 20.15 v Veliki
dvorani: TRETJI ABONMAJSKI KON-

CERT. Orkester Slovenske filharmonije.
Dirigent Janos Kovacs.

SLOVENSKA
FILHARMONIJA
Kongresni trg
10, Ljubljana

Danes, 5. decem-
bra, ob 19.30:
ZVOKI SESTIH-
STRUN.

Jerko Novak, kitara. Program: R. de Vi-
see, J. S. Bach, F. Sor, H. Villa-Lobos,
W. Walton.

Četrtek, 7. decembra, ob 19.30. v Veliki
dvorani: Koncert ob 10-letnici umetni-
skega delovanja. Irena Baar, sopran;
Alenka Scek-Lorenz, klavir.

METELKOVA

Danes, 5. decembra, ob 22. uri
v Gala hali: Teater Gromki organizira
koncert anglesko-ameriško-slovenske
skupine THE FILTH.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST: Kulturni dom

Danes, 5. t.m., ob 18. uri (red C) farsa Georgeja Taborija »Mein Kampf«. Režija Boris Kobal.

Ponovitve: jutri, 6.12., ob 20.30 (red D), v četrtek, 7.12., ob 20.30 (red E).

SSG ponovi za sole Prokofijev pravljico »Peter in volk«: danes, 5. t.m., ob 14.00 v Ricmanjih; jutri 6. t.m., ob 14.00 v Barkovljah in v četrtek, 7. t.m., ob 13.00 v Trebcah.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevich

Operna in baletna sezona 1995/96

V soboto, 9.12., ob 20. uri (red A) Bellinijeva opera »Norma« pod vodstvom Yorama Davida. Režija Aldo Reggiani. Naslednje predstave: nedelja, 10.12., ob 16. uri (red D), v torek,

12.12., ob 20. uri (red B), v sredo, 13.12., ob 20. uri (red C), v četrtek, 14.12., ob 20. uri (red E), v soboto, 16.12., ob 17. uri (red S), v nedeljo, 17.12., ob 16. uri (red G), v torek, 19.12., ob 20. uri (red F), v četrtek, 21.12., ob 20. uri (red H) in v petek, 22.12., ob 20. uri (red L).

Predprodaja vstopnic za vse predstave od danes, 5.12. pri blagajni dvorane Tripčevich (9-12, 18-21).

Gledališče Rossetti

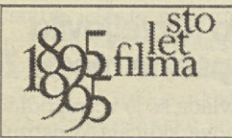
Danes, 5. t.m., ob 20.30 (red premiera) bo Teatro Stabile iz Veneta uprizorilo delo Furia Bordona »Le ultime lune«; režija Giulio Bosetti. Nastopa Marcello Mastroianni. V abonmaju odrezek st. 4-rumen. Za abonente popust.

KOROŠKA

CELOVEC: Mestno gledališče: V petek, 8. t.m., ob 14.30 - gostovanje Mestnega gledališča iz Ljubljane z grenkosladko komedijo J. Godberja »Na smuciscu« (»Auf der Piste«). Režija Jasa Jamnik.

TINJE: V torek, 14.12.95, ob 19.30 okrogla miza na temo »Avstrija-Slovenija: sosedstvo z velikim gospodarskim potencialom«.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

od 3. do 10. decembra
11. dnevi gay in lezbicnega filma.
Slovenska kinoteka.

Danes, 5. decembra, ob 22.15:

Sam svoja gospa

(Ich bin meine eigene Frau),
Rosa von Praunheim, Nemčija, 1993.
Predzadnji celovečerc kulturnega
filmskega režiserja in transvestita.
KINOTEKA.

Jutri, 6. decembra, ob 18. uri:

To so gadi,

Joze Bevc, Slovenija, 1977.
Miklavž v Kinoteki.
Največji hit slovenske kinematografije
znova v kinu.

Danes, 5. decembra, ob 20. uri.
Jutri, 6. decembra, ob 20. uri.
Informacije po telefonu: 325-971, int. 223.

Danes, 5., sredo, 6., petek, 15., ponedeljek, 18., torek, 19., sredo, 20., in petek, 22. decembra, ob 20. uri: SPOVEDNICA, Kanada. Velika Britanija, Francija, režija Robert Lepage. Drama o družinski skrivnosti in iskanju identitete. CD.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST: Občinska galerija: jutri, 6.12., ob 17. uri otvoritev razstave »Il Duecento a Trieste. Le monete tra sacro e profano«, ki so jo organizirali Mestni muzej Zgodovine in umetnosti ter Numizmatični krozek. Po otvoritvi razstave bo tudi predavanje prof. Andrea Saccoccija.

VIDEM: Univerza - Institut za vzhodnoevro-

pske jezike (V.le Ungheria 18) - Jutri, 6. t.m., ob 16.00 - Predavanje prof. Ivana Buiuklieva iz univerze v Sofiji na temo »Samostalniska sklanjatev v hrvaščini in cerkveni hrvaščini«. Palaca Florio - v četrtek, 7. t.m., ob 16.00 - Predavanje prof. Nives Sironić-Bonefatić z zagrebske univerze na temo »Poučevanje italijanscine v osnovnih solah na Hrvatskem-Didaktika in učeniki.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM
Prešernova 10, Ljubljana

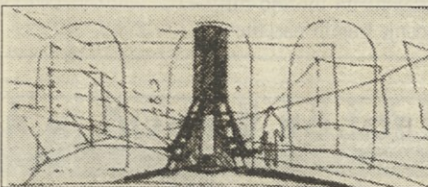
V galeriji CD poteka 2. SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJE.

V mali galeriji CD je na ogled fotografska razstava Marjana Paternostra z naslovom Pozabljeni negativ 2. Razstava bo na ogled do 12. decembra.

MODERNA GALERIJA
Tomičeva 14, Ljubljana

V spodnjih prostorih Moderne galerije razstavlja Antony Caro, Kaskade. Razstava bo na ogled do 12. decembra.

MALA GALERIJA
Slovenska 35, Ljubljana

One Man Show X-101098.61 Y-461956.99
H-298.07. Otvoritev razstave Vadima Fiskina (foto). Danes, 5. decembra, ob 20. uri.

GALERIJA ŠKUC
Stari trg 21, Ljubljana

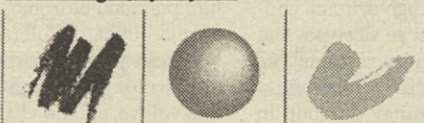
V galeriji je do 15. decembra na ogled razstava Ljubljana-Budimpešta, CAS KOT STRUKTURA, METODA KOT POMEN.

MUZEJ NOVEJŠE
ZGODOVINE
Celovška 23, Ljubljana

V muzeju je do 14. januarja

na ogled mednarodna razstava VSE O SRCU.

MESTNA GALERIJA LJUBLJANA
Mestni trg 5, Ljubljana

V galeriji je do 14. decembra na ogled razstava SEST FRANCOSKIH SLIKARJEV.

VISCONTI FINE ART KOLIZEJ
Gospodsvetska 13, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava GRAFICNA MAPA TORONTA skupine IRWIN. Razstava bo na ogled do 31. decembra.

GALERIJA EGUINA
Gregorčičeva 3, Ljubljana

V galeriji bo do 14. decembra na ogled razstava slik Zarka Vreza.

GALERIJA MEDUZA KOPER
Cevljarska 34

V galeriji bo do 15. decembra na ogled razstava grafik Bogdana Borčica.

AVLA POSLOVNEGA CENTRA MERCATOR
Dunajska 107, Ljubljana

V avli poslovnega centra Mercator razstavlja akademska slikarka Metka Krasovec.

GALERIJA ŠOU, KAPELICA
Kersnikova 4, Ljubljana

V galeriji je do 10. decembra na ogled razstava fotografij Mathiasa Herrmanna.

GALERIJA ILIRIJA
Tržaška cesta 40, Ljubljana

V galeriji je do 31. decembra na ogled razstava Franceta Mihelica z naslovom RIBA FARONICA.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST: Galerija Cartesius: na ogled je razstava Lojzeta Spacala. Galerija Rettori Tribbio 2: na ogled je razstava Irene Ravalica. Galerija N. Bassanese (Trg Giotti 8): do 31.12. razstavlja Barbara Strathdee.

Trgovsko središče »Il Giulia«: danes, 5.12. ob 18.00 otvoritev skupinske razstave tržaskih umetnikov, ki jo prireja Literarni krozek F-Jk in ki bo na ogled do 13. januarja 1996. Literarni krozek F-Jk ima v prostorih »Arredamenti Sartori« -Ul. Giulia 108 odprto skupinsko razstavo.

Miramarski park- Konjusnica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin anticne Eble. Postna palaca (Trg Vittorio Veneto): do 7.12 bo na ogled razstava »Trst, mesto v kinu: 1896-1929«.

Dvorana Krozka Generali-Trg Duca degli Abruzzi Do 15. t.m. je na ogled razstava slikarja Quintina Bassanija »Il paesaggio istriano«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): 14.12. bodo odprli razstavo ameriškega slikarja Jamesa Browna, ki bo trajala do 31. januarja.

Galerija Poduie (Ul. Cadorna 9) -Danes, 5. t.m., ob 18. uri -odprtje skupinske razstave z naslovom »Carta e segno«, ki bo

trajala do 7. januarja.

OPČINE: - SKD Tabor: v Prosvetnem domu je na ogled razstava Demetrija Ceja.

GORICA: V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

Katoliška knjigarna: Se danes, 5.12., je na ogled razstava slikarja Borisa Zuliana.

KOROŠKA

CELOVEC: Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre. Galerija Ars temporis: razstavlja Jaroslava Kralika in Elizabeta Gross.

BELJAK: Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Giocolli.

TINJE: Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga in razstava Milana Springerja iz Maribora.

ŠENTJANZ V ROŽU: K+K center: do 30.12 bo na ogled razstava »Pozabljeno taborišče Ljubelj-sever«.

NOGOMET / POKAL UEFA

Povratne tekme bodo verjetno razburljive

Lepo prednost ima le Bayern

Glavnina povratnih tekem osmine finala nogometnega pokala UEFA bo že danes. Na vseh igriščih utegne biti vroče. Največjo prednost s prve tekme ima Münchenski Bayern, ki je Benfici nasul stiri gole, za Portugalce pa bi lahko resilno bilko predstavljala dvonovrednost edinega zadetka, ki so ga dosegli v Nemčiji. Pogoj pa je maloverjetna zmaga s 3:0. Werder, Lion in Roma lahko nadoknadijo gol zaostanka, težje pa bo za Sparto in Betis proti Milanu oziroma Bordeauxu, ki sta v prvem srečanju zmagala z 2:0. Betis je sicer po zmagi v domačem prvenstvu proti vodilne-

mu Atletico iz Madrida dobil lepo injekcijo samozavesti. Prvi tekmi med Sevillo in Barcelono ter med Slavijo iz Prage in Lensem končali breu zmagovalca, Barceloni v Sevilli zadostca sicer že bel izid.

Današnji spored in izid 1. tekme: Benfica (Por) - Bayern München (Nem) 1:4, Werder Bremen (Nem) - PSV Eindhoven (Niz) 1:2, Lion (Fra) - Nottingham Forest (Ang.) 0:1, Roma (Ita) - Brøndby (Dan) 1:2, Betis Sevilla (Spa) - Bordeaux (fra) 0:2, Barcelona (PSpa) - Sevilla (Spa) 1:1. **V četrtek:** Lens (Fra) - Slavija Praga (Ces) 0:0, Sparta Praga (Ces) - Milan (Ita) 0:2.

KOŠARKA / NBA

Nadaljuje se zlata serija Danilovičevega Miamijsa

V nedeljskih tekmah kosarkarske NBA je Orlando spet moral položiti orožje, tokrat pred Sabonisovim Portlandu. Lakersi so si le opomogli in premagali Indiano, New York pa je nadigral Washington. Nadaljuje se zlata serija Miamijsa, Danilović (vedno v prvi peterki, tokrat je igral 21 minut) in ostali pa so bili tokrat prepričljivo boljši od Espositovega (spet je igral 2') Toronta. Ker je Magic izgubil je Miami celo prehitel Orlando na skupni lestvici Vzhodne skupine in ima sedaj pred sabo le še Jordanov Chicago (le 2 poraza v prvih 15 tekmah).

Najbolj izenačeno je bilo tokrat v Clevelandu, kjer so Cavi po podaljku in z eno samo točko razlike premagali Maverickse.

Nedeljski izidi: Vancouver - Milwaukee 95:109 (Baker 27, G.Robinson 22), Toronto - Miami 94:112 (O.Miller 29; Mourning 28), New York - Washington 107:83 (Mason 19), Cleveland - Dallas 108:107* (Mills 32; Mashburn 28), Lakers - Indiana 104:96 (Van Exel 26, Campbell 17, Divac 14 točk, 6 skokov), Portland - Orlando 93:82 (Robinson 22; Grant 20). (VJ)

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA / V NEMČIJI IN ANGLIJI BREZ SPREMEMB

Borussia Dortmund brez zastojev Atletico kljub porazu še vodi

V Nemčiji si je Bayern takoj opomogel z zmago proti Schalkeju Newcastle in Manchester United izenačila - PSG ohranja prednost

za mesto-UEFA postaja Stuttgart, kjer pridno zadeva sin slovenskih izseljencev Fredi Bobic. **Vrstni red:** Borussia Dt 37, Bayern 35, Borussia MG 28, Hansa Rostock, Stuttgart in Leverkusen 25, Hamburg 23.

Nespremenjena so razmerja na vrhu ostala tudi v Angliji. Tako Manchester United kot vodilni Newcastle sta namreč izenačila, kar glede na kakovost obeh nasprotnikov ne predstavlja uspeha. United je doma resil vsaj točko s Chelsea, ki je prešel v vodstvo z reprezentantom Wiseom, Newcasatle pa je v Londonu igral 3:3 z Wimbledonom, ekipo, ki je že 11 kol brez zmage in je v tem času doživela kar 8 porazov. Pravi prepoved pa doživlja Manchester City, ki je bil dalj časa prepričljivo zadnji, zdaj pa je pospravil kar tretjo zaporedno zmago, to pot celo v Leedsu. »Big match« med Aston Villo in Arsenalom se je končal brez zmagovalca: »Gunneri« so povedli s Plattom, toda »Villansi« so takoj odgovorili z izvrstnim Dwightom Yorkeom, ki prihaja in sončnega Trinidade, a se je znašel tudi v megletem Birminghamu. Blackburn igra manj slabo kot na začetku sezone in je tokrat s tremi goli Shearerja s 4:2 odpravil West Ham. Zanimivo, da lanski nakup Chris Sutton (lani 31 golov) letos še ni napihnil mreže. **Vrstni red:** Newcastle 41, Manchester Utd 33, Arsenal

29, Aston Villa 28, Tottenham in Middlesbrough 27, Liverpool in Nottingham 25.

V Španiji sama presenečenja: Atletico in Espanyol sta izgubila in Barcelona doma le izenačila. Kljub vsemu je torej bil krog se naprej ugoden za vodilni Atletico Madrid, kajti poraz (2:1) na igrišču Betisa velja vsekakor uvrstiti med sprejemljive. Tem bolj pa presenečata spodrsnjaj Espanyola v gosteh pri zadnjevrščenem Rayu Vallecanu in seveda domači remi Barcelone z Racingom Santander. Katalonci so kmalu presli v vodstvo s Kodrom, a gostje so se pred odmorom dosegli izenačujoči gol. Real Madrid je doma pregazil (4:1, dva gola Raúl), Sevilla, Deportivo je v Meridi pokazal znake prebujanja (2:0), Oviedo je dobil (1:0) asturijski derbi z Gijonom, Valencii je doma spodletelo (0:1) z Real Sociedadom, presenetljiva Compostela pa se ni nateletela na zapornico, ki naj bi se kmalu spustila na njeno pot. **Vrstni red:** At. Madrid 33, Barcelona 32, Espanyol 31, Real Madrid in Compostela 27, Betis 25, Valencia 24.

Brez velikih premikov v Franciji: PSG je izenačil pri petouvrščenem Guingampu in ohranil zanesljivo vodstvo nad Auxerreom (prav tako brez golov) ter Lensom in Metzom, v neposrednem dvoboju katerih je bil prvi boljši z 2:0.

(dk)

PO PISANJU ČASNIKA FORBES

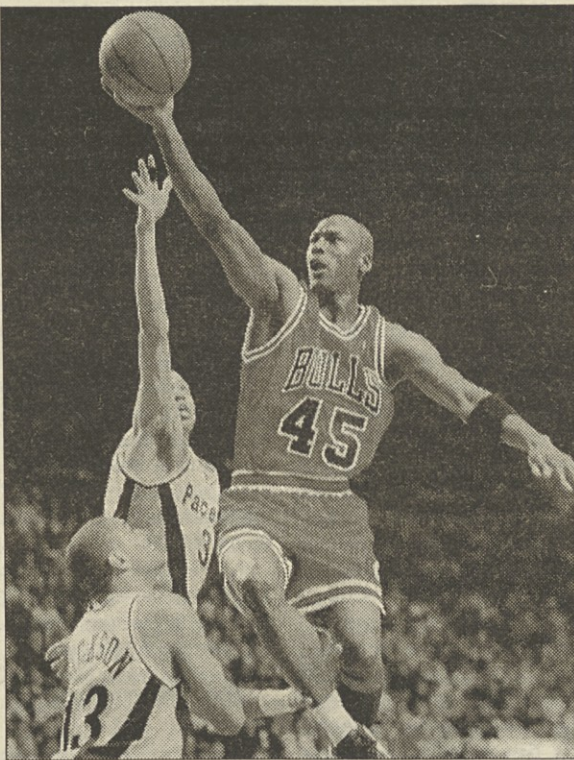
Jordan po zaslužkih pred Tysonom

V žep je letos spravil 43,9 milijona dolarjev Schumacher (deveti) prvi Evropejec

Ameriski finančni časnik Forbes je v številki, ki nosi datum 18. december, objavil tudi lestvico stidesetih sportnikov, ki so v letošnjem letu največ zaslužili. Najvišje na lestvici je kosarkar Chicago Bullsov Michael Jordan s 43.9 milijona dolarjev, drugi je boksar Mike Tyson (40 milijonov), tretji pa igralec ameriškega nogometa in baseballa Deion Sanders z 22.5 milijona dolarjev zaslužka.

Jordan vodi na tej lestvici že četrto leto, lanske dohodke pa je povečal za skoraj 14 milijonov (lani nekaj več kot 30, leta 1993 pa 36 milijonov). Nekdanji svetovni boksarski prvak v težki kategoriji Mike Tyson, ki se je letos vrnil iz zapora, je z enim samim dvobojem zaslužil 25 milijonov, razlika pa je nabral iz drugih pogodb. Tretji na lestvici je Sanders, ki edini nastopa v dveh sportih, kljub temu pa je njegov celotni zaslužek manjši od vsote, ki jo je dobil Tyson za en sam dvoboj, ki je trajal vsega 89 sekund.

Najvišje uvrščeni teniški igralec je s 16 milijoni zaslužka Andre Aggasi, ki je sedmi, mesto za njim pa je prvi igralec golfa Jack Nicklaus, ki je skupno zaslužil 15.1 milijona, od tega le 600 tisoč dolarjev na turnirjih. Na devetem mestu je prvi neameriški sportnik: Nemcu Michaelu Schumacherju so letosnji nastopi v formuli ena prinesli 15 milijonov dolarjev. Izmed neameriških sportnikov so na listi še Kanadcan Wayne Gretzky, ki je kot prvi hokejist deseti, avstrijski voznik formule ena Gerhard Berger je 13., avstralski igralec golfa Greg Norman je 17., francoski voznik formule ena Jean Alesi je 22., nemški teniški

igralec Boris Becker pa 26. Edina zenska na tej lestvici je prva teniška igralka sveta Nemka Steffi Graf, ki je letos zaslužila 7.5 milijona.

Med stideseterico je po osem igralcev baseballa in ameriškega nogometa (Sanders je vključen v obe kategoriji), šest kosarkarjev NBA, po pet boksarjev in teniških igralcev ter štirje avtomobilisti.

V končnem izračunu so upoštevali ciste plače, denarne nagrade in druge dodatke, kot posredni zaslužek so steli denar iz licenčnih pogodb ter placila za sodelovanja na prireditvah.

V končni izračun niso vsoteti dohodki sportnikov iz drugih dejavnosti in lastnine, prav tako niso upoštevali davčnih olajšav in drugih prejemkov.

Lestvica (v milijonih do-

larjev): 1. Michael Jordan (kosarka) 43.9, 2. Mike Tyson (boks) 40, 3. Deion Sanders (amer. nogomet, baseball) 22.5, 4. Riddick Bowe (boks) 22.2, 5. Shaquille O'Neal (kosarka) 21.9, 6. George Foreman (boks) 18.0, 7. Andre Agassi (tenis) 16, 8. Jack Nicklaus (golf) 15.1, 9. Michael Schumacher (Nem, F1) 15, 10. Wayne Gretzky (Kan, hokej) 14.5, 11. Arnold Palmer (golf) 14.1, 12. Drew Bledsoe (am. nogomet) 13.9, 13. Gerhard Berger (Avt, F1) 13.5, 14. Evander Holyfield (boks) 13, 15. Pete Sampras (tenis) 11.2, 16. Cal Ripken ml. (baseball) 10.3, 17. Greg Norman (Avs, golf) 9.7, 18. David Robinson (kosarka) 9.6, 19. Patrick Ewing (kosarka) 9.5, 20. Dale Earnhardt (avtomobilizem) 8.4.

NOVICE

København kandidat za letne Ol 2004

KØBENHAVN (STA/dpa) - Danski olimpijski komite je sporočil, da bo København kandidiral za izvedbo letnih olimpijskih iger leta 2004. Kot so dejali njegovi člani, imajo podporo danske vlade, tako da bodo do 10. januarja prihodnje leto, ko se izteče rok za prijavo, zagotovo med kandidati za druge letne olimpijske igre v novem tisočletju. Ostala mesta, ki si želijo gostiti najboljše atlete in atletinje in ki so že poslala uradne prijave, so: Rim, Cape Town, Sevilla, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Carigrad in Lille.

Zaradi enajstmetrovke 50 ranjenih

DACCA (STA/xinhua) - Več kot 50 navijačev so morali odpeljati v bolnišnico, potem ko so po nogometnem srečanju v Bangladešu izbruhnili ulicni neredi. Krivec za »godljo« je sodnik, ki je na tekmi med dvema tamkajšnjima moštvoma v zadnji minuti prvega dela pri izidu 1:0 za goste dosodil sumljivo enajstmetrovko. Tekmo so prekinili, nezadovoljni domači navijači pa so jezo prenesli na ulice.

Novi štadion v Parizu je dobil ime

PARIZ (STA/AP) - Dvomi o tem, kako se bo imenoval novi štadion v Parizu, kjer bo finalno srečanje svetovnega nogometnega prvenstva leta 1998, so se končno razblinili. V anketi, v kateri je sodelovalo 11 tisoč ljudi, je žirija najprej izbrala pet finalistov, nato pa določila, da se bo štadion imenoval »Stade de France«. V žiriji je bilo 14 oseb iz sportnega in kulturnega življenja, ki so se o imenu posvetovali tudi s francoskim predsednikom Jacquesom Chiracom. Stade de France bo sprejel 80 tisoč ljudi in bo največji in najmodernejši štadion v Franciji. Imel bo telefonsko premično streho, ki bo v slabem vremenu pokrila travnat teren. Izgradnja bo stala 380 milijonov dolarjev, za 51 odstotkov denarja bo posrbela država, za ostalo pa zasebni investitorji. Objekt bo namenjen nogometu, rugbyju in atletiki. Finale svetovnega prvenstva bo na sporedu 12. julija 1998. Med predlogi za ime je bilo tudi ime najboljšega francoskega nogometasa vseh časov, Michaela Platinija, vendar je slednji to možnost sam zavrnil. »Se sem živ,« je rekel Platini.

Ekipe Pacific se poslavlja od formule ena

LONDON (STA/Hina/Reuter) - Moštvo Pacific Grand Prix je sporočilo, da zaradi finančnih težav zapusca formulo ena. Uprava je odločitev sprejela na sestanku v svojem stabu v Thetfordu, generalni menedžer mostva Keith Wiggins pa je dejal, da je vzdrževanje in opremljanje bolidov postalo preveliko breme, zato je odhod iz formule ena edina rešitev. S tem je Pacific prenehal obstajati. Ekipe je za seboj potegnili tudi Lotus, ki ga je prevzela lani, po njegovem finančnem razpadu. V prihodnjem letu bo v svetovnem prvenstvu formule ena torej sodelovalo le 11 ekip z 22 vozili.

Philadelphia zmagala še osmič zapored

NEW YORK (STA/AP) - Philadelphia je v severnoameriški poklicni hokejski ligi NHL zmagala še osmič zapored in je z 38 točkami najuspešnejše moštvo lige. Tokrat je klonil Boston z 1:6. Po dva gola in eno podajo sta imela Mikael Reneberg in John LeClair, vratar Ron Hextall pa je doslej prejel povprečno le po 1.62 gola na tekmo, kar je najboljši dosežek lige.

Izidi nedeljskih tekem: Philadelphia - Boston 6:1, Pittsburgh - Tampa Bay 5:4, Winnipeg - Calgary 5:2, Dallas - Colorado 7:6.

Le dva teniška igralca z ničlo

LJUBLJANA (STA/APA) - Izmed šestnajstih teniških igralcev, ki se bodo pomerili na Grand Slam pokalu v Münchnu, sta na starih letosnjih turnirjih (Melbourne, Pariz, Wimbledon in New York) ostala brez turnirskih točk le dva: Avstrijec Thomas Muster se je odpovedal nastopu v Wimbledonu, Spanec Sergi Bruguera pa je ostal brez točk na dveh turnirjih (Melbourne, Wimbledon). Finalni turnir starih najprestižnejših tekmovalnih Mednarodne teniske zveze se bo v bavarski prestolnici pričel v danes ob 13. uri s partijo Thomas Muster - Byron Black. Pot šestnajstih udeležencev Grand Slam pokala v Münchnu: 1. Sampras (450 točk - Melbourne, 2 - Pariz, 600 - Wimbledon, 600 - New York) skupaj 1652, 2. Chang (300, 450, 20, 150) 920, 3. Becker (2, 40, 450, 300) 792, 4. Muster (40, 600, 0, 75) 715, 5. Kafelnikov (150, 300, 150, 40) 640, 6. Krickstein (300, 2, 75, 20) 397, 7. Eltingh (150, 40, 150, 20) 360, 8. Bruguera (0, 300, 0, 20) 320, 9. Ivanisevič (2, 2, 300, 2) 306, 10. Korda (40, 2, 75, 150) 267, 11. Martin (75, 40, 75, 75), Medvedjev (150, 75, 20, 20) in P. McEnroe (75, 20, 20, 150) po 265, 14. Furlan (40, 150, 2, 40) 232, 15. B. Black (2, 20, 20, 150) in Pioline (2, 20, 150, 20) po 192.

NOVICE

Fascetti novi Barijev trener

BARI - Eugenio Fascetti je novi trener nogometnega prvoligaša Barija. Fascetti je zamenjal Beppeja Materazzija, ki je odstopil v nedeljo po vnovičnem, že petem zaporednem porazu, doma proti Sampdorii. Novega trenerja naj bi predstavili ekipi že danes in že v nedeljo bo vodil mostvo v Cremoni. Fascetti ima že bogate izkušnje v A ligi, ta čas pa je bil televizijski komentator. Bari bo z novim trenerjem sklenil enoletno pogodbo.

Fonseca: »Francescoli, vmi se v reprezentanco«

RIM - Srednji napadlaec Rome Daniel Fonseca bo v imenu vseh urugvajskih reprezentantov zaprosil Enza Francescolija, naj se vrne v državno reprezentanco. Francescoli, ki ta čas igra pri River Plateju iz Buenos Airesa, je namreč izjavil, da ne želi igrati več z reprezentanco. To odločitev je sprejel letos poleti po zmagoviti finalni tekmi ameriškega pokala proti Braziliji in jo utemeljil z dejstvom, da bi tako dal možnost novim igralcem, da se izkažejo.

Spored povratnega dela italijanskega pokala

MILAN - Italijanska nogometna zveza je včeraj objavila spored povratnih četrtfinalnih tekem italijanskega pokala. Torek, 12.12. ob 20.45 (neposredni televizijski prenos): Lazio - Inter; sredo, 13.12. ob 20.30: Milan - Bologna in Palermo - Fiorentina; četrtek, 14.12. ob 20.45 (neposredni TV prenos): Atalanta - Cagliari.

Colageju »zlati sv. Silvester«

SAN PROSPERO (MODENA) - Stefano Colagé je dobil letošnjo nagrado »zlati sv. Silvester«, ki jo prejmejo italijanski kolesarji, ki so se najbolje izkazali med sezono. Nagrado podeljuje skupina sportnih časnikarjev Emilie-Romagne.

ODBOJKA / NARAŠČAJNICE

Pred derbijem lahka zmaga Val Doma in poraz sočanka

Pred jutrišnjim derbijem v Standrežu (ob 18. uri) sta edina nasa predstavnikva v odbojškarskem prvenstvu naraščajnic konec prejšnjega tedna odigrala srečanje 5. kola.

Val Dom - Lib. Capriva 3:0 (15:4, 15:10, 15:11)

VAL DOM: Brisco, Bressani, Cumin, Figelj, Klanjšček, Simčič, Sosol, Ursič, Visintin, Marvin.

Kljub zmagi igralk Val Doma tokrat niso zadovoljile, saj so zaigrale premalo odločno. Libertas Capriva je bil skromen nasprotnik, brez prave igre, vse svoje točke pa je dosegel na servisu ali po napakah nasih odbojkaric. Razumljivo je, da je bilo občutiti odsotnost nekaterih

ključnih igralk, vendar pa to ne more v celoti opravičiti povprečnega nastopa, saj bi ekipa tudi v okrnjeni zasedbi zmogla pokazati dosti boljše igre. Pohvalo pa si za dobre podaje zasluži Neska Figelj.

Villesse - Soča 3:0 (15:4, 15:5, 15:4)

SOCJA: Vizintin, Del Fabbro, Plesnicar, Toros, Kustrin, Devetak, Tuniz, Cernic.

Villesse je bil za mlade socanke pretrd oreh. Gostiteljice so bile starejše, višje in bolj izkušene, pokazale pa so že dokaj izpolnjeno igro z napadi preko centra, ki jih Soča ni mogla zaustaviti. Vsekakor je bilo tudi to srečanje za naše igralk dobre sola. Krstni nastop v ekipi je opravila Kristina Kustrin.

ODBOJKA / MLADINCI NA TRŽAŠKEM

Zmaga pred odločilno tekmo

Koimpex nadigral Virtus, čaka pa na Volley 80 - NPT derbi dečkov

Koimpex - Virtus 3:0 (15:1, 15:11, 15:6)

KOIMPEX: Furlanec 5+1, Sustersic 3+1, Drasic 6+2, Cuk 5+0, Micalessi 7+1, Furlani 0+0, Smotlak 2+0, Mauri 4+1.

Zgrešeni servisi: 2, napake nasprotnika: 13, trajanje setov: 8, 12, 10 minut.

Virtus je bil za združeno ekipo preskromen nasprotnik, čeprav si zasluži pohvalo, ker se je dobro in pogumno branil.

Igralci združene ekipe so pokazali dobro kolektivno igro, a gledano individualno, so nekateri se pod svojim standardom. Tu je razlika med posamezniki prevelika, saj nekateri izstopajo, kot na primer Micalessi, ki je že od vsega začetka najboljši pri serviranju (tokrat šest asov).

Koimpex se bo v zadnji tkemi prve dela pomeril z direktnim tekmečem za 1. mesto, Volleyem 80. Priprave za to srečanje morajo biti resne. Lahkomiselnost je lahko usodna. Trener Drasic je svoje sposobnosti že dokazal, sedaj pa so na vrsti fantje. (Marij)

Körting - NPT 1:3 (13:15, 15:13, 6:15,

4:15)

Körting: Krmec, Mikolj, Milic, Pecar, Peterlin, Spetic, Stopar.

V tem kolu sta se srečali ekipi, ki ju sestavljajo izključno dečki in se bosta v taki postavi srečali torej tudi v nižji kategoriji. NPT je zelo perspektivna ekipa z visokimi igralci, ki uveljavljajo svojo moč na mreži, nekoliko slabši pa so v obrambi. Nasa združena ekipa je tokrat nastopila okrnjena, saj je bil iz zdravstvenih razlogov odsoten Patrik Savarin. Igralci Körtinga niso igrali slabo, vendar preveč nihajoče, saj so zelo lepim akcijam sledili odmori, ki jih je nasprotnik seveda izkoristil in si takoj nabral dovolj točk prednosti, ki jih je potem upravlja do konca. (Inka)

Ostala izida 6. kola: Volley 80 - Prevenire 3:0, Volley club - Pallavolo Trieste 1:3.

Vrstni red: Koimpex in Volley 80 12, Pallavolo Trieste 8, Volley club 6, Nuova Pallavolo 4, Virtus in Körting 2, Prevenire 0.

Prihodnje kolo: Prevenire - Körting, Volley 80 - Koimpex.

KOŠARKA / NAŠE EKIPE V MLADINSKIH PRVENSTVIH

Prva zmaga Kontovelovih kadetov, med naraščajniki obe naši moštvi praznih rok Borovci A ekipe dobili društveni derbi

Jadranovi kadeti nudili Don Boscu močan odpor (Peter Senizza kar 37 točk)
Kontovelovi dečki visoko zmagali v gosteh proti Libertasu (Doglia 24 točk)

KADETI
Kontovel - Barcolana 81:61 (40:29)

KONTOVEL: Bukavec 15, R. Paoletić 26, Fonda 2, Brundula 4, Baldi 3, Stoka 5, D. Paoletić 5, Puntar 1, Kocjancić, Laković 20, trener Briscik.

SON: 24.

Kontovelci so v 6. kolu končno osvojili svojo prvo zmago, to na račun skromne Barcolane. Nasi košarkarji so začeli dokaj spodbudno in povedli za 10 točk, razliko bi lahko povečali, toda gostje so ubrali consko obrambo, proti kateri so imeli Kontovelci precejšnje težave. V začetku drugega polčasa so nasi igralci z boljšo obrambo in z učinkovitimi protinapadi povečali vodstvo na 15 točk. Gostje so proti koncu tekme skušali preseñetiti Kontovelce, namera pa jim ni uspela in domačini so zasluženost slavili prvo zmago. Za prvi prvenstveni točki si zaslužijo vsi Kontovelci pohvalo. (R.P.)

Jadran - Don Bosco A 98:111 (40:48)

JADRAN: Hrovatin 10, Senizza 37, Slavec 27, Bogatec, Gustin 6, Mura, Petaros 8, Stefancić, Sosić, Valente 12, trener Cehovin.

TRI TOČKE: Hrovatin 2, Slavec 1.

Med ekipama, ki se borita za visoke uvrstitve, je bila tekma po pričakovanju dokaj izenačena, čeprav so gostje že v prvem polčasu »rahlo« vodili. V drugem polčasu se je nadaljeval izenačen boj, jadrancovi so tri minute pred koncem imeli možnost, da povedejo. Žal pa priložnosti ni so izkoristili in tako tekmo tudi izgubili. (M. Gustin)

NARASČAJNIKI
Bor Ediauto - Brescialat Gorica 55:96 (27:48)

BOR: Kafol (0:4), Zobec 2 (0:2), Tolentino 3 (1:2), Smilović 4 (2:4), Gaburro 11 (3:4), Stokelj 5 (1:2),

Santi 10 (4:8), Bosari 4 (0:5), Betiolo, Krčalić 5 (1:2), Lovriha 9 (1:2), Romano 2 (0:1); trener Krečić. Prosti meti 13: 36, SON: 19.

V 5. kolu so borovci morali priznati premoč goriskega Brescialat. Gostje so od prve do zadnje minute zanesljivo vodili. Njihova premoč pa je bila predvsem fizična. Nasi so tokrat odpovedali tako v napadu kot v obrambi, kar jih je proti tako solidni peterki drago stalo. Borovci v prihodnjem kolu čaka derbi s Kontovelom. (Niko)

Libertas A - Kontovel 85:58 (44:27)

KONTOVEL: Paoletić 16, Sustersic 8, Doglia 7, Rebula 9, Semec, Zagar, Kocjancić 5, Bogatec 2, Gregori 11, trener Meden.

SON: 16. TRI TOČKE:

Doglia 1, Paoletić 1.

Proti eni izmed najboljših ekip prvenstva so Kontovelci po pričakovanju izgubili. Gostitelji so takoj povedli s 15 točkami prednosti, nasi predstavniki pa niso igrali najbolje in tako sklenili polčas s 17 točkami zaostanka. V začetku drugega polčasa so domačini igrali s svojo najboljšo postavo in povedli kar s 30 točkami razlike. Ko pa je Libertas igral z »drugo peterko«, je našim uspelo ublaziti rezultat. (R.P.)

DEČKI

Bor Ediauto - Bor Auto-carrozeria Krmec 113:28 (63:12)

BOR A: Kafol 11 (1:3), Tolentino 15 (1:3), Gaburro 11 (1:1), Stokelj 18 (0:1), Kosuta 9 (1:2), Krmec 18 (2:6), Lombardo

17 (1:3), Betiolo, Lovriha 7 (1:2), Romano 7 (1:4); trener Krečić.

PM 9:25, SON: 15.

BOR B: Mircetta, Pison (0:4), Kodric 9 (3:10), Milosević 4, Viler, Premru 11 (1:2), Družina, Verri, Krizmancić 4, Sumerga; trener Canciani.

PM 4:16, SON: 18.

Društveni derbi je pripadel Boru A. Tekma je bila že od vsega začetka enosmerna, saj je bila fizična premoč Krečičevih fantov velika. Naj omenimo pa, da skoraj vsi Cancianijevi varovanci, z izjemo Kodrica, Pisona in Verrija, pripadajo letniku 1983, medtem ko sestavljajo Krečičevo ekipo igralci letnika 82. Med posamezniki bi omenili Lombarda in Premruja. (Niko Stokelj)

Libertas - Kontovel 78:98 (43:47)

KONTOVEL: Rogelja, Sustersic 13, Doglia 24, Nabergoj 2, Rebula 15, Semec 12, Zagar 2, Kocjancić 8, Bogatec 2, Gregori 20, Hrovatin, trener Meden.

PON: Kocjancić. TRI TOČKE: Dolgia 1.

Kontovelci so zasluženost premagali skromnega nasprotnika, čeprav so imeli velike težave zaradi premajhnega igrišča v »balonu« pri Libertasu. Naposled so, po zaslugi Vasilija Kocjancića, vsilili gostitelju ostrejši tempo igre, prislužili so si 13 točk prednosti in tudi zasluženost zmagali. Od posameznikov bi omenili najboljšega strelca Denisa Doglia, krstni nastop Jurija Rogelje in Tomaza Nabergoja, ki se je vpisal med strelce.

ODBOJKA / MLADINKE NA TRŽAŠKEM

V prvi tekmi za vrh Bor Friulexport nadigral Nuovo Pallavolo

Koimpexu društveni derbi - Deklice: Kontovelke ugnale Sloga B

MLADINKE
Bor Friulexport - Nuova Pallavolo Trieste 3:0 (15:11, 15:7, 15:6)

Bor Friulexport: Gruden, Zadnik, Bogatec, Flego, Macho, Rogelja, Sadlowski, Faimann, J. in Z. Milicević, Sternad, Virgiglio.

Borove mladinke so odlično prestale prvo težko preizkušnjo, saj so popolnoma nadigrale vrstnice NPT in tako se naprej ostale na vrhu lestvice brez izgubljenega niza. Pričakovale so težek boj z negotovim izidom, vendar pa so igrale tako dobro, da njihova zmaga ni bila nikdar sporna. Stalno so imele vaje igre v rokah in so naredile zelo malo napak. V prvem setu so borovke takoj pričele zelo zbrano. Z lahkoto so osvajale menjavo žoge, zelo prodoren napad pa jim je dovolil, da so povedle z 8:4, 14:9, NPT je dosegel se dve točki, več pa proti razpoloženim borovkam ni zmogel.

Slika se v drugem setu ni spremenila. Borovkam je slo resnično vse od rok, pri gostjah je začel pesati tudi sprejem, naše igralk so vodile 7:1, NPT se je približal na 9:6, borovke so spet pritiskale na plin in set osvojile. Se najbolj gladek pa je bil uspeh v zadnjem nizu, ki je trajal le 12 minut. Tokrat gre pohvaliti celotno ekipo, prav vse igralk pa so zaslužne za pomembno zmago. (Dejan)

Sloga B - Koimpex 0:3 (4:15, 9:15, 1:15)

SLOGA B: Canziani, Cauter, Di Guida, Kette, Krizman, Milic, Sosić, Strajn, Zagar.

KOIMPEX: Babudri, Blazina, Furlan, Grgić, Kalc, Kocjancić, Kufersin, Mauro, Molassi. Sosić.

V tem kolu je bil na spo-

redu »domaći« derbi med prvo in drugo Slogino sesterko. Zmaga je seveda pripadla starejšemu in izkušenejšemu Koimpexu, ki pa svojim mlajšim klubskim tovarisicam ni prav ničesar podaril. Te so tekmo začele z velikim spoštovanjem Koimpexovih igralk, v drugem setu pa so zaigrale veliko bolj sproščeno in se do izida 7:7 tudi enakovredno kosale z nasprotnicami. Ko pa je Koimpex poprijel in odločneje pritisnil na plin je bilo tekme konec. (INKA)

Volley 93 - Breg 0:3

BREG: Pettrosso, I. in J. Sancin, Rodella, Družina, Tercon, Carboni.

Trzaccanke so bile za Breg premočne nasprotnice. Se najboljše so se naše igralk odrezale v prvem setu, ko so skorajk v celoti nadoknadile zaostanek 8:0, od rezultata 9:11 pa je bil Volley 93 spet v premoci.

Ostali izid 6. kola: S. Andrea - Sgt 3:1. **Vrstni red:** Bor Friulexport in Koimpex 12, Nuova Pallavolo 8, S. Andrea in Volley 93 6, Sloga B 4, Sgt in Breg 0. **Prihodnje kolo:** Breg - Sgt, Koimpex - Bor Friulexport, Sloga B - S. Andrea.

DEKLICE
Skupina A
NPT - Koimpex 0:3 (3:15, 0:15, 4:15)

Koimpex: Canziani, Cauter, Di Guida, Gregori, Kette, Kovacić, Krizman, Milic, Sosić, Strajn, Zagar.

V tem kolu je Koimpex opravil povsem formalni nastop, saj mu trzaska ekipa nikakor ni bila dorasla. Na igraču so se zvrstile v različnih postavah čisto vse igralk, ne da bi se ucin kakorkoli spremenil. NPT sestavljajo v bistvu začetnice, ki so jih naše igralk spravljalje v težavo

Trener Brežanek Čač med time outom

že s tem, da so poslale zogo čez mrežo. (Inka)

Breg - Ricreatori 0:3 (11:15, 9:15, 3:15)

BREG: J. in I. Sancin, Carboni, Rodella, Tercon, Bet, orlando, Cossutta, Kalc, Slavec, Zeriali, Mingot, Gregori.

Brezanke bi lahko osvojile vsaj prvi set. Zacele so zbrano in povedle s 7:2, žal pa je v ključnih trenutkih odpovedal sprejem servisa. V drugem setu je Ricreatori povedel kar z 11:2. Tedaj so Brezanke reagirale, a je bilo žal prepozno. V tretjem setu so dekoncentrirane Brezanke povsem podlegle nasprotnikovemu servisu. (Noemi Bet)

Ostali izid 3. kola: Computer Discount - Oma 2:3. **Vrstni red:** Koimpex in Ricreatori 6, Breg, Nuova Pallavolo in Oma 2, Computer Discount S. Andrea 0. **Prihodnje kolo:** Oma - Breg, Koimpex - Computer Discount S. Andrea.

Skupina B
Kontovel - Sloga B 3:0 (15:0, 15:3, 15:4)

KONTOVEL: Stoka, Sossa, Skrk, Obad, Kobau, K. in S. Kante, Ferluga, Businelli, Furlani, Milic, Battigeli.

SLOGA B: A. in J. Ban, Bianchi, Carli, Crissani, Mozina, Pangerc, Sosić, Cvelbar, Zagar, Maurel, Coretti.

Slogine »naraščajnice« so bile proti favoriziranam Kontovelom »deklcam« povsem brez pravega orožja. Gostiteljice so bile v vseh treh setih absolutno v premoci in stanje na igrišče se ni nikoli spremenilo, čeprav je trener Kusar poslal na igrišče vse igralk in preizkusil razne postavbe. Slogasice je treba vsekakor pohvaliti, ker so se kljub očitni razliki v kvaliteti do konca borile za vsako zogo.

Ostala izida 4. kola: Altura - NPT A n.p., Virtus - Sgt 3:0, Bor Friulexport ni igral. **Vrstni red:** Virtus in Kontovel 6, Bor Friulexport 4, Altura, Sloga B, Sgt in Nuova Pallavolo 0. **Prihodnje kolo:** Sloga B - Altura, Bor Friulexport - Virtus, Kontovel je prost.

NOGOMET / NARAŠČAJNIKI IN NAJMLAJŠI

Zarja trdno prva Vodilni ukrotil Gajo

Na Goriškem: Sovodenjci so v obeh kategorijah igrali neodločno z 1:1

Narascajniki
NA TRŽASKEM
Chiarbola - Zarja
Adriampex 0:3 (0:1)

Strelci za Zarja Adriampex: Miliari, Ostrouska, Ota. ZARJA ADRIAMPEX: Damjan Gregori (Babuder), Zornada, Lorenzi (Jan Gregori), Bukavec, Iozza, Miliani, Karis, Manzin, Semec (Krizmancic), Ota (Sustersic), Ostrouska (Martini). Zarja Adriampex je obdržala vrh lestvice. Nasa ekipa tudi tokrat ni imela prevelikega dela, saj ji nasprotnik ni bil dospel in ni imel niti ene prilike za zadetek. Kljub enosmernosti tekme nasi fantje niso nasuli Trzacanom veliko golov, saj je bilo treba počakati celih petindvajset minut, da je Milianiju uspelo prvič za-tresti mrežo domačih in tudi polčas se je zaključil z minimalno prednostjo. Tudi po odmoru, ko je trener Tul naredil veliko menjav, se igra ni bistveno spremenila. Ostrouska je takoj podvojil, kmalu zatem pa je padel se tretji gol Ote. Spodbudna novica je bila v tem, da je po skoraj dveh mesecih odsotnosti spet igral perspektivni napadalec David Sustersic. (d.gr.)

IZIDI 12. KOLA: Chiarbola - Zarja Adriampex 0:3, Montebello - Opicina 0:0, Muggia A - Portuale 2:1, CGS - Muggia B 0:3, Domio - San Sergio 0:1, Sant'Andrea - Costalunga 4:0, prosta Olimpia. VRSTNI RED: Zarja Adriampex* in Muggia A, Olimpia 23, Sant'Andrea in Opicina* 22, Muggia B 17, Costalunga in San Sergio 12, Montebello in Domio** 10, Portuale 9, CGS 4, Chiarbola 3. *tekma manj, ** tekma več. Po »sumljivem« remiju med Muggio A in Muggio B so poizvedovanja pokazala, da točke, doseženo z drugo ekipi po Muggie ne veljajo. Tako sta recimo Zarja in Sant'Andrea izgubili tri, Muggia A eno, Opicina pa nobene

točke. PRIHODNJE KOLO: Zarja Zarja Adriampex - Montebello.

NA GORIškEM
Isonzo Turjak - Sovodnje 1:1 (1:1)
SOVODNJE: Di. Devetak, Moro, Jarc, Peteani, Gorjan, Jelen, Miklus, Da. Devetak (Piras), Ferletic, Rosanno, Marusic (Cotic).

Sovodenjci so zelo dobro začeli in že v 6. minuti povedli z Matejem Ferleticem, ki je kar s prostim strelom izven kazenskega prostora ukanil domačega vratarja. Nasi nogometaši so imeli nato se nekaj zelo ugodnih priložnosti za zadetek, toda pri zaključevanju na vrata niso bili dovolj prisebni. Proti koncu polčasa pa so gostitelji stanje izenacili. V drugem delu tekme se je med nasimi igralci pojavila utrujenost, tako da so v glavnem imeli pobudo v rokah gostitelji. Tudi Sovodenjci so imeli nekaj priložnosti za gol, tako da je v glavnem neodločen izid pravičen. Glede na večje število priložnosti v začetku tekme, pa bi si naša ekipa verjetno zaslužila kaj več.

Najmlajši
NA TRŽASKEM
Pro Romans - Sovodnje 1:1 (0:0)
Strelec za Sovodnje: Bagon

SOVODNJE: Gergolet, Piras, Cotic, Tomsic R. (Tomsic D.), Figel, Bagon, Tomsic S. (Simsic), Mauri, Todde, Pavsic, Zanier.

Proti enakovredni ekipi so Sovodnje zopet zamudile priložnost za zmago. V prvem polcasu je bila igra počasna. Priložnosti za domačo ekipo ni bilo. Sovodnje so bolj pritiskale in Bagon je z lepim volem premagal domačega vratarja. Pro Romans je izenacil zaradi nepazljivosti sovodenjske obrambe, ki ji ni uspelo pravčasno odbiti zogo iz kazenskega prostora.

Prvenstvo se bo spet nadaljevalo v polovici marca.

Nasa ekipa je letos pokazala znaten napredek, saj je bila lani v tem času na predzadnjem mestu. Pohvalo si zasluži trener Beč in vsi njegovi varovanci ter društvo. (Pavsic Aljosa)

NA TRŽASKEM
Olimpia - Gaja 3:0 (1:0)
GAJA: Hrovatin, Martini (Guštin), Longo, Berce, Skabar, Batic, Strajn (Sulli), Cernjava, Primosi, Giral, Kapun.

Združena ekipa Gaje je morala priznati premoč prvovrščene Olimpie. To je letošnji drugi poraz nasih fantov in tokrat najhujši. Začetek tekme ni kazal na zalogen razplet. Gajevci so celo zagospodarili na igrišču in imeli kar tri ugodne priložnosti za gol. Lep strel Cernjave je vratar s težavo odbil v kot, nato je Giral sam pred vrati streljal presibko, zadetek pa je zgrešil se Berce. Kar ni uspelo našim je proti koncu polčasa žal uspelo domačim po zmedbi v Gajinem kazenskem prostoru. Drugi polčas je bil popolnoma v rokah Olimpie. Drugi gol po hitri akciji je popolnoma potrl nase, tretji pa je padel po prostem strelu, ko so gajevci sele postavljali zivi zid.

Kljub visokemu porazu, so nasi fantje zlasti v prvem polcasu zapustili dober vtis, v nadaljevanju pa se je poznala poškodba Berceta, ki je zaigral pod svojimi sposobnostmi in je moral celo zapustiti igrišče. (d.gr.)

IZIDI 11. KOLA: Olimpia - Gaja 3:0, Kras - Domio 1:1, Montebello - Esperia 0:1, Chiarbola - CGS 2:1, Opicina - San Luigi 3:0, Muggia - Costalunga 0:2.

VRSTNI RED: Esperia in Olimpia 30, Opicina 22, Montebello 21, Gaja 17, Costalunga in Chiarbola 14, Domio 11, San Luigi 9, Kras 5, Muggia 2, CGS 1.

PRIHODNJI TEDEEN: Gaja - Muggia (zaostala tekma).

NOGOMET / ZAČETNIKI

Primorje Telital premagalo ekipo San Giovannija

Doberdobska Mladost osvojila točko proti Monfalconeju

NA GORIškEM
Mladost - Monfalcone 2:2 (1:0)

STRELEC ZA MLADOST: Cernic 2.
MLADOST: Francescotto, Galliussi, Lavrencic, Roner, Spacal, Spacapan, T. Devetak, Stepanovic, Cefarin (I. Devetak), Cernic, Simonovic.

Tekma je bila dokaj dopadljiva. Doberdobski so se organizirano branili in bili večkrat zelo nevarni s protinapadi. V enem od teh je Alan Cernic zaslužen popeljal v vodstvo naso ekipo. Takoj v začetku drugega polčasa je Cernic dosegel se drugi zadetek. Gostje pa se niso predali in začeli oblegati kazenski prostor doberdobske ekipe, v kateri se je porajala tudi utrujenost. Mladost je tako poceni dobila dva gola.

Priznati pa je treba, da neodločen rezultat pravilno odraža stanje na igrišču. Naj omenimo tudi, da se pri nasi ekipi opaza počasen, toda stalen napredek iz kola v kolo.

NA TRŽASKEM
Primorje - San Giovanni 3:0 (0:0)

STRELCA ZA PRIMORJE: Pavletic 2, Svara 1.
PRIMORJE: Furlan, Pilat, Ivo Krizmancic, Vito-

Milovic), Svara, Privilegi, David Gregori, Kante (Ales Gregori), Merlak (Stoka), Pavletic.

San Giovanni se je nepricakovano močno upiral nasi ekipi. Gostje so bili, kljub slabšemu položaju na lestvici in mlajšimi igralci, ves prvi polčas enokovredni nasprotnik. Z lahkoto so zaustavljali brezglave posamične prodore domačinov, ki so tokrat očitno pozabili na skupinsko igro. V drugem polcasu je Primorje izkoristilo fizično premoč in si zagotovilo zmago z zadetki Pavletica in Svara. Takega podcenjevanja si nasi nogometaši gotovo v prihodnjih tekmah s Portualejem in San Sergiom ne smejo dovoliti.

IZIDI 9. KOLA: Muggia - Domio 2:0, Ponziana A - San Sergio 4:2, Primorje Telital - San Giovanni 3:0, Sant'Andrea - San Luigi A 1:5, Fani Olimpia - Costalunga 1:0, prost Portuale.

VRSTNI RED: Primorje Telital* 18, San Luigi A 16, Fani Olimpia 14, San Sergio 11, Portuale* 10, Costalunga** 9, Sant'Andrea in Ponziana A 8, Domio in Muggia** 5, San Giovanni 4. *tekma manj, ** tekma več.

PRIHODNJE KOLO: San Sergio - Primorje Telital.

V tržaški izbrani vrsti tudi Kariš in Lorenzi

Novembra je tržaška izbrana vrsta narascajnikov odigrala običajni deželni turnir proti reprezentancam ostalih običajnih odborov. Za tržaško vrsto sta igrala tudi igralca združene ekipe Zarje Marko Karis in Giorgio Lorenzi, zlasti slednji pa je selektorju Virgiliju Palotti zapustil zelo dober vtis. Trzacani so prvi dve tekmi izgubili proti Cervignanu (1:0) in Gorici (3:0), v tretji tekmi pa so po 11-metrovkah s 6:5 (2:2) premagali kotirano videmsko mostvo. Priznanje je tem večje, če upoštevamo dejstvo, da so za reprezentanco prisli v postev tudi člani ekip, ki nastopajo v dežel-nem prvenstvu. Naj se omenimo, da sta se izbirnih treningov za gorisko selekcijo udeležila tudi igralca Sovodenj Manuel Devetak in Marko Florenin. (dk)

NAMIZNI TENIS / TERNI

Krasovke so na kvalifikacijah za DP zbrale več po- membnih točk

Prihodnji nastop bo v Parmu

Drugega vsedravnega namiznoteniskega turnirja za mladinske kategorije v Terniju se je udeležilo ogromno število kandidatov za nastop na državno prvenstvo. Ker je bil turnir enotna preizkušnja za vso Italijo, je bilo pričakovati takšno udeležbo, se zlasti, ker so se uvrstitve točkovale dvojno. Krasove igralke so v tej ostri konkurenci dosegle nekaj pomembnih kvalifikacijskih točk.

Od nasih narascajnic sta se najdlje prebili Dasa Bresciani, ki je dosegla 5. mesto in Kristina Stubelj 8. Med prvo šestajsterico sta prisli Nina in Martina Milic, Barbara Santini in Jasmin Kralj. V finalnem delu na direktno izločanje so se za napredovanje v četrtino finala srečale v klubskem derbiju Martina Milic s Stubljevo in Jasmin Kralj z Bresciani-jevo. Z nekaj več sreče bi vsaj tri Krasove narascajnice lahko posle v polfinalno tekmovalje. Odločilna srečanja za ta korak so se odvijala med Dašo Bresciani in kasneje zmagovalko Caterini Parisi (od katere je bila Bresciani-jeva tehnično boljša, zmagovalko je reševala takoimenovana trava na backhendu), dalje med Nino Milic in Araldijevo ter med Stubljevo in polfinalistko Gornati. Pred tem so se krasovke izkazale v predkvalifikacijskih skupinah, kjer so bile zmagovalko Bresciani-jeva, Martina Milic, Nina Milic in Santini-jeva. Kot drugovrščene v predkvalifikacijski skupini sta prisli Kraljeva, ki je le

proti Araldijevo izgubila na 19 tretji set in Stubljeva proti reprezentantki Zancanerjevi (16, -16, -18). Med narascajnicami je nastopila tudi po starosti deklica Natasa Doglia, ki pa je za povrh imela se težko skupino (Parisi, Gornati, Mattioli), tako da ni napredovala iz skupine kot ostale narascajnice.

V svoji starostni kategoriji med deklicami pa se je Natasa Doglia obnesla bolje. Z 2:0 je premagala nasprotnico Perna in Belucci v skupini, z 1:2 pa je izgubila z Rinaldijevo. V nadaljevanju se je potem srečala s Piemontcanko Culazzovo, s katero je izgubila v tretjem setu. Čeprav se v kategoriji najmlajših se je Sara Sardo dobro odrezala tudi med deklicami, kjer je bila druga v skupini in je potem izgubila s Tarallo (številka 6 med deklicami).

V kategoriji najmlajših deklic je Sara Sardo osvojila nekaj kvalifikacijskih točk za osvojitvijo 5. do 8. mesta. Sardoceva, ki nosi v tej kategoriji jakostno številko 4, je v predkvalifikacijski skupini preigrala vse tri nasprotnice. V finalnem delu pa je bila boljša od Sanderove, nadaljnjo pot v polfinale pa ji je preprečila igralka iz Kampanje Cattaneo. Tovrstna kvalifikacijska turnirja bosta se dva. K osvojenim točkam iz predhodnega prvega turnirja bodo Krasove igralke pristele se uspehe v Terniju. Naslednji turnir bo blizu, saj v Terniju ni nastopal v kategoriji mladincev. (J.J.)

NOGOMET / DEŽELNO IN POKRAJINSKO MLADINSKO PRVENSTVO

Juventina v velikem slogu tudi v Gradišću

Kriška Vesna se je enakovredno borila z Muggio - Primorje v drugem polcasu povsem popustilo

DEŽELNO PRVENSTVO

Itala San Marco - Juventina 0:4 (0:2)

STRELCI: Gambino v 20. in 40. min., Macuzzi v 55. min., Gallo v 65. min.

JUVENTINA: Pavio, G. Trampus, Screm (Pibiri), Milotti (Pahor), D. Trampus, Padovani, Frutti, Gallo (Franchi), Macuzzi, Ballaben, Gambino.

Po lepem uspehu proti Ponziani so standreski nogometaši tudi v tem kolu v gosteh igrali zelo dobro in tudi povsem zaslužen v Gradišču premagali domačo Italo, ki je na sredini lestvice. Juventina je začela takoj poletavno in si ustvarila nekaj priložnosti za zadetek. Povedla pa je v 20. minuti z Gambinom, ki je z glavo poslal usnje v mrežo po Macuzzijevi asistenci. Po povsem enaki akciji je padel tudi drugi Juventinin zadetek. Tudi v drugem polcasu se je nadaljevala premoč nasih nogometašev, ki so že v 10. min. dosegli tretji zadetek

z Macuzzijem. Tokrat mu je za asistenco poskrbel Gambino. Deset minut kasneje je Gallo dal se četrti gol, s tem da je preigral tri branilce in nato se vratarja. S tem je bilo tudi tekme dejansko konec.

Domačini so sicer imeli nekaj priložnosti, da zmanjšajo zaostanek in so zadeli tudi vratnico, več pa niso zmogli.

IZIDI 12. KOLA: Staranzano - Ronchi 0:2, Gradese - Cormonese 0:0, Itala San Marco - Juventina 0:4, Mossa - Aquileia 0:3, Ponziana - Sangiorgina 0:0, Pro Gorizia - San Canzian 6:1, San Luigi - San Sergio 1:4. VRSTNI RED: San Sergio 29, Pro Gorizia 28, Ronchi in Ponziana 27, Juventina 22, San Canzian 18, San Luigi 17, Sangiorgina 14, Itala San Marco 13, Cormonese 12, Staranzano 11, Aquileia 8, Gradese 6, Mossa 5. PRIHODNJE KOLO: Juventina - Mossa.

POKRAJINSKO PRVENSTVO
NA GORIškEM
Sovodnje - Torreanese 0:0

SOVODNJE: Tommasi, Petejan, Fajt, Pisk, Gomišček, Gorjan, Ozbol (Zanfagnin), Devetak, Tomsic, Peric, Figelj.

Tekma se je v glavnem odvijala na sredini igrišča in obe ekipi sta imeli zelo malo priložnosti za zadetek, tako da je neodločen izid povsem pravično plačilo za to, kar sta mostvi pokazali na igrišču.

Vsekakor je treba pohvaliti vso sovodenjsko ekipo za zvrhano metro poizrtvovalnosti, ki so jo igralci pokazali skozi vso tekmo.

NA TRŽASKEM
Vesna - Muggia 1:3 (1:2)
STRELEC ZA VESNO: Bulli.
VESNA: Gruden, Beno, Schiavon, Tonicich, Vascotto, Morassut, Steffé, Bulli, Perini, Galvina, Polli (od 75. min. Cividin).

Krski nogometaši so začeli proti zelo močnemu nasprotniku izredno dobro in že v 4. minuti povedli z Bullijem. V nasprotnikovem kazenskem prostoru se je ustvarila gneča, v kateri je bil najpri-

sebnejši Fabio Bulli, ki je tudi povedel Vesno v vodstvo. Gostje se niso dali in v 20. minuti stanje izenacili po napaki obrambe naše ekipe. Muggia je se naprej vztrajala z napadi in v 33. minuti dosegla drugi zadetek.

Miljski nogometaši so imeli v drugem polcasu terensko premoč, toda tudi gostitelji so imeli nekaj priložnosti za zadetek.

Z igro kriške ekipe smo lahko zadovoljni, posebno pohvalo pa si zasluži vratar Erik Gruden.

Domio - Primorje 7:2 (2:2)
STRELCA ZA PRIMORJE: Kuk v 7. min., Franzot v 10. min.

PRIMORJE: Husu, Fattorella, Lovrecic (Murri), Braini, Luxa, Zangari, Ban, Kuk, Ostrouska, Franzot, Turk.

Tekma se ni začela najbolje za nase predstavnike, ki so prejeli prvi zadetek že po 3 minutah, in to po napaki proeske obrambe. Nasa ekipa je izenacila stiri minute pozneje s prostim strelom Ivana Kuka.

Primorje (na sliki) pa je nato nepricakovano povedlo z Andreo Franzotom, ki je dal prvi zadetek, odkar igra pri proeski ekipi. Domačini so reagirali in stalno napadali, dokler niso izenacili z avtogolom, ki ga je »zakrivil« Braini.

Domačini so v drugem polcasu povedli že v 1. minuti, in to po očitnem »off-sideju«, ki ga je sodnik spregledal. Primorje ni reagiralo in dobilo se četrti zadetek. Pri tem rezultatu je bilo tudi tekme konec. Gostitelji so se nato razigrali in dosegli se tri zadetke. Gostje pa, razen strela Luxe, niso imeli drugih priložnosti za zadetek. Pri Primorju je manjkala Ferfolja, po dve mesecih

odsotnosti pa se je spet vrnil na igrišče Lavrencic in s proesko ekipo je zaigral tudi Zangari, ki je sklel vojsko suknjo. (Gorazd)

IZIDI 10. KOLA: Sistiana - Olimpia 0:1, Montebello - Costalunga 3:5, Vesna - Muggia 1:3, Zaulle - Opicina 0:6, Edile Adriatica - Chiarbola 3:3, Domio - Primorje 7:2, Sant'Andrea - Portuale 4:1. VRSTNI RED: Domio 25, Muggia 22, Opicina 21, Sant'Andrea 19, Costalunga 17, Edile Adriatica 16, Olimpia 15, Portuale 12, Zaulle 11, Sistiana 9, Chiarbola 7, Vesna in Primorje 6, Montebello 4.

PRIHODNJE KOLO: Primorje - Sant'Andrea, Costalunga - Vesna.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Na vsak način boste hoteli biti v središču pozornosti. Nikar ne odpravljajte drugih; uporabite svojo vztrajnost in ostanite v središču tudi takrat, ko se bo tam trlo tekmecev, in znaga bo vas.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vaša prilagodljivost bo tako borna, da vas bo motilo prav vse. V kratkovidnem zaletavanju boste hoteli spremeniti okolico, a vam to ne bo slo od rok; se najbolj bi se vam prilegel jok.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V poslovnih podvigih boste zelo uspešni. Polni zanos se boste vrnili v domaći log in se hitro streznili; pričakala vas bo namrec naloga, ki jo ze dolgo prelagate. Tokrat vam bo uspelo!

RAK 22. 6. - 22. 7.: Željni boste občudovanja, zato vas bo vleko med ljudi. Skrbno boste izbirali družbo, samo da bi čim ceneje prišli na svoj račun. Račun bo ogromen, plačali pa ga boste seveda sami.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Polni boste samega sebe, zato vas okolica sploh ne bo zanimala. Nekdo bo pogrešal vašo pozornost in vas poskušal pritegniti. Tvegali boste njegovo prizadetost in vztrajali pri sebi.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Znašli se boste pred veliko odločitvijo o investiciji vaših prihrankov. Ne odklanjajte zunanjih nasvetov, a končna presoja naj pride bo vas; tudi posledice bodo ostale v vaših rokah.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Skušali se boste izogniti obveznostim, ki so se nakopile v službi. To vam bo sicer uspelo, vendar si ne domisljajte, da se boste tako zlahka izognili tudi obveznostim do sebe.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Mucilo vas bo vprašanje, ali naj prihranke vložite ali shranite. Ko boste temeljito pretehtali možnosti, jih boste vložili tja, kamor tudi spadajo.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V odrekanju sicer nikoli niste bili posebno veseli, a tokrat vas bo mikavnost novega doživljanja pritegnila tako močno, da se ne boste ozirali niti na lasten dvom, da delate prav.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Lotevali se boste novih načrtov, čeprav imate v rokah cel kup nedokončanega dela. Priznajte si, da imate le dve roki in eno glavo, nato pa delajte le s pol glave in z eno roko.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: V vase ljubezensko gnezdece bo zavel topel veter. Ker vam bo vroče, boste odločno odvrgli odvečno tkanino. A ne vrzite je predalec, kajti tudi v gnezdecih je vreme včasih prav muhasto.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vase obnašanje bo nadvse skrivnostno. Nekaterim se boste zazdeli celo sumljivi, zato se nikar ne čudite, ko vas bo na vsem lepem legitimiral čuječi policist; nemudoma priznajte nedolžnost.

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Težave, ki jih bosta povzročila Luna in Jupiter, bo kmalu omilil Neptun

Ena od zanimivosti tega tedna je, da bodo vsi planeti bodisi v znamenju Strelca bodisi v znamenju Kozoroga. Izjema bo seveda Luna, ki zamenja znamenje približno vsak drugi dan. Zastopnost ognjenih in zemeljskih kakovosti bo torej krepko dominantna. Vodne kakovosti bo medtem zastopal Saturn v Ribah. Pomanjkanje elementa zraka bo najocitnejše v povezani neodpornosti, pa tudi zmanjšani zmognosti prilagoditve.

Odsotnost zračnih kakovosti nam bo pogosto povzročala neskladja med radikalnimi zamisli na eni in inhibirano sposobnostjo uresničitve na drugi strani. Razkol med njima bo seveda marsikomu povzročal nemir.

Sedmega decembra bo v znamenju Dvojčka nastopila polna Luna, hkrati pa bo prisla v opozicijo z Jupitrom. Težavnost tega planetarnega aspekta bo kot pika na i tegobam, ki jih prinaša pomanjkanje zraka. Deležni bomo občutkov nemoči in nestrpnosti, ki se bodo med seboj prepletali - nemalokrat do pravega besnenja.

Lahko torej pričakujemo zaostritve. Največ jih bo opaziti med mlajšimi Zemljani, ki so za notranja vrvenja tudi sicer bolj dovzetni. Veliko bo sporov med generacijami, saj si bo vsaka prizadevala dokazati svoj prav. Slisati bo psovanje in klevetanje, vendar do hujskih konfliktov v glavnem ne bo prihajalo.

Nastrojenost ozračja bo seveda nudila tudi konstruktivne poti. Posamezniki bodo lahko izkoristili odprtost dialoga za iskren in kritičen obracun z vsiljivimi primerki svoje vrste. Marsikdo bo lahko končno razčistil zadeve, ki ga mučijo.

Zanimiv preobrat se bo na nebu zgodil že nekaj ur za težavnim aspektom polne Lune in Jupitra. Igri se bo namreč pridružil se Neptun, ki bo z Jupitrom prišel v polseksstil. Harmoničnost tega aspekta nam bo odpirala vrata v poduhovljene vode in v nas zopet prebujala čut za sočloveka. Če bomo znali vzgibom ustvarjalnosti priključiti se vztrajnost, se lahko nadejamo vidnega uspeha. Predvsem nam bo slo od rok pisanje. (A. O.)

ANEKDOTA

O francoskem pisatelju Capusu

Francoski novinar in pisatelj Alfred Capus (1858 do 1922) je nekega večera videl v gledališču igralko, ki je bila po njegovem mnenju povsem brez talenta. V četrtem dejanju je vprašal sosede: »Zakaj pustijo to žensko sploh igrati?« »Direktorjeva ljubica je,« mu je pojasnil sosed. »A tako,« je dejal Capus. »Ampak to bi moral jasno razložiti že v prvem dejanju!«

TOR SRE CET PET SOB NED PON

POCUTJE, ZDRAVJE

sprostitev	○	✓	✓	✓	○	○	○
sport	○	○	✗	○	✓	✓	✓
post, dieta	○	○	✓	○	○	✗	✗
težja fizična dela	○	○	✗	✗	○	○	○
izlet	✓	✓	○	○	✓	✓	✓

DRUŽBA, ODNOSI

obisk znancev	○	○	✗	✗	○	○	✓
domaća zabava	○	○	○	✓	✓	✓	○
družinski posvet	○	✓	✓	✓	○	○	○
družabne igre	○	○	○	✓	✓	✓	○
urejanje uradnih zadev	✓	✓	○	○	○	✗	✗

POSEL, DENAR

poslovno srečanje	✓	✓	○	○	✓	✓	○
nalozbe in nakupi	○	✓	✓	✓	○	○	✗
zamenjava službe	○	○	✗	○	○	✗	✗
izposoja denarja	○	✓	✓	✓	○	○	○
igre na srečo	○	✓	○	○	○	○	○

LJUBEZEN, SPOLNOST

osvajanje	○	✓	✓	✓	○	○	○
iskren pogovor	✓	✓	✓	○	○	○	✓
zmenek	○	✓	✓	✓	✓	○	○
ljubljenje	○	✓	✓	✓	○	○	○
prekinitev zveze	○	○	✗	✗	○	○	✓

UMSKE DEJAVNOSTI

branje	○	✓	✓	✓	○	○	✓
učenje, sirjenje obzorja	○	○	✓	✓	✓	○	○
raziskovanje	○	✓	✓	✓	✓	✓	○
umetniško ustvarjanje	✓	✓	✓	○	○	○	○
reševanje težav	○	○	✓	✓	✓	○	○

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✗ neugoden dan

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	STANJE BREZ UPANJA	NAMISLJENI BOLNIK	BESEDA BREZ NAGLASA	SLOVENSKA MINISTRICA KLINAR	JUŽNO- AMERIKAN KUKAVICA	MESTO NA JUGU FINSKE	AVTOR: SIMON BIZJAK	OTROSKO VOZILO	KAMBOSKI GENERAL NOL	GOROVJE V MALI AZIJ	MNOŽI- CENOST	PREBIVALKA CILA	ROKOME- TASICA ČERNE	DENARNA NAKAZNICA	STAR SLOVAN	SKRAJNI KONEC POLOTOKA	VOJAK TEHNIČNE CETE, PODKOPNIK	DELO POD- LOZNIKOV V FEVDALIZMU	VEDA O VERAH	OLIVER CROMWELL
URADNO IME INDUE							SLASCI- CARSKA OBRT													
ODEBELJENI DEL DEBLA NAD PANJEM							CELINEC													
OSEBA, PO KATERI SE KAJ IMENUJE							PAMET RAZUM PLUČA ST. SLOVANOV									DVOJICA TELOVAJNO ORODJE				RAZRA- SCANJE
NEPRIJETEN OBČUTEK Z DRITENJEM					POVRTNINA				AM. SKLAD. (CHARLES) ZGODBA S SLUCICAMI				TEMELJNI GLAS TONSKE LESTVICE		OKRAS OCKA					
ORGAN SLUHA				REKA V LATVIJI, DAUGAVA	VRSTA BEL- JAKOVINE HRV. PEVKA (KSENUJA)								INDUST- RIJSKO MESTO V KATALONIJI							
VRSTA MATEMATIČNE VREDNOSTI							NENADEN DVIG OD TAL	SMUKEC, LOJCEVEC					SL. PEVEC PESTNER				MOZOL- JAVICA	LUDVIG ZAJC JEZERO NA FILIPINIH		
NICK NOLTE			VRESJE, RESA BAJKA					STAROGERM. PISMENKA KANAVTOR SMOLAR					ČLOVEK, KI ZANIKA KRALJ ZIVALI							
ODNA- KNITEV						GLAVNO MESTO EGIPTA						PODOBA, FIGURA TONE ANDERLIC				KREPCILNA PLUČA GOSPOD. ZBORNIKA				
REKA SKOZI PARIZ (ORIG.)						ODPUŠCA- NJE (STAR.)									METAMORFNA KAMNINA PODOBNA GRANITU					
HROSC NA TRTI						PODREDNI VEZNIK, KATERI			TVEGANA NAPOVED						DEL SMU- CARSKO SKAKAL- NICE					

ZALATI.
STAVA.
KI.
TRTAR.
GNAS.
ODPUSTEK.
SEINE.
KAVA.
LIK.
KAIRO.
ODMIK.
NEGATOR.
RUNA.
VRES.
NN.
IZ.
OTO.
TALK.
PONDER.
TARASNA.
ELASTN.
UHO.
DEKOR.
IVES.
POR.
ZONA.
PAR.
INTELEKT.
EPONIM.
KONTINENTALEC.
RITINA.
SLASCICARSTVO.
BHARAT.
Vodovarstvo.
RESTITEV.

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja oddaja Unomattina, vmes(7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Film: La luce nel buio (dram., ZDA '84)
11.15	Aktualna odd.: Verde-mattina, vmes (11.30) dnevnik 1 iz Neaplja
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik, 13.55 rubrika Muoversi, gospodarstvo
14.05	Kviz: Pronto? Sala giochi
14.40	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
15.10	Pronto? Sala giochi, 2.
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: Numero uno
23.15	Dnevnik
23.20	Aktualne teme iz telefonskih klicev - Lasciate un messaggio dopo il BIP
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, nocni pogovori in vremenska napoved
0.30	Videosapere: Maestrissimo, 0.40 Green

RAI 2

7.00	Variete za najmlajše
8.45	Nad.: Paradise Beach
9.40	Aktualne teme: Fuori dai denti (vodi F. Oppini)
9.45	Rubrika o potovanjih
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Aktualni variete: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00	Dnevnik, zdravje, vreme, rubrika o braju knjig
14.15	Aktualno: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.05	L' Italia in diretta - Italija v živo, vmes dnevnik
18.00	Rubrika o potovanjih Sere-no variabile
18.15	Kratke vesti in vreme
18.25	Sportne vesti
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Sport in predstavitev Tg
19.50	Variete: Go-Cart
20.25	Nogomet: Roma-Broendby (pokal UEFA)
21.15	Vecerni dnevnik Tg2
22.30	Aktualno: Mixer mladi
23.30	Dnevnik in vreme
0.10	Iz Parlamenta
0.20	Variete: Ponoci, na trgu Italija (vodi G. Magalli)
0.30	Variete: Tenera è la notte
1.35	Film: il teschio maledetto

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik, vreme
9.15	Film: Arriva fra' Cristoforo (kom., Fr. '51)
10.30	Oddaje Videosapere: Zdravje, Potovanje po Italiji, Zgodovina, itd.
12.00	Dnevnik iz Milana
12.15	Rubrika: Telesogni
13.00	Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	Nan.: I mostri
15.20	Sport: Beli cirkus, plavanje, trofeja Mussi
15.20	Aktualno: Alle cinque della sera - Ob 17. uri
17.55	Dok. Geo: Legenda o posliknih skalah
18.25	Nan.: Blue jeans
19.00	Dnevnik, izdelne vesti
20.00	Producer Club, Blob
20.30	Chi l' ha visto
22.30	Dnevnik, izdelne vesti
22.55	Aktualna tema: Linea 3, 23.50 Pred premiero
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

6.00	Nan.: nevarne zenske
7.00	TV film: La ciociara
7.30	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Indomabili, 9.00 Cuore ferito, 9.50 Testa o croce, 10.00 Felicità, 11.15 Valeria in Massimiliano, 12.30 Zingara, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri, 15.15 La forza dell' amore
16.15	Un volto, due donne
17.10	Aktualno: Perdonami
18.00	Aktualne teme: Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik
20.00	TV film: La ciociara (8.)
20.30	Film: L' oro di MacKen-na (vestern, ZDA '69, i. G. Peck, O. Sharif)
23.00	Film: E dio creò la donna (kom., ZDA '87, r. R. Vadim), 23.30 dnevnik

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG 5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Film: Scelta d' amore (dram., ZDA '91, i. Julia Roberts, C. Scott)
23.00	Vecerni dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nocni dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odprti studio
12.45	Aktualno: Fatti e misfatti
12.50	Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Variete: Generazione X
16.00	Nan.: Quelli della speciale, 17.45 Primi baci
18.30	Odprti studio, vreme
18.45	Sport studio
19.00	Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
20.30	Glasba: L' ombelico del mondo
20.35	Film: Il ritorno di Bigfoot (fant., ZDA '94)
22.30	Film: Predator (srh., ZDA '87, r. J. McTiernan, i. A. Schwarzenegger)
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
0.40	Italija 1 sport
1.50	Nan.: Guerra dei mondi
3.00	Film

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Man from Atlantis, 21.20 Ramble Tumble

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Fiori nella polvere
20.30	Nogomet: Roma-Broendby (pokal UEFA)
22.40	Film: Colors (krim., ZDA '87, i. S. Penn)

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugli) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Risanka: Pikijeve dogodivscine
20.30 TV dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2

OPČINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

09.15	Kriček in pikec, 2. del lutkovne igrice
09.40	Popotovanje po reki Zali, 2. oddaja
10.25	Miklavžev večer, pon.
11.00	Sunset Boulevard, pon.
12.45	Ze veste
13.00	Poročila
13.05	Sedma steza
14.05	Sobotna noč, ponovitev
16.20	Mostovi
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Samo za punce, 8. del kanadske nanizanke
17.35	O. J.: Družinski izlet, film
17.45	O praznikih: sv. Miklavž
18.00	Detektiva, 1. del angleške nanizanke
18.30	Umetnost in civilizacija
18.45	Kolo sreče, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Učitelj, 10. del franc. serije
20.55	Osmi dan
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarise
22.40	Poslovna borza
22.50	Sova
	Ko se srca vnamejo, 8. del ameriške nanizanke
23.15	Nacelnik Scali, 6. del ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

13.00	Videostrani
13.15	Tedenski izbor:
13.15	Ples v dežju, slovenski film
14.55	Malo anglescine, prosim
15.10	Studio City
16.10	Simpsonovi, 9. del ameriške nanizanke
16.30	Sova, ponovitev
	Fina gospa, 5. del angleške nanizanke
17.10	Nacelnik Scali, 5. del ameriške nanizanke
18.00	Regionalni program
18.45	Iz življenja za življenje: Da ne bi bolelo
19.15	Videozon
20.05	Univerzitetni razgledi
20.55	Roka rocka
21.55	Somrak stoletja: Hudodelci, slovenski film
23.30	Svet poroca

KANAL A

09.55	Novice
10.50	A-Shop
12.00	Novice
16.45	Rodeo, ponovitev
17.30	Luč svetlobe, 570. del
18.15	Generacija transformacij II, 35. del
18.45	A - shop
19.00	Pika na A
19.35	Mladinski program
20.00	Hermanova glava, 14. del ameriške nanizanke
20.30	Ukrajina, dokumentarna oddaja
21.00	Ziveti danes, dok. oddaja
21.25	Državnik novega kova, 12. del angl. serije
22.30	Gost pike na A, pon.
23.00	Novice

Koper

16.00	Euronews
16.30	Goli Evrope
17.00	»Il piacere Degli occhi« - tedenska oddaja o filmu
17.30	TV sola
18.00	Slovenski program
	Studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	TV sola
20.00	Euronews
20.30	Slovenski magazin
21.00	Dialogi - vodi Maurizio Bekar
22.00	Vsedanes - TV dnevnik
22.15	Stirje letni casi, dok. serija
23.05	Nocni sodnik, nanizanka

ORF Avstrija 1

06.25	Otroski program
11.30	Manekenka 2, pon. ameriške komedije, 1990
13.00	Otroski program: Družina Nikolaus
13.40	Nekoj je bilo veselje
14.30	Knjiga o dzungli
15.40	Vesoljska ladja Enterprise: Pravica do življenja
16.25	Baywatch: Očetova zapuščina
17.10	Kdo je sef?, Tistih nekaj let
17.35	Zlata dekleta: Mamini sinčki
18.05	Dr. Quinn: Sovraštvo in odpuščanje
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Sport
20.15	Dobrodelna prireditev za sportnike
21.15	Urgenca, 4. del serije: Stete ure
22.05	Oci noči, ameriški erotični triler, 1990
	Režija: Jag Mundhra
	Nikkie Walker se hoče ločiti od ekscentričnega pop pevcu Briana, ker ji je menda dovolj njegovih številnih skokov cez plot...
23.30	Cas v sliki
23.40	SP v rokometu (Z), Avstrija - Slonokosćena obala
00.30	Ciro, 3., zadnji del
01.55	Kdo je sef?, ponovitev
01.30	Schiejok, ponovitev
03.20	Dobrodošli v Avstriji
05.25	Evropske železniške postaje, Budimpesta

ORF Avstrija 2

06.00	Videostrani
07.00	Vreme
09.00	Cas v sliki
09.05	Schiejok
10.05	Gospa Irena Besser, nemška melodrama, 1961
11.30	Bankovec za milijonov funtov, britanska komedija, 1954
13.00	Cas v sliki
13.10	Tema, ponovitev
14.00	Slika Avstrije, ponovitev
14.25	Na lastno odgovornost: Drsalka
15.10	Umor, je napisala: Izdajalec
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	3-D Safari, zivali v Indoneziji v 3-D slikah
21.10	Poročilo
22.00	Cas v sliki
22.30	Na prizorišču, reportaza tedna
23.00	Klepet s Phettbergom ob pozni večerni uri
23.50	Crni človek, francoski dokumentarec

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Blovreme; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute s Simfoniki RTVS; 21.05 Igra; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Koledar kulturnih prireditev; 9.35 Povečki tedna; 11.00 Glasbene novosti; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobnotice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Sport; 18.15 Fiesta latina; 19.30 Štos - Se v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 11.35 Danes smo izbrali; 13.05 Enajsta šola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esej; 17.00 Vokalna glasba; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arje in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.05 Pretok idej; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Delo; 9.00 Servisne informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Potrošniški SOS; 10.45 Tedenski horoskop; 11.15 Aktualnosti: Hladno, toplota, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Aktualna tema; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galietti; 10.35 Souvenir

d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.50 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 19.25 Vreme; 21.30 Avstralska glasba; 22.00 Camelrhythm; 0.00 DJ Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.10 Kviz; 11.20 Vedeževanje v živo; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 19.30 Večni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Joycekova lestvica; 11.00 Kondicija dvojiskega sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novosti) & Napovedi; 15.00 OF, Jocular; 17.00 Kaj pa univerza & Sou Tok; 18.00 Kotek za Impro-Trenotek; 19.00 TB: Brooklyn Funk Essentials; 20.00 Underground International, Hard'n'Heavy; Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zastirna krila; 8.30 Slov. lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Ajša Najša (r. M. peterlin, 15.); 10.30 Intermez; 11.45 Okrogla mlza; 12.40 Ceciljanka '95; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Simf. Pihalni orkester slov. policije; 18.00 Partizanski miting št. 2: Hej, tovariši! (A. Rustja); 18.50 Soft music; Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Športni komentar; 18.30 Oroski vrtiljak; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin.

VREMENSKA SLIKA

Nad severno Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad Sredozemljem pa ciklonsko območje. Z vzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje vlažen in postopno hladnejši zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.28 in zšlo ob 16.17. Dan bo dolg 8 ur in 49 minut. Luna bo vzšla ob 15.35 in zšla ob 05.37.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	4. 12	3. 12
	povprečna 6.00-7.00	24-urna max. urna
Ljubljana Figovec	69	47 114
Celje	34	44 109
Maribor	63	-
Trbovlje	43	80 115
Veliki vrh	156	-

Mejna imisijska vrednost: 350 mikrogramov/m³
Kritična imisijska vrednost: 700 mikrogramov/m³

BIOPROGNOZA

V območju visokega zračnega pritiska priteka k nam z vzhodnimi vetrovi hladen in vlažen zrak. Večjih težav s pocutjem ne bo, le ljudje, občutljivi na dogajanja v hladnem zraku, imajo lahko manjše individualno izražene težave. Spanec bo globok in sproščujoč.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.51 najnižje -15 cm, ob 7.51 najvišje 48 cm, ob 14.48 najnižje -58 cm, ob 21.19 najvišje 27 cm.
Jutri: ob 2.26 najnižje -14 cm, ob 8.20 najvišje 48 cm, ob 15.17 najnižje -61 cm, ob 21.53 najvišje 29 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	-1
1000 m	-4
1500 m	-8
2000 m	-11
2500 m	-14
2864 m	-16

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: NE 12 do 24 vozlov
popoldne: NE 10 do 22 vozlov

VOX POPULI

Grudna mraz in sneg, zita dosti prinese.
Nic lažjega kot lagati in nič težjega kot dobro lagati.

DANES

Slovenija: Oblačno bo. Predvsem v južni in vzhodni Sloveniji bo še rahlo snežilo. Na Primorskem bo pihala burja. Najvišje temperature bodo od -2 do 1° C.
Sosednje pokrajine: Prevladovalo bo oblačno vreme. Predvsem v krajih vzhodno od nas bo občasno snežilo. Ob Jadranu bo pihala burja.

JUTRI

V Sloveniji: Oblačno bo in hladno z burjo na Primorskem. Ponekod bo se rahlo snežilo.
Obeti: V četrtak se bo nadaljevalo zimsko vreme.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Pred 20 leti mu je ubil prijatelja

CAIRNS (AVSTRALIJA) - Terry Randwick z nagačenim petmetrskim krokodilom (na sliki), ki je pred dvajsetimi leti ubil njegovega prijatelja Petra Raimersa. Nagačeni

plazilec ima mesto v dnevni sobi, zato se marsikdo upravičeno sprašuje, kako Terry lahko živi ob lovski trofeji, ki ga spominja na tragično prijateljevo smrt. (Telefoto AP)

Gasilci - da ali ne

SYDNEY - V nedeljo so se Novozelandci prvič odločili na referendumu. Z večino glasov so zavrnil predlog o znižanju števila gasilcev. Vlada konservativnega premiera Jima Bolgerja je sporočila, da bo skušala po tej referendumski izkušnji poiskati nove in manj drage oblike glasovanja ter omejiti to obliko neposredne demokracije, saj bi naslednjic morali glasovati o reji kokoši in predvolilnih obljubah politikov.

Sanjski zadetek v Franciji

PARIZ - Bančni uradnik Bruno Calonne iz severnofrancoskega Hazebrouca je na loteriji zadel kar 68.750.000 frankov. To je doslej največji zadetek v Franciji. Bančniku se je »nalozba« borih 32 frankov bogato obrestovala.

S pivom proti mejam

MOSKVA - Pod geslom »pivo odpravlja meje« sta ukrajinska in ruska stranka ljubiteljev piva priredili skupne nastope na več rusko-ukrajinskih mejnih prehodih. Ljubitelji piva iz obeh držav zagovarjajo prosti pretok ljudi, blaga, kapitala in seveda piva.

Varčevanje po švedsko

STOCKHOLM - Švedske državne ustanove in ministrstva letos ne bodo poslala božičnih in novoletnih voščil. S tem bodo prihranili 10 milijonov švedskih kron.

Zdaj zdaj v nebo

Pred vzletom se baloni zrcalijo v jezeru Eden pri Cincinnatiju. Balonarstvo je v ZDA postalo pravi hit, ki se že širi v Evropo (Telefoto AP)

Dianina priljubljenost raste, Charlesova pa upada

LONDON - Kraljica Elizabeta in nekateri ministri Majorjeve vlade niso prepričani, da je princesa Diana »primerna« oseba za vlogo potujoče veleposlanice svoje domovine. Bojijo se namreč, da bi zaradi neizkušenosti utegnili povzročiti diplomatski zaplet. Britansko zunanje ministrstvo je zato zelo pozorno spremljalo Dianin obisk v Argentini; diplomati so se namreč bali, da bi princesa utegnila pokazati preveliko »spravljivost« do argentinskega predsednika Carlosa Menema in tako dajati lažni vtis, da je London pripravljen na pogajanja o suverenosti Falklandov. Britanski zunanji minister Malcolm Rifkind sicer »občuduje« princeso, vseeno pa dvomi v smiselnost odločitve, da bi Diana zaupali vlogo »predstavnice Združenega kraljestva v svetu«.

Kraljico Elizabeto bolj kot »neizkušenost« skrbi priljubljenost princese Diane. Po njenem intervjuju za BBC se je namreč stvelilo britanskih podložnikov, ki ji dajejo prav, povzpelo s 27 na 39 odstotkov.

Za nameček se je »kotacija« prestolonaslednika Charlesa v istem obdobju znižala z 10 na 8 odstotkov. Spopad zakonskega para se zdaj usodno obrača v Dianino korist. Princesa je zato svoji tasci, kraljici Elizabeti, brez zadrege predlagala, naj se zavzame zanjo pri premieru Johnu Majorju. Kraljica bi to morala storiti že danes. Najbrž pa bo Majorju svetovala, naj se počaka z dokončno odločitvijo, kajti vse bo odvisno od nadaljnjega razvoja dogodkov, predvsem pa od tega, ali bo med Charlesom in Dianom res prišlo do razveze.

Premier Major je princesi osebno zelo naklonjen, saj kot politik upošteva njeno priljubljenost pri britanskih volilcih. Diana si je namreč zagotovila še dodatne točke priljubljenosti, ko je povedala, da ponoci večkrat odhaja v bolnišnice, kjer tolazi umirajoče bolnike. Podnevi bi bila namreč takoj v zobeh novinarjev, svojega človekoljubja pa ne namerava obešati na veliki zvon.

Na Mekongu je rdeč le še sončni zahod

VIENTIANE - Na sončnih obalah Mekonga v Laosu le redki pomislijo na krvave spopade, ki so tam divjali med dolgotrajno in kruto vietnamsko vojno. (Telefoto AP)

